

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 8. OKTOBRA 1954 USTANOVILO KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILO OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JANEZ VIPOTNIK
ODGOVORNI UREDNIK MARJAN JAVORNIK

Prva izdaja

Vrnila se je delegacija iz Jemena

Beograd, 23. febr. (Tanjug). — Danes se je vrnila z 12-dnevne obiske v Jemenu delegacija republike jugoslovanske države, ki jo je vodil član Zveznega izvršnega sveta dr. Marjan Brečelj. Delegacija se je v Sani razgovarjala o sodelovanju med Jemenom in o splošnih mednarodnih gospodarskih in političnih vprašanjih, sklenila pa je tudi štiri sporazume s področja gospodarskih odnosov.

Po prihodu v Beograd je dr. Marjan Brečelj med drugim izjavil, da je delegacija sklenila v Sani več meddržavnih sporazumov: sporazum o trgovini in plovi, sporazum o gospodarskem sodelovanju in investicijskem kreditu, sporazum o kratkoročnem kreditu za dobavo potrošnega blaga in sporazum o tehničnem in znanstvenem sodelovanju.

»Imeli smo priložnost,« je dejal dr. Marjan Brečelj, »da smo se dvakrat razgovarjali s predsednikom Salalom in obširno razpravljali z več člani jemenske vlade in mnogimi drugimi voditelji tako o problemih razvoja njihove države kot tudi o medsebojnem sodelovanju in sodelovanju v mednarodni politiki med našima državama.«

Brečelj je pripomnil, da je republika Jemen trdno odločena ustvarjati svojo prihodnost v okviru arabske enotnosti. »Prav tako želimo čim tesneje sodelovati z vami in z vsemi svobodoljubnimi narodi in gibanji na svetu.«

Jugoslovanska delegacija se je na poti iz Jemena ustavila za tri dni v Kairu, kjer se je razgovarjala o gospodarskih odnosih med Jugoslavijo in ZAR.

»V Kairu smo se razgovarjali z ministrom za gospodarstvo Zendom in ministrom za plan in finance el Kajsunjem o tekočih vprašanjih medsebojne blagovne izmenjave, investicijskega sodelovanja in o nekaterih finančnih vprašanjih,« je povedal dr. Brečelj. »Prav tako smo izmenjali mnenja o bližnji svetovni konferenci o trgovini in razvoju ter o sodelovanju naših držav v pripravi na to konferenco.«

Oviranje prodaje našega blaga v ZDA nezakonito

New York, 23. febr. (Tanjug). Največja blagovnica Kalifornije »Ballough« je dobila pozitivno odločitev sodišča na pritožbo proti prizadevanjem desničarskih elementov, pripadnikov združenja »John Birch«, da bi ovirali prodajo proizvodov iz Jugoslavije iz drugih socialističnih držav.

Sodnik Kenneth Chantry je odločil, da je dejavnost proti prodaji tega blaga nezakonita in mora prenehati, blagovnica »Ballough« pa je opustila zahtevo, da ji nadoknadi škodo.

Desničarski odločbi je več kot leto dni pritiskal na blagovnico »Ballough« in druge blagovnice in firme ter zahteval, da prenehajo prodajati blago iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

V Ženevi še vedno razlike

Sovjetska zveza meni, da je sedem inspekcij letno preveč

WASHINGTON, 23. febr. (AP-Tanjug). — ZDA so nocoj sporočile, da bi utegnile sprejeti 7 inspekcij letno na kraju samem za nadzorstvo nad sporazumom o prepovedi jedrskih poskusov.

V Ženevi — kot poroča Tanjug — menijo, da ta ameriški ukrep ne bo prispeval k hitri dosegli sporazuma o ustanovitvi jedrskih poskusov. Predstavnik Sovjetske zveze je namreč izjavil, da njegova država ne bo sprejela več kot 3 inspekcije letno in poudaril, da pri tem ne gre za ultimatum, ker je ZSSR pristala na takšne inspekcije, samo zato, da bi ojačala sporazum, čeprav meni, da niso potrebne.

Pomanjkanje optimizma v krogih delegacij odbora osemnajstih je posledica dejstva, da se obe strani razhajata tudi glede mnogih tehničnih vprašanj v zvezi s celotnim sistemom mednarodnega nadzorstva. Gre za sporazum o sestavi mednarodnih teles, ki bi vršila inspekcijo na kraju samem, za število »črtnih skrinjov« in mesta, kjer naj bi jih postavili, za vrednost podatkov, ki jih dajo nacionalne seizmološke službe ter za vrsto drugih vprašanj.

Obe strani sta se sporazumeli, naj bi mednarodno nadzorstvo bilo sestavljeno iz treh delov: nacionalne seizmološke službe, mednarodnih avtomatskih seizmoloških postaj in inspekcije na kraju samem.

Jugoslovanska delegacija se je na poti iz Jemena ustavila za tri dni v Kairu, kjer se je razgovarjala o gospodarskih odnosih med Jugoslavijo in ZAR.

»V Kairu smo se razgovarjali z ministrom za gospodarstvo Zendom in ministrom za plan in finance el Kajsunjem o tekočih vprašanjih medsebojne blagovne izmenjave, investicijskega sodelovanja in o nekaterih finančnih vprašanjih,« je povedal dr. Brečelj. »Prav tako smo izmenjali mnenja o bližnji svetovni konferenci o trgovini in razvoju ter o sodelovanju naših držav v pripravi na to konferenco.«

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Blagovnice in trgovine, ki prodajajo proizvode iz Jugoslavije in drugih socialističnih držav, se ravna po navodilih ameriških uradnih organov, ki so razglasili dejavnost desničarskih elementov za neodobrljivo in nedovoljeno. Navodila ministrstva za trgovino, State Departmenta in drugih uradnih institucij poudarjajo, da imajo ZDA trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo, Poljsko in drugimi vzhodnimi državami za obojestransko koristno in da ustreza načelom, za katera se zavzemajo ZDA v znanji politiki in gospodarskem sodelovanju.

Američani obsojajo ustaške napade

Washington, 23. febr. (Tanjug). Jugoslovansko veleposlanstvo v Washingtonu in druga jugoslovanska predstavništva v ZDA so dobila več pism, ki obsojajo ustaški napad na jugoslovanski generalni konzulat v Chicagu. Pisma, ki jih pošiljajo posamezniki, predstavniki organizacij jugoslovanskih izseljencev in drugi ameriški državljani, izražajo gnuš zaradi ustaškega zločina in poudarjajo, da morajo ameriške oblasti kaznovati krivce in onemogočiti dejavnost fašističnih skupin.

Predsednik mestne organizacije »Hrvatske bratske jedinice« v Baltimoru piše med drugim, da z ustaškim napadom velika večina jugoslovanskih izseljencev nima nobene zveze in da to delo je tisti, ki zaradi sodelovanja z okupatorjem niso smeli pričakati svobode v Jugoslaviji.

Jugoslovanski izseljenec Nikolac iz Kalifornije opozarja, v svojem pismu na pisane v ustskih listov, ki pozivajo na nova nasilstva proti jugoslovanskim predstavnikom v ZDA.

Neki Američan iz Chicaga, pa piše, da kot prijatelj socialistične Jugoslavije upa, da bodo krivce za ta zločin ujeli in kaznovali.

Novi veleposlanik Belgije prispel

BEograd, 23. febr. (Tanjug). V Beograd je danes prispel novi belgijski veleposlanik v naši državi Auguste Lonney. Na beograjski železniški postaji ga je sprejel sekretar protokola državnega sekretariata za zunanje zadeve dr. Makičević.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Predstavnik SEV pri Hrušcovu — Te dni je v Moskvi zasedal izvršni odbor SEV. Zasedanja so se udeležili delegacije, ki so jih vodili podpredsedniki vlad držav članic. Na sliki so udeleženci zasedanja med sprejemom pri predsedniku sovjetske vlade Hruščovu.

Kvaliteta namesto višjih cen

Tiskovna konferenca sekretarja ZIS za industrijo Danila Kekića

BEograd, 23. febr. (Tanjug). — Proizvodni pogoji v industriji na začetku leta, položaj v obrtništvu in problemi industrijskega sodelovanja Jugoslavije s tujino — to so bile osrednje teme v izjavljanju sekretarja ZIS za industrijo Danila Kekića na tiskovni konferenci v sekretariatu za informacije ZIS.

Ko je Kekić naglasil, da predvideva letošnji družbeni plan povečanje industrijske proizvodnje za 10 odst., in da so bili pogoji za tak porast za prej ocenjeni kot ugodni, je poudaril, da je industrija na začetku leta 1963 opravila

Graditev lastne poslovne politike

Razprave, ki te dni potekajo o vsebini osnutka novega navodila o izvajanju načel delitve čistega dohodka gospodarskih organizacij tako v organih Zveze sindikatov Jugoslavije kot v krogih gospodarskih zbornic, so sestavni del naporov za izpolnitev gospodarskega sistema, ki jih je predvidel tudi zvezični družbeni plan za leto 1963.

Kritične ocene sedaj se veljavnega navodila in poudarja njegovo spremembo in prilagoditev osnovnemu cilju — kar najbolj izpolniti spodbudne oblike nagajevanja, so bile podane že lani v oktobru na posvetovanju, ki ga je organiziral centralni svet sindikatov skupno z zvezičnim gospodarsko zbornico in sekretariatom ZIS za delo. Razprave na tem posvetovanju in kasnejše analize so pokazale, da je bil ob koncu lanskega leta zastavljen proces širšega urejanja stimulativnih oblik notranje delitve dohodka v gospodarskih organizacijah. Eden od vzrokov temu so tudi toge in istosmernost zapletene formulacije sedanega navodila, ki so povzročale nesporazume v samih gospodarskih organizacijah in mnogokrat vsiljevala komisijski izraziti kontrolski odnos, namesto da bi te predseme nudile pomoč organom upravljanja pri iskanju popolnejših oblik delitve, ki bi zagotavljale skladnost rasti osebnih dohodkov s produktivnostjo. Odrasla snatičnost, ki jo je vsiljevala navodilo, je mnogokrat zavedla kolektive na pot sablonskega obravnavanja kompliciranih problemov ustrvarjanja in delitve dohodka.

Osnutek novega navodila jasneje izraža težnjo, da naj si kolektivi sami izgradijo poslovno politiko in določijo v skladu z rezultati take politike osnovna načela delitve, ker se bodo le tako čutili v celoti odgovorne in samostojne pri svojem ukrepanju.

V primerjavi s dosedanjimi veljavnimi navodili novo tudi po svoji usmerjenosti in pomenu mnogo širše obravnava področje ustvarjanja in delitve dohodka. Osnutek navodila se ne omejuje več samo na problematiko notranje delitve čistega dohodka v odnosu na doseženi rezultat, temveč na podlagi vrste indikatorjev (14 po številu), ki jih predlaga, usmerja delovne kolektive na široko in sodobno analizo poslovanja. Rezultate svoje poslovne politike naj bi torej kolektivi ne obravnavali več skozi nek sumarni indikator uspešnosti, temveč skozi vrsto različnih pokazateljev kot n. pr.: odnos neto dohodka, dohodka gospodarske organizacije in čistega dohodka na zaposlenega; te stopnje dohodka se primerja z vloženimi sredstvi; vsa vložena sredstva (se posebej obratna sredstva ter oprema na zaposlenega; splošna in interna stopnja presežne vrednosti ter profita stopnja so prav tako del predlaganih indikatorjev. Faktorji, zajeti v teh pokazateljih, pa so lahko odigravali tako ali drugačno vlogo in vplivali med seboj v pozitivnih ali pa nasprotno smereh na formiranje boljšega ali

slabšega rezultata, ki ga je podjetje doseglo v baznem obdobju in ob takratnih pogojih gospodarjenja.

Osnutek navodila torej usmerja pozornost delovnih organizacij in organov samoupravljanja na posamezne elemente gospodarjenja, ki s svojo intenzivnostjo gibanja različno vplivajo na doseženo stopnjo gospodarske učinkovitosti. Tehniški, organizacijski, finančni, komercialni, investicijski in ostali posegi se bodo po taki analizi jasneje odražali v doseženih premikih stopenj gospodarstva. Predlagani okvirni sistem indikatorjev in podrobnejše analize faktorjev, ki lahko vplivajo na njihova pozitivnejša gibanja, bodo prav tako lahko uspešno animirale gospodarske organizacije pri formiranju take politike delitve, ki bo trdna podlaga tako izboljševanja življenjske ravni, kakor tudi razvojne sposobnosti podjetja.

Analiza doseženega stanja v lastni gospodarski organizaciji pa sama po sebi še ne daje delovnemu kolektivu vedno zadostne orientacije za ukrepanja, ki bodo tudi perspektivna — v odnosu na sorodna podjetja, zagotavljala ali pa izboljševala že doseženi položaj. Prav tako osnutek navodila usmerja delovne kolektive na medsebojne primerjave gospodarjenja. Predlagani indikatorji seveda v popolnosti ne zagotavljajo celovitosti in s tem solidnosti takih medpodjetniških primerjav. Prav zato, ker ti ne dajejo vpogleda v vse pogoje, v katerih so posamezne organizacije poslovale, navodilo odpira široko možnost svobodnega dogovarjanja in formiranja tudi drugih — večjih stroki specifičnih — meril. Direktno primerjave fizičnega obsega proizvodnje, metode merjenja produktivnosti, pokazatelji porabe karakterističnih materialov (n. pr. strukture vložitve v meta-lurgiji) in slični pokazatelji ručajo mnogo tehnosti in sicer zgolj vrednostne politike. Taki dogovori naj odpirajo vpogled v objektivno ali pa subjektivno različnost pogojev gospodarjenja in upoštevajo individualnost sicer po programu sličnih podjetij.

Osnutek prav tako predvideva določene pozitivne spremembe v delu in statusu dosedanjih občinskih komisijs. Splošno družbeno nadzorstvo bi namreč izvajali zbori proizvajalcev in bi komisijs deloval kot njihovi organi ter tako skrbeli za izvajanje priporočil in splošnih smernic občinskega zbora proizvajalcev. Tako postarile komisije torej ne bi več sprejemale administrativnih sklepov, temveč bi imele nalogo pomagati podjetjem v politiki delitve.

Orisane intencije osnutka novega navodila v primerjavi z dosedanjim nedvomno pomenijo nadaljnji korak v smeri razvijanja in sproščanja gospodarske iniciative delovnih kolektivov in njihovih organov upravljanja, kar bo lahko znatno prispevalo k hitrejšemu tempu proizvodnje in popolnejšemu izvajanju načel delitve po delu.

BORIS ŠAJINA

Načelo odgovornosti

Načelo upravljanja poslovanja, ki so na skupni seji odbora za zdravstvo in socialno politiko zveznega zbora in odbora za vprašanja dela in socialnega zavarovanja zbora proizvajalcev Zveze ljudske skupščine začeli z razpravo o novem pokojninskem zakonu, je bilo: Zakaj se je to pot dogodilo, da je imel upravljalni aparat neprijetno več časa za pripravo osnutka, kot pa bi ga imel sedaj politični organ, če bi hotel v razmeroma kratkem času izkristalizirati mnenja in sprejeti stališča. Druga utemeljena kritična pripomba: Prekasna priprava in dostava gradiva — samo nekaj dni pred skupščinskim odborom — je onemogočila, da bi o tem tako pomembnem zakonskem predlogu odprli široko diskusijo v okviru družbeno-političnih organizacij.

Zanimanje, ki so ga vzbudile prve vesti o okvirnih novega predloga za pokojninsko zavarovanje med ljudmi, je bilo zelo veliko. To je tudi razumljivo, saj pokojninski sistem živo zanima sliherne našega delovnega človeka. Tako kot gre na eni strani za to, da uveljavi pokojninsko zavarovanje na ekonomskih osnovah in materialnih možnostih naše skupnosti, gre na drugi strani za določitev pravic slihernega posameznika, ki si z zaposlitvijo in vlaganjem sredstev pridobi pokojninsko zavarovanje.

Marija Namorš

NAJVIŠJI STOLP NA SORSKEM POLJU — V poslovni enoti Tovarne celuloze in papirja Vevče — Medvedove v Goricih pri Medvodah so lani pričeli gradnjo nekaterih novih naprav. Pred letom dni so začeli obratovati novi kislinski stolpi — v njih se tvori kalcijev bisulfid, ki ga uporabljajo za kuhanje lesa — pred šestimi meseci pa tudi nova sortirna, kjer kuhano celulozo sortirajo in čistijo.

Foto: E. Selhaus

TRETIJNA PROIZVODNJE ZA IZVOZ — Z 2000-tonsko hidravlično stiskalnico v »Tisulniku« v Medvodah stiskajo slojaste plastične mase, ki jih uporabljajo kot konstrukcijski material. Svoje izdelke — razen plastičnih mas izdelujejo še gumizabestna tesnila ter tesnila za avtomobile — izvažajo »Tisulnik« v CSSR, Grčijo, Italijo, na Kubo, v Egipt in v Avstrijo. Izvoz predstavlja skoraj tretjino proizvodnje. Na sliki: delavec Franc Merjasec čisti stiskalnico.

Foto: E. Selhaus

Venci in Grobove rdečearmejev

Beograd, 23. febr. (Tanjug). Ob dnevu sovjetske vojske in mornarice na položih današnje vence na pokopališču osvoboditeljev Beograda, kjer počiva poleg borcev NOV tudi okoli 800 rdečearmejev. Vence so položili sovjetski veleposlanik v Jugoslaviji Puzanov in vojaški odposlanec ZSSR polkovnik Tarashev, generalni polkovnik Bogdan Oreščanin in imenu JLA, nato skupno diplomatski predstavniki in vojaški odposlanci socialističnih držav v Beogradu ter mestni odbor Zveze združenih borcev NOV Beograda.

Letos 160.000 brigadirjev v Makedoniji

Skopje, 23. febr. (Tanjug). Nad 160.000 makedonskih fantov in deklet se bo udeležilo letos raznih lokalnih delovnih akcij, ki jih bo organizirala Zveza makedonske mladine. Kot vsako leto, bodo tudi letos pogostovali goščave, gradili nove krajine in občinske ceste, sporne terene in kulturne domove, urejali mestne parke in elektrificirali vase.

Na avtomobilsko cesto Bratstva in enotnosti od Ostrovnice do Beograda bo odšlo iz Makedonije 13 mladinskih delovnih brigad s približno 1600 člani. Razen tega bodo mladinci iz te republike pomagali graditi savski nasip v Zagrebu in mladinski rekreacijski center na Sutjeski.

Lani se je lokalnih akcij v Makedoniji udeležilo blizu 170.000 mladincev in mladink; skupno so prispevali okoli 1.100.000 prostovoljnih delovnih ur. Se prav posebej poštrevanje pa je makedonska mladina pokazala med poplavi, ki so nekajkrat prizgajale to republiko.

V Zagrebu bo razstava »Medicina in tehnika«

Zagreb, 23. febr. (Tanjug). — V okviru spomladanskega zagrebskega velesejma bo od 12. do 21. aprila tudi mednarodna razstava »Medicina in tehnika«.

Na razstavi bo sodelovalo 16 držav, med njimi vse iz vzhodne Evrope, potem pa se ZDA, Švica, Zahodna Nemčija, Francija in druge. Doslej se je prijavilo 178 tujih in 58 domačih razstavljalcev, medtem ko jih je bilo lani skupno 108.

Poseben del razstave bo posvečen prometni varnosti v avtomobilu. Avtomobilski prometni varnostni svet Jugoslavije. Domače tovarne avtomobilov »Zastava«, »IMV«, »TAM«, »UTVA« iz Pančeva, »Zmaj« iz Zemuna, »Tomos« in »Pretis« iz Vogošća bodo razstavile domače motorna kolesa s priklopi za prvo pomoč na cestah, pančevska »UTVA« pa še posebej avtomobile in posebno hitre avtomobile za prvo pomoč, v katerih bo že med vožnjo možen lažji kirurški poseg. Nadalje bo na razstavi mogoče videti čolne, helikoptere in letala domače proizvodnje za prevoz bolnikov in hitro pomoč. Med razstavo bo tudi več strokovnih seminarjev in posvetovanj pod vodstvom najuglednejših strokovnjakov iz Jugoslavije in vse Evrope.

Industriji in rudnikom primanjkuje lesa

Les bi morali pripraviti že jeseni, pravijo v ljubljanski zbornici

LJUBLJANA, 23. febr. — Letošnja dolga in huda zima je skoraj povsem zavrla posek in spravilo lesa iz gozdov. Zato se je znašla lesna in papirna industrija v zagoni, saj zaloge naglo pohajajo, nove dobave lesa pa ne dotekejo v zadostnih količinah. V podobnem, če ne še bolj kritičnem položaju so rudniki, katerih proizvodno resno ogroža pomanjkanje jamskega lesa. Zaradi pomanjkanja lesa se zmanjšuje tudi izvoz.

Gospodarska zbornica okraja Ljubljana sklicuje okrajna telesa krajevne posvetovanja v Ljubljani. Udeleženci letos na gozdovih, saj bi jo morali pripraviti že jeseni, pravijo v ljubljanski zbornici. Vendar so predstavniki gozdnogospodarskih organizacij povedali, da je prevoz lesa iz gozdov še vedno skoraj nemogoč. Gozdne ceste je treba pljužiti, marsikje pa se to ne bi bilo uspešno. Težavno spravilo lesa je zvezano tudi z višjimi stroški, ki jih lesna industrija ne more priznati. Še huje je s posekom in spravilom lesa pri kmetijskih in drugih, saj so zasebni gozdarji razdrobljeni in se prevoz iz njih z nobenim sredstvom ne izplača.

Ob tej problematiki je prišlo do izraza mnenja, da ne sekamo lesa pravočasno, saj bi jo morali pripraviti že jeseni, pravijo v ljubljanski zbornici. Vendar so predstavniki gozdnogospodarskih organizacij povedali, da je prevoz lesa iz gozdov še vedno skoraj nemogoč. Gozdne ceste je treba pljužiti, marsikje pa se to ne bi bilo uspešno. Težavno spravilo lesa je zvezano tudi z višjimi stroški, ki jih lesna industrija ne more priznati. Še huje je s posekom in spravilom lesa pri kmetijskih in drugih, saj so zasebni gozdarji razdrobljeni in se prevoz iz njih z nobenim sredstvom ne izplača.

Zvezna nagrada pionirjem na Hudinji

Okrajni in občinski forumi pa so jih nagradili s 300.000 dinarji

CELJE, 23. febr. — V celjski osnovni šoli »Franca Vručica« na Hudinji so danes svečano podelili zvezno nagrado kip kurirja Jovice in 400.000 dinar kot priznanje za uspehe, ki jih je dosegel pionirski odred te šole v jugoslovanskih pionirskih igrah, ki so bile pod geslom »Leto telesne kulture mladim«.

Razen pionirjev in šolskega kolektiva so se slovesnosti udeležili še predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije Olga Vipotnik in javni in politični delavci iz okraja. Pionirji osnovne šole na Hudinji so dobili zvezno nagrado za številne uspehe v minulosti. Med drugim so urečili športni park, kjer so odigrali več kot 5000 prostovoljnih delovnih ur. Med letom so množično sodelovali na številnih športnih nastopih, na šoli pa imajo 9 različnih sekcij, krožkov in društev za izvenšolsko udejstvovanje, enega najlepših botaničnih vrtov in drugo.

Na današnji svečanosti so

pionirji izvedli pester program, v katerem so sodelovali pevci, folklorna skupina, mladi harmonikarji, telovadci in baletni krožek. Razen zvezne nagrade je pionirski odred dobil za lanskoletno uspehe še nagrado 200.000 dinar od Okrajne zveze za telesno kulturo — znesek 200.000 dinar od občinske zveze še 100.000 dinar, F. K.

Boljša ladijska zveza s Pagom med sezono

Reka, 23. febr. (Tanjug). Naknadni odlok, da bo tudi letos iz republikih skladov izločen nekaj sredstev za vzdrževanje ladijskih potni-

ških prog z zahodnim delom otoke Pag in za okrepitev cestnega prometa na otoku, bo omogočil v tej sezoni boljše zveze s Pagom kot prejšnja leta. S tem bo v celoti mogoče izkoristiti nad 2800 postelj, ki jih gostinski objekti in privatniki v Pagu, Novalji, Povljanih, Lunu in drugih krajih tega otoka lahko nudijo turistom.

Sezonske ladijske zveze z Novaljo, Pagom in Povljani bodo ostale latos neizpremenjene, zveza med Pagom in Karlobagom pa bo med sezono trikrat dnevno. Tako bodo turisti bolj kot prej lahko uporabljali nove avtobusne proge, ki jih bo med Reko in Karlobagom uvedlo resko podjetje »Avtostrans«. Zvezo z Zadrom pa bo vzdrževal trajekt, ki bo vozil med Miškovciem na otoku in Mileticem na kopnu.

Ob sodelovanju vseh zainteresiranih bi bilo manj težav v krvodajalstvu

Posvet predstavnikov Zavoda za transfuzijo in Rdečega križa

LJUBLJANA, 23. febr. — Kaj naj bi storili, da bi se bolj spodbudili krvodajalstvo v naši republiki, to je bil osrednji predmet današnjega posvetovanja, ki ga je priredil zavod LRS za transfuzijo krvi. Posvetovanje so se udeležili tudi predstavniki glavnega odbora Rdečega križa. Uspeh posveta je predvsem v tem, da so našli skupni jezik za medsebojno sodelovanje.

V razpravi so predvsem ugotovili, da so sedanje organizacijske oblike pri izvajanju krvodajalskih akcij večkrat toge in zastarele. Vedno bolj pereče postaja vprašanje motenja proizvodnega procesa v tovarnah zaradi krvodajalskih akcij. Zato bo treba v prihodnje po eni strani obširneje zajeti kmečke predele, po drugi strani pa sredstva za tem, da bi čas oddaje krvi skrajšali ali pa zajeli delavce in uslužbence izven delovnega časa. V tej zvezi pa so prikazali več težav; ugotovili so, da so pregledi pred oddajo krvi nujni, da delavci, ki imajo opravka s

stroji, po odvzemu krvi ne smejo nadaljevati dela in končno, da je vendar dopolniti dani čas (torej največkrat tudi delovni čas) najbolj primeren za oddajo krvi, ker se morajo krvodajalci vzdrževati na mestu hrane.

Več razpravljalcev pa je podčrta, da bi veliko težav in nepravilnosti pri izvedbi krvodajalskih akcij odpravilo, če bi zdravstvena služba, predvsem obratne ambulante, tesneje sodelovale v organizaciji Rdečega križa in z vodstvom LRS za transfuzijo krvi. K boljši izvedbi krvodajalskih akcij bi pripomogel

tudi enakovreden in načrten dovoz krvodajalcev, tako da bi bilo čim manj čakanja in zastojev.

Vprašanje, ki terja hitre in jasne odločitve, je razdelitev področij, na katerih naj izvajajo akcije zavod oziroma ostale transfuzijske postaje. Na seji so tudi poudarili, da je treba težiti za pridobivanjem novih krvodajalcev, ne pa da dajajo kri vedno eni in isti.

Kar se tiče sveta zavoda, so na seji predlagali, naj bi vključili vanj še enega predstavnika Glavnega odbora Rdečega križa. Glede komisije za krvodajalstvo pri Glavnem odboru RKS pa so ugotovili, da je v prejšnji obliki postala nepotrebna. Sklenili so, da bodo ustanovili novo, v kateri bi sodelovala tudi dva člana delovnega kolektiva zavoda.

B. Paš

Pisma bralcev

Še enkrat v premislek

Tovariši urednik, pismo tovariša Vida Merariča »Nam vsem v premislek« (»Delo«, 20. februarja) me je spodbudilo, da vam pišem tele vrstice; rad bi opozoril, kako nekatere dežele bde nad vplivi, ki kvarno vplivajo na mladino.

Pri nas si na primer mladina lahko ogleda vsak film — teče morda le v večernih urah. Le včasih je napisano, da za mladino ta ali oni film ni primeren. Toda samo napisano. To pa je večkrat kakor nalašč, da pri mladini zbudi domišljijo in si ogleda prav film, ki ji ni namenjen. Se nikoli ni bilo podjetje kaznovano, kolikor vem, ker je pustilo, da je gledala mladina neprimerne filme. Kakšen vpliv pa ima danes film, je resen vprašanje. Nadalje poglejte naš študij in popevke. Recimo samo tisto besedilo, ki ga je objavil ljubljanski dnevnik v rubriki »Srčkani znanja«, ki se začne: »Ko je Prešeren še bil ostržen na batin...« Tisti »pesnika«, ki je po narodu spal omenjene verz, je res vreden svojega denarja! V prihodnje se bo lotil še Levstika. Zupanič in morda še koga? Naša mladina, ki naj bi ji bili ti močje za visok zgled, bo lahko s čudno melodijo in besedilom dajala duška temu besednemu džingiskanku?

Tovariši urednik, nočem, da bi tuji nočevali za vzor. Ne, ker jo poznam. Samo tole bi rekel: v Italiji so filmi kratkoma kvalificirani z leti; imale filme za 13-letnike, 15-letnike, 18-letnike itd. In ne samo v Italiji! In pri tem ne poznajo šole.

V Ameriki sem doživel, da nisem dobil piva, ker nisem dopolnil 21 let. Tu se ni dalo nič »okoli prišatati«. Pokazati si moral knjižico. Če bi mi natakao uspešno poseg v pižamo, bi bil kaznovan ali celo ob službo. Ta dva primerka v premislek vsem, ki so odgovorni za mladino.

Leon Tisovec, Straža na Dolentskem 43

Črno, belo in konec

Tovariši urednik, pred kratkim sem se pečel skozi Podgrad (ob cesti Kozina-Reka). Ker je bil čas za kosilo, sem stopil v gostilno »Pri Acotcu«. Zelo sem bil presenečen, ko me je gostilničar vprašal, ali bom kaj popil, in mi začel natevati več vrst izbrane vina: burgundec, šipon, silanec itd. Presenečen sem bil, saj so se naši gostinci nekako navadili, da točijo samo navadno črno in navadno belo vino. V manjših gostilnah se temu ne čudim, saj imajo le-te običajno majhen kmet in jim večja labira pritrtega na ne gre v promet. Čudim se pa, da zaman sprašuje po o drtem sortnem vinu v večjih gostinskih obratih oziroma podjetjih v Kopru, Izoli in Piranu.

Vprašal sem podgradskega gostilničarja, kako mu takšna »vrazipnost« kaže. Povedal mi je, da v začetku ljudje res niso kaj prida sprasovali po sortnem vinu, vendar ne je to čez nekaj časa temeljito spremenilo, ker jim ni nehal po-

nujati dobro pičajo. Prav, da tudi delavci raje popijejo kozareček dražjega, a dobrega vina kot dva kozarca cenejšega, slabšega. Po mojem mnenju dela podgradski gostilničar dobro: ljudje navaja k zaužitju manjših količin alkohola, ki jim ne more škodovati. Zakaj ga ne bi posnemali močnejši gostinski obrati, ki imajo večje možnosti?

Tine Potokar, Koper,

To ni dostojno

Tovariši urednik, v četrtek, dne 21. t. m., ob 5.38 je opazil voznik fička pred hotelom v Saleški dolini, da nima kape na kolesu. Po kratkem iskanju je na pobudo svojega spopadnika: »Tam jo imate! Stopil do mojega fička, mu snel kapo in...« A ni se mu posrečilo. S pelega nadstopja sem mu postal usni nalog: »Kar denite lepo nazaj! Nepričakovano zadet iz teme je s pripombo: »Nekdo mi jo je ukradel.« Nasledil kapo nazaj, sedel v avto in se odpeljal. Ker ni pomislil, da je avto osvetljevala luč s stabe, sem natanko videl ljubljanskega registrskega številca.

Kako bi bilo, če bi se ta praksa pospila? Ali ne bi bilo kulturneje kupiti na trgovini nadomestni del, kot pa spraviti tretjo osebo v nepotrečno jezo in stroške? Ni gotovo, da mu je kapa nekdo ukradel, kajti na sedanjih zelo slabih cestah mu je lahko tudi odpadla. Tako sem jo izgubil tudi jaz, ker je nekdo površno pridrnil na kolo, česar pa nisem opazil. V Celju sem moral kupiti novo. Slabko Pleterški, Krško, Na griču 2

Nisem samo slabe volje

Tovariši urednik, 19. februarja sem bral v Pismih bralcev pismo bralke iz Maribora »Sem slabe volje«. Jas pa nisem samo »slabe volje«, sem kar besna.

23. novembra lani sem kupila v Celju pri Planiki dva para zimskih čevljev, en par za hčerko, en par zase. Za oba para sem dala 11.800 din, in to v dobri veri, da bova za letošnjo zimo z obutvijo dobro preskrbljeni.

Po dveh mesecih, ko se je sneg malo odjulil, pa sva imeli v čevljih vsak dan mokro — da ne govorim o mokroti sedalke, ko je povsod polno luž. Ni posebno prijetno, ne za mladega ne za starega, da mora biti v celju v mokrih čevljih, ko gre v prometu. Čudim se pa, da zaman sprašuje po o drtem sortnem vinu v večjih gostinskih obratih oziroma podjetjih v Kopru, Izoli in Piranu.

Vprašal sem podgradskega gostilničarja, kako mu takšna »vrazipnost« kaže. Povedal mi je, da v začetku ljudje res niso kaj prida sprasovali po sortnem vinu, vendar ne je to čez nekaj časa temeljito spremenilo, ker jim ni nehal po-

Šmarje pri Jelšah

Še vedno brez sprejemnika

Tovariši urednik, 8. maja lani sem kupil v trgovskem domu v Kopru — sedaj Imeks — televizijski sprejemnik znamke Ponorama, izdelek Iskre v

Ljubljani; zanj sem dal 194.000 din.

Že čez mesec dni sem moral z njim v servisno delavnico. Obližili so mi, da ga bodo takoj popravili, a žal samo obližili, ker tudi po skoraj treh mesecih še ni bil popravljen. Po nasvetu sodišča sem tedaj pisal tovarni, naj mi aparat popravijo ali vrnejo denar. Kako sem imel potem zaradi aparata nova pola v Kopru, Kozino in Ljubljano, ne bom našteval, ker to bralcev ne bi zanimalo; ugotovim naj le, da se danes (sredi februarja) nimam sprejemnika, ki me je stal veliko denarja — čeprav sem imel zaradi njega vrsto potov.

Guido Umer, Babiči 29, p. Marčezje

Predrago stanovanje

Tovariši urednik, s študentsko družino živimo v stanovanju v trostanovniškem bloku, ki ga je zgradila okrajna uprava za gozdarstvo Maribor. V stavbo, katere obratunska vrednost znaša 12.462.240 din, smo se vselili brez odločbe o pogodbi febr. lani. Marčica so nam rekli, da bo stanarina znašala od 3500 do 4000 din. Od vseitve do novembra smo plačevali akontacijo 3000 dinarjev.

Dne 12. novembra lani pa nam je Oblo Dvornograd dostavil odločbo, po kateri znaša stanarina 6573 din; to stanarino bi morali plačati že od 1. januarja 1962, čeprav smo se vselili šele 21. februarja. Menim, da je tak stanarina za stanovanje, veliko 57.03 ms previsoka. Razen tega je stanovanje vnašno, tako da se je začelo kvartirni pohistu.

Pismo sem napisala zato, ker se daj časa obližujejo, da bodo glede tega nekoli ukrenili, a je doslej ostalo vse le pri obližbah. Pripominjam še, da so stanovanja v drugih blokih, ki so bili zgrajeni v istem času, in to boljše opremljena, cenejša kot naše.

Miroslava Ravnjak, Dravograd, Pod gradom 34

Divjad je ogrožena

Tovariši urednik, verjetno ni nikjer v Sloveniji ostra zima divjala tako prizadela kot v Zgornji Savski dolini. Lovske družine Kranjske gora, Duvje, Javornik in Zirovnica za divjag sicer skrbijo, vendar pri krmljenju zaradi visokega snega in gorskega terena zelo oteženo, saj so številni predeli zaradi visokega snega nedostopni. Kmetije so pripravljene dati seno iz senikov na gorskih pašnikih, kar je zelo spodbudno, vendar lonci marsikje ne morejo nicesar ukreniti. Sedaj, ko se bliža pomlad, so si priskrbeli tudi večje količine soli, da bodo sili pomagali dvigniti v prehodni dobi na svežo krmo.

Opozorim naj še na neko drugo skrb, ki tare lovске družine. Leto za letom se večja števila poročenih divjadi, predvsem srnjadi. Samo pred Martuljkom so v letošnji zimi motorna vozila povozila Sestero srnjadi. Opozorili znaki ob cesti ne zaležejo dovolj.

Lado Senčar, Kranj

Pokvarjeni stroji na ladji »Solin«

Split, 23. febr. (Tanjug). Na ladji »Solin«, ki ima 1070 BRT, so se danes pokvarili ladijski stroji, zavoljo česar se je morala ladja ustaviti pri otoku Sv. Andrej, južno od Dubrovnika. Splitsko podjetje »Brodospas« je poslalo na poziv kapitana ladje »Solin« svoj remorker »Borac«, ki bo poškodovano ladjo privlekel do najbližjega pristanišča. »Borac« bo že nocoj priplul na kraj nesreče.

»Solin« je stara ladja; zgrajili so jo že leta 1913. Vzdrževala je linjsko službo med Jadranom in izraelskimi pristanišči, kamor je ravnokar plula s tovorom gradbenega lesa.

Nova ladja ladjedelnice »3. maja«

Reka, 23. febr. (Tanjug). V ladjedelnici »3. maja« Reki so porinili v morje čez-oceansko ladjo »Dimitrijs« s 14.400 tonami nosilnosti. Ladja je za londonskega naročnika grškega porekla Fafiosa in bo dograjena do sredine tega leta. Imela bo dieselski motor s 7500 KM, izdelan v reški ladjedelnici po licenci švicarske firme »Sulzer«. Hitrost ladje bo 15,5 morskih milj na uro, imela pa bo več naprav, ki jih je izdelala naša industrija, tako tudi 12 pettonskih tovarnih vtičlov, izdelek reske tovarne divgal »Vulkan«.

B. Paš

Strokovna pomoč Alžiriji

Setif, 23. febr. (Tanjug). Ekipa jugoslovanskih kmetijskih strokovnjakov, ki se je od lanske jeseni mudila v Alžiriji, je usposobila na tečaj njih približno 200 kmetijskih al

Sodstvo - neodvisen varuh socialistične zakonitosti

Iz uvodnega govora predsednika Vrhovnega sodišča Ljudske republike Slovenije Vladimira Krivica o splošni problematiki pravosodja, ki jo je na radnjem zasedanju obravnavala Ljudska skupščina Ljudske republike Slovenije

Uvodoma je predsednik Vrhovnega sodišča LRS tovarš Krivic poudaril, da so minila že skoraj štiri leta, odkar je republika Ljudska skupščina zadnje razpravljala o pravosodnih vprašanjih in da je zdaj, ko ob tekstih osnutkov nove zveze in republiške ustave kritično pretresamo področja družbenega življenja, koristno in potrebno, da s teh vidikov obravnavamo tudi področje pravosodja.

V omenjenih ustavnih tekstih so prišlo do izraza tudi nove ideje o razširjenosti družbenih vlog sodišč. S tem v zvezi se nakazuje potreba po pogostejšem konfrontiranju gledišč pravosodja in predstavnih organov in družbenih ter političnih organizacij. Praksu v tej smeri torej teksti novih ustavnih osnutkov potrjujejo in ji dajejo spodbudo za v prihodnje. Izkazalo se je namreč, da tak način dela v ničemer ne škoduje neodvisnosti sodišč in sodnikov ter njihovi nepristranosti pri konkretnem sojenju. Nasprotno, na tak način je mogoče veliko lažje realno in napredno ocenjevati nove družbene pojave, ki se izražajo v novih pravnih situacijah in v sporih pred sodišči. Sodnik se torej vedno bolj znajde v težji situaciji, ko mora poskušati pravno spraviti v sklad zastarali ali pomanjkljivi pravni predpis z intencijami celotnega pravnega in družbenega sistema.

Sprito določenega objektivno najnovejša zastojanja zakonodaje za hitrim razvojem in sprito iskanja novih poti v razvoju socialističnih demokratičnih oblik sodništvu ni vselej lahko najti ustrezen pravni predpis, oziroma ga interpretirati v duhu, ki ustreza razvojnemu tendencam družbe. V takih primerih se je prihajalo do izraza v polnem obsegu ustvarjalnost sodnika, njegovo poznavanje prava ter bistva in družbenega smisla pravnih predpisov. Upoštevati moramo tudi, da je področje kreativnega sodnega dela posebno široko, intenzivno in zahtevno povsod tam, kjer se nimamo urejene zakonodaje. To velja zlasti za

precejšen del civilnega in gospodarskega prava. Kjer pa sodobno predpise imamo, pa velikokrat nastaja vprašanje, kako v konkretnem življenjskem primeru razlagati predpise, da bo ta razlaga v skladu s celotnim pravnim sistemom in z duhom osnovne zakonodaje. Gramatično tolnačanje zakona, ki je sicer najenostavnejše, je namreč večkrat v neskladju z duhom posameznega zakona, zato pa je v takih primerih docela nezakonito in neumestno, pa čeprav je na prvi pogled videti zakonito. Dobro poznavanje družbenega in pravnega sistema ter njegovih razvojnih tendenc je zato nujen pogoj za dobro delo sodstva. Tudi za utrjevanje neodvisnosti sodišč je to izredno pomembno, saj se le politično trden in pravno zgrajen sodnik lahko uspešno otresla idejnega, ekonomskega in administrativnega vpliva, bodisi malomeščanskega, bodisi birokratskega ostankov in teženj v naši družbi ter lastnega rutinskega praktiziranja.

Sploh je odpravljanje protislovij, ki nastajajo med zastarelimi pravnimi normami in novimi oblikami družbenega življenja, ena izmed osnovnih nalog naših sodišč v današnjem času — zlasti se višjih sodišč. Tej nalogi pa se višja sodišča lahko dovolj posvetijo samo, če niso preveč obremenjena z neposrednim konkretnim sojenjem, kot zdaj še zmeraj so. Decentralizacija določenih sodnih pristojnosti je torej nuja tudi s tega vidika.

V ustavni razpravi pa se je tudi izkazalo, da vloga sodišč v našem družbenem sistemu še ni dovolj razjasnjena. Gledanja, ki to potrjujejo, so prišla do vidnejšega izraza zlasti v nekaterih osnutkih občinskih statutov. Ta pojmovanja se kažejo predvsem v nerazumevanju, da je namreč interes družbe, zlasti v sedanji fazi razvoja — ko je uveljavljanje zakonitosti pogoj za čimmanj boleče odpravljanje raznih nasprotij — da zlasti najbolj pomembne in občutljive spore rešujejo posebni družbeni organi, sodišča. Le-ta pa lahko opravljajo svojo vlogo samo, če so pri konkretnem sojenju docela neodvisna od upravnih, oblastvenih in družbeno-političnih organov ter organizacij.

krat zatekajo pred poravnalnimi svetovi, ki bi bili prav, če bi za tovrstne spore, razen posvetovalnic za mlade ljudi in zakonce, po občinskih ustanovah tudi posebne svete reševanje rodinskih sporov. Te spore zdaj večinoma rešuje sodišča. Praksa pa kaže, da bi pri teh sporih, zlasti kadar gre za družine z nedoraslimi otroki, morali težiti k sporazumnim razrešam oziroma rešitvam sporov. Ne-

Premalo delovnih sporov prihaja pred sodišče

Iz malotežnih primerov delovnih sporov, ki jih rešujejo sodišča, je mogoče ugotoviti razne kršitve pravice delavcev in uslužbencev pri odgovorih, pa tudi obratno, da hočejo vsi posamezniki, ki izkoriščati predpise in posamezne formalne, majhne kršitve postopka pri odgovorih v škodo delovnih organizacij. Da bi tovrstnim sporom odprli pot pred sodišča, bi bilo treba poenostaviti postopek in okrepiti pravne službe, ki se specializirajo za to problematiko.

Druge poredke vprašanje iz problematike s področja civilnega in upravnega sodstva je izvršitev sodnih odločb v stanovanjskih zadevah, kadar socialni vzroki onemogočajo ali pa otežujejo deložacijo. Izvršbo bi bilo treba prenesti v pristojnost občinskih ljudskih odborov, saj jo le ti — s pomočjo svojih socialnih in stanovanjskih služb — lahko dejansko realizirajo. Tovariš Krivic je zatem

Smrtnih prometnih nesreč še enkrat toliko kot smrtnih žrtv delovnih nesreč in ubojev

Kljub hitremu naraščanju prometa in inozemskega turizma se je v nekaterih prejšnjih letih celo znižalo število najtežjih, to je smrtnih nesreč v prometu. Kljub temu pa imamo pri nas v prometu, kot je podobno tudi drugje po svetu, še enkrat toliko smrtnih žrtv kot iz vseh delovnih nesreč in ubojev.

Kar pa zadeva sodno zaščito kategorij udeležencev v prometu, od pešca do avtomobilista, je treba reči, da je naša praksa še precej obremenjena s starimi, nesodobnimi gledanji, ki imajo določeno podporo tudi v povsem zastarali ureditvi v našem kazenskem zakoniku. Tega bi bilo zato nujno treba novelirati. Tudi v naši sodni praksi so še zmeraj primeri, da kršitelje prometnih predpisov brez potrebe kaznujejo pretežno z zaporno kaznijo, namesto da bi praviloma uporabili denarne kazni, v težjih primerih pa odvzem voznškega dovoljenja.

Kar pa zadeva sodno zaščito kategorij udeležencev v prometu, od pešca do avtomobilista, je treba reči, da je naša praksa še precej obremenjena s starimi, nesodobnimi gledanji, ki imajo določeno podporo tudi v povsem zastarali ureditvi v našem kazenskem zakoniku. Tega bi bilo zato nujno treba novelirati. Tudi v naši sodni praksi so še zmeraj primeri, da kršitelje prometnih predpisov brez potrebe kaznujejo pretežno z zaporno kaznijo, namesto da bi praviloma uporabili denarne kazni, v težjih primerih pa odvzem voznškega dovoljenja.

Vrhovno sodišče je na eni od svojih občin se predlagalo spremembo dosedanjega predpisa, po katerem lahko sodišča izreka voznško kazno — odvzem voznškega dovoljenja — le za dobo 5 let, medtem ko sodniki za prekrške lahko po dosedajni praksi ureditvi v izjemnih težkih primerih izrečejo tudi odvzem voznškega dovoljenja za vselej. To neskladnost v zakonskih predpisih bo treba nujno odpraviti.

Vladimir Krivic je potem, ko je govoril o mladinskem

Zaradi okrepljenega samoupravljanja manj kriminala v gospodarstvu

Sodišča so v obravnavanju razdobju razvijala svojo aktivnost v smeri krepitve zaščite pravic delovnega človeka in občana, njegovega življenja, premoženja, časti in varnosti. Pravosodni organi pa seveda niso zastopali zaščite družbenega premoženja in osnov našega družbenega sistema.

V težjih primerih s področja kriminala v gospodarstvu so bili, ustrezno z duhom in z novimi predpisi kazenskega zakonika (iz leta 1959) izrečene tudi tistim, ki so po novno opravili podobna kazniva dejanja, zaostala pa se je tudi praksa za izredne omlitve kazni in za pogojne odpuste. Zanimivo je, da smo v Sloveniji kulminacijo sod-

sporazumne rešitve s sodno razsodbo imajo namreč vselej škodljive posledice za mladotletne otroke. Mesto, ki sta ga dala poravnalnimi svetom osnutki zvezne in republiške ustave, bi bilo treba zdaj podrobneje opredeliti z občinskimi statuti. Občine bi morale prevzemati materialno skrb za funkcioniranje svetov, organizacije SZDL pa moralno.

Ugotoviti je tudi treba, da so nekatera sodišča v posameznih primerih pretirano zaostrovala kazenske sankcije, kajti razen zaostrenih zapornih kazni so izrekala tudi zelo učinkovite in ostre premoženjske sankcije, prepovedi opravljanja poklica tudi za 10 let ipd. V nekaterih primerih bi bile verjetno bolj utemeljene nižje zaporne kazni ob istosodno zaostrenih premoženjskih sankcijah in varnostnih ukrepih.

Iz elaborata, ki ga je Vrhovno sodišče predložilo Ljudski skupščini, izhaja, da se je v preteklem obdobju občutno znižalo število najtežjih kaznivih dejanj, ki so jih obravnavala sodišča. Tu so mišljeni predvsem uboji, kazniva dejanja zoper ljudstvo in državo, ropi, grabeži ipd. Ti pokazatelji o najtežjih primerih kriminala so posebno pomembni zato, ker dajejo veliko zanesljivo osnovo za oceno gibanja kri-

mičnih ved, ekonomiko, sociologijo ipd.

Ko je Vladimir Krivic orisal materialni položaj sodišč, je dejal, da se kot zelo pereče zastavlja vprašanje, kako zagotoviti normalen dotok sredstev, oziroma kako povečati odstotek, predviden za materialne potrebe pravosodja. Dejaj, da bi bilo treba revidirati tudi predpise o takšah, o povprečnih in drugih dohodkih s področja sodnega poslovanja. Predvsem se že dal časa nakazuje potreba po takšni reviziji takš, ki bi preprečevala nepotrebno pravljanje, nasprotno pa bi bilo treba nedvomno bistveno zmanjšati stroške strank, ki jih imajo s poravnanimi na sodiščih ipd. Revidirati bi bilo treba tudi advokatsko tarifo, da bi bili odvetniki bolj stimulirani za sodelovanje pri reševanju pravic in zapletenih vprašanj s socialnega področja, manj pa s področja zastopanja gospodarskih organizacij.

Glede materialnih pogojev je predsednik Vrhovnega sodišča tudi naglasil, da bi bile v Sloveniji nujne nekatere investicije. Tako že več let odlašamo z gradnjo zavoda za zdravljenje psihopatskih oseb, ki prej ali slej store kazniva dejanja. Cimprej bi morali zgraditi tudi zavod za zdravljenje alkoholikov. Tudi disciplinski centri za mladolletnike zaradi pomanjkanja sredstev se niso v celoti zivel.

Specializacija bi pospešila reševanje zadev

O specializaciji obstajajo različna mnenja, od katerih je najbolj vsako le deloma pravilno. Nedvomno je, da sodoben razvoj terj specializacijo tudi v sodstvu. Vendar pa ima specializacija razen pozitivnih tudi negativne posledice. Vidimo jih lahko v sami praksi, saj imamo specializacijo že precej uveljavljeno na večjih in večjih sodiščih (kazensko, civilno, upravno, mladinsko ipd.). Na večjih sodiščih se pojavlja tudi potreba po senatih za promet, za rodbinsko pravo, delovno pravo, socialno pravo, odškodninsko pravo ipd. Pozitivne posledice specializacije je kažejo v strokovno boljsem in zlasti v hitrejšem reševanju zadev, negativne strani pa se kažejo takrat, kadar je nujno treba s širših pravnih in družbenih vidikov premočiti sporno vprašanje. Ozka specializacija tu čestokrat odpravi, tako strokovno kot tudi družbeno. Sicer pa je tak pojav znan z naziraličnimi področji družbenega življenja. Vendar je te negativne posledice ozke specializacije mogoče omejiti z ustrezno razdelitvijo funkcij ter s koordinacijo dela — specialistov in strokovnih sodelavcev na eni strani in sodnikov, ki so pretežno sploš-

Zaradi okrepljenega samoupravljanja manj kriminala v gospodarstvu

Sodišča so v obravnavanju razdobju razvijala svojo aktivnost v smeri krepitve zaščite pravic delovnega človeka in občana, njegovega življenja, premoženja, časti in varnosti. Pravosodni organi pa seveda niso zastopali zaščite družbenega premoženja in osnov našega družbenega sistema.

V težjih primerih s področja kriminala v gospodarstvu so bili, ustrezno z duhom in z novimi predpisi kazenskega zakonika (iz leta 1959) izrečene tudi tistim, ki so po novno opravili podobna kazniva dejanja, zaostala pa se je tudi praksa za izredne omlitve kazni in za pogojne odpuste. Zanimivo je, da smo v Sloveniji kulminacijo sod-

sporazumne rešitve s sodno razsodbo imajo namreč vselej škodljive posledice za mladotletne otroke. Mesto, ki sta ga dala poravnalnimi svetom osnutki zvezne in republiške ustave, bi bilo treba zdaj podrobneje opredeliti z občinskimi statuti. Občine bi morale prevzemati materialno skrb za funkcioniranje svetov, organizacije SZDL pa moralno.

Ugotoviti je tudi treba, da so nekatera sodišča v posameznih primerih pretirano zaostrovala kazenske sankcije, kajti razen zaostrenih zapornih kazni so izrekala tudi zelo učinkovite in ostre premoženjske sankcije, prepovedi opravljanja poklica tudi za 10 let ipd. V nekaterih primerih bi bile verjetno bolj utemeljene nižje zaporne kazni ob istosodno zaostrenih premoženjskih sankcijah in varnostnih ukrepih.

Iz elaborata, ki ga je Vrhovno sodišče predložilo Ljudski skupščini, izhaja, da se je v preteklem obdobju občutno znižalo število najtežjih kaznivih dejanj, ki so jih obravnavala sodišča. Tu so mišljeni predvsem uboji, kazniva dejanja zoper ljudstvo in državo, ropi, grabeži ipd. Ti pokazatelji o najtežjih primerih kriminala so posebno pomembni zato, ker dajejo veliko zanesljivo osnovo za oceno gibanja kri-

mičnih ved, ekonomiko, sociologijo ipd.

Ko je Vladimir Krivic orisal materialni položaj sodišč, je dejal, da se kot zelo pereče zastavlja vprašanje, kako zagotoviti normalen dotok sredstev, oziroma kako povečati odstotek, predviden za materialne potrebe pravosodja. Dejaj, da bi bilo treba revidirati tudi predpise o takšah, o povprečnih in drugih dohodkih s področja sodnega poslovanja. Predvsem se že dal časa nakazuje potreba po takšni reviziji takš, ki bi preprečevala nepotrebno pravljanje, nasprotno pa bi bilo treba nedvomno bistveno zmanjšati stroške strank, ki jih imajo s poravnanimi na sodiščih ipd. Revidirati bi bilo treba tudi advokatsko tarifo, da bi bili odvetniki bolj stimulirani za sodelovanje pri reševanju pravic in zapletenih vprašanj s socialnega področja, manj pa s področja zastopanja gospodarskih organizacij.

Glede materialnih pogojev je predsednik Vrhovnega sodišča tudi naglasil, da bi bile v Sloveniji nujne nekatere investicije. Tako že več let odlašamo z gradnjo zavoda za zdravljenje psihopatskih oseb, ki prej ali slej store kazniva dejanja. Cimprej bi morali zgraditi tudi zavod za zdravljenje alkoholikov. Tudi disciplinski centri za mladolletnike zaradi pomanjkanja sredstev se niso v celoti zivel.

Specializacija bi pospešila reševanje zadev

O specializaciji obstajajo različna mnenja, od katerih je najbolj vsako le deloma pravilno. Nedvomno je, da sodoben razvoj terj specializacijo tudi v sodstvu. Vendar pa ima specializacija razen pozitivnih tudi negativne posledice. Vidimo jih lahko v sami praksi, saj imamo specializacijo že precej uveljavljeno na večjih in večjih sodiščih (kazensko, civilno, upravno, mladinsko ipd.). Na večjih sodiščih se pojavlja tudi potreba po senatih za promet, za rodbinsko pravo, delovno pravo, socialno pravo, odškodninsko pravo ipd. Pozitivne posledice specializacije je kažejo v strokovno boljsem in zlasti v hitrejšem reševanju zadev, negativne strani pa se kažejo takrat, kadar je nujno treba s širših pravnih in družbenih vidikov premočiti sporno vprašanje. Ozka specializacija tu čestokrat odpravi, tako strokovno kot tudi družbeno. Sicer pa je tak pojav znan z naziraličnimi področji družbenega življenja. Vendar je te negativne posledice ozke specializacije mogoče omejiti z ustrezno razdelitvijo funkcij ter s koordinacijo dela — specialistov in strokovnih sodelavcev na eni strani in sodnikov, ki so pretežno sploš-

ni pravno in družbeno razgledani na drugi strani. Večkratno zbiranje poročil na raznih instancah pa že tako omejuje možnost enostranskih stališč do maksimuma. Pomembno vlogo pa imajo tu tudi sodniki porotniki, kar je seveda še en vzrok za uvedbo sodnikov porotnikov in instancno sojenje, kjer je ozka specializacija najbolj razvijala.

Nadaljnji instrument, ki bi postal vedno važnejši, pa so razširjene skupne občne seje vseh specializiranih sodišč, ki naj bi o vseh važnejših vprašanjih pogosto konfrontirala svoja stališča. Takšnih sej zdaj pravzaprav ni, predlagali pa so jih v zvezi z novo ustavno ureditvijo. Glede organizacije sodišč je praksa pokazala, da se delo najbolj odvija v srednje velikih sodnih kolektivih. V večjih središčih bi bilo torej koristno organizirati več samostojnih specializiranih sodišč, medtem ko bi morali v manjših središčih reševati vsa pravna problematika brez možnosti za specializacijo. Bolj komplicirana pravna področja (socialno ali upravno na primer) bi iz teh vzrokov morali skoncitrirati na večjih okrajnih oziroma okrajnih sodiščih, kajti specializacija na teh področjih je nujna.

Aktualni problemi reforme sodstva

Razprava o potrebi pravosodne reforme se je pravzaprav začela že spomladi 1957. leta, ko je tovarš Karelj sprožil idejo o uvedbi ustavnih sodišč. Zadnje čase pa so se izkristalizirala nekatere

minalistične kakor pa podatki za celotna področja, kjer je vključen razen najmanjšega tudi največji kriminal. Pri teh najtežjih vrstah kriminala se namreč ne more odražati takšna ali drugačna politika pregona in obtoževanja, ker gre pač za najtežje delikte, od katerih vsi odkriti tudi prihajajo pred sodišča.

Leta 1962 je bilo končno, zaradi majhnih žalitev in obrekovanj, lahkih telesnih poškodb ipd. pred sodišči obtoženih in obsojenih večje število oseb kot prejšnja leta. Če primerjamo število vseh obsojenih s številom prebivalcev, potem je Slovenija v minulem obdobju precej pod jugoslovanskim povprečjem, medtem ko je bilo poprej obratno. Ta primerjava seveda nima globlje vrednosti, ker splošne številke lahko odražajo tudi takšno ali drugačno obtoževalno politiko, ki sledi dejavnim prekrškom, ki pa številčno in v odstotkih veliko nasejajo. Glede odstotka pogojnih obsodb smo v Sloveniji nad jugoslovanskim povprečjem, kar je bilo značilno že tudi pred obravnavanim obdobjem. Dejstvo, da je bilo lani v Sloveniji kaznovanih z nepogojnimi zapornimi kaznimi le okrog 3000 oseb, jasno govori o tem, da je bilo med vsemi na sodišču obsojenimi, kar okrog tri četrtine lažjih primerov, v katerih se seveda izrekajo blažje kazni.

Ko je Vladimir Krivic orisal materialni položaj sodišč, je dejal, da se kot zelo pereče zastavlja vprašanje, kako zagotoviti normalen dotok sredstev, oziroma kako povečati odstotek, predviden za materialne potrebe pravosodja. Dejaj, da bi bilo treba revidirati tudi predpise o takšah, o povprečnih in drugih dohodkih s področja sodnega poslovanja. Predvsem se že dal časa nakazuje potreba po takšni reviziji takš, ki bi preprečevala nepotrebno pravljanje, nasprotno pa bi bilo treba nedvomno bistveno zmanjšati stroške strank, ki jih imajo s poravnanimi na sodiščih ipd. Revidirati bi bilo treba tudi advokatsko tarifo, da bi bili odvetniki bolj stimulirani za sodelovanje pri reševanju pravic in zapletenih vprašanj s socialnega področja, manj pa s področja zastopanja gospodarskih organizacij.

Glede materialnih pogojev je predsednik Vrhovnega sodišča tudi naglasil, da bi bile v Sloveniji nujne nekatere investicije. Tako že več let odlašamo z gradnjo zavoda za zdravljenje psihopatskih oseb, ki prej ali slej store kazniva dejanja. Cimprej bi morali zgraditi tudi zavod za zdravljenje alkoholikov. Tudi disciplinski centri za mladolletnike zaradi pomanjkanja sredstev se niso v celoti zivel.

Ko je Vladimir Krivic orisal materialni položaj sodišč, je dejal, da se kot zelo pereče zastavlja vprašanje, kako zagotoviti normalen dotok sredstev, oziroma kako povečati odstotek, predviden za materialne potrebe pravosodja. Dejaj, da bi bilo treba revidirati tudi predpise o takšah, o povprečnih in drugih dohodkih s področja sodnega poslovanja. Predvsem se že dal časa nakazuje potreba po takšni reviziji takš, ki bi preprečevala nepotrebno pravljanje, nasprotno pa bi bilo treba nedvomno bistveno zmanjšati stroške strank, ki jih imajo s poravnanimi na sodiščih ipd. Revidirati bi bilo treba tudi advokatsko tarifo, da bi bili odvetniki bolj stimulirani za sodelovanje pri reševanju pravic in zapletenih vprašanj s socialnega področja, manj pa s področja zastopanja gospodarskih organizacij.

Glede materialnih pogojev je predsednik Vrhovnega sodišča tudi naglasil, da bi bile v Sloveniji nujne nekatere investicije. Tako že več let odlašamo z gradnjo zavoda za zdravljenje psihopatskih oseb, ki prej ali slej store kazniva dejanja. Cimprej bi morali zgraditi tudi zavod za zdravljenje alkoholikov. Tudi disciplinski centri za mladolletnike zaradi pomanjkanja sredstev se niso v celoti zivel.

Glede materialnih pogojev je predsednik Vrhovnega sodišča tudi naglasil, da bi bile v Sloveniji nujne nekatere investicije. Tako že več let odlašamo z gradnjo zavoda za zdravljenje psihopatskih oseb, ki prej ali slej store kazniva dejanja. Cimprej bi morali zgraditi tudi zavod za zdravljenje alkoholikov. Tudi disciplinski centri za mladolletnike zaradi pomanjkanja sredstev se niso v celoti zivel.

Specializacija bi pospešila reševanje zadev

O specializaciji obstajajo različna mnenja, od katerih je najbolj vsako le deloma pravilno. Nedvomno je, da sodoben razvoj terj specializacijo tudi v sodstvu. Vendar pa ima specializacija razen pozitivnih tudi negativne posledice. Vidimo jih lahko v sami praksi, saj imamo specializacijo že precej uveljavljeno na večjih in večjih sodiščih (kazensko, civilno, upravno, mladinsko ipd.). Na večjih sodiščih se pojavlja tudi potreba po senatih za promet, za rodbinsko pravo, delovno pravo, socialno pravo, odškodninsko pravo ipd. Pozitivne posledice specializacije je kažejo v strokovno boljsem in zlasti v hitrejšem reševanju zadev, negativne strani pa se kažejo takrat, kadar je nujno treba s širših pravnih in družbenih vidikov premočiti sporno vprašanje. Ozka specializacija tu čestokrat odpravi, tako strokovno kot tudi družbeno. Sicer pa je tak pojav znan z naziraličnimi področji družbenega življenja. Vendar je te negativne posledice ozke specializacije mogoče omejiti z ustrezno razdelitvijo funkcij ter s koordinacijo dela — specialistov in strokovnih sodelavcev na eni strani in sodnikov, ki so pretežno sploš-

ni pravno in družbeno razgledani na drugi strani. Večkratno zbiranje poročil na raznih instancah pa že tako omejuje možnost enostranskih stališč do maksimuma. Pomembno vlogo pa imajo tu tudi sodniki porotniki, kar je seveda še en vzrok za uvedbo sodnikov porotnikov in instancno sojenje, kjer je ozka specializacija najbolj razvijala.

Nadaljnji instrument, ki bi postal vedno važnejši, pa so razširjene skupne občne seje vseh specializiranih sodišč, ki naj bi o vseh važnejših vprašanjih pogosto konfrontirala svoja stališča. Takšnih sej zdaj pravzaprav ni, predlagali pa so jih v zvezi z novo ustavno ureditvijo. Glede organizacije sodišč je praksa pokazala, da se delo najbolj odvija v srednje velikih sodnih kolektivih. V večjih središčih bi bilo torej koristno organizirati več samostojnih specializiranih sodišč, medtem ko bi morali v manjših središčih reševati vsa pravna problematika brez možnosti za specializacijo. Bolj komplicirana pravna področja (socialno ali upravno na primer) bi iz teh vzrokov morali skoncitrirati na večjih okrajnih oziroma okrajnih sodiščih, kajti specializacija na teh področjih je nujna.

Aktualni problemi reforme sodstva

Razprava o potrebi pravosodne reforme se je pravzaprav začela že spomladi 1957. leta, ko je tovarš Karelj sprožil idejo o uvedbi ustavnih sodišč. Zadnje čase pa so se izkristalizirala nekatere

in krepitve vloge občinskih in okrajnih sodišč, zmanjšanje števila rednih pritožbenih instanc — zlasti v civilnem in upravnem sodstvu, prenos določenih zadev s področja sodstva splošne pristojnosti na sodišča za prekrške, na razne družbene in upravne organe v občinah ter okrajnih in eventualno na bodoča specializirana sodišča. Obstajajo tudi predlogi, da bi prenesli spore iz socialnega zavarovanja s področja upravnega spora na civilna sodišča oziroma na bodoča specializirana sodišča; posle zemljiške knjige in izvršbe naj bi prenesli na ljudske odbore, določene upravne zadeve s področja stanovanjske in rodbinske zakonodaje na ustrezne upravne oziroma družbene organe; prirožena instanca naj bi imela v bodoče pravico brez vlogo obravnave samo potrditi ali pa razveljaviti sodbo prve stopnje. Če bi prirožena instanca smatrala, da je treba sodbo spreminiti, bi bila dolžna izvesti javno obravnavo s porotniki in strankami.

Nujnost reforme narekujejo ne samo principialni vzroki — približanje sodstva komuni in delovni organizaciji ter občani — ampak tudi praktični. Sedanja okrajna sodišča namreč rešujejo v svoji pristojnosti sorazmerno malo družbeno bolj pomembnih sporov (dotok zadev se je bistveno zmanjšal zadnje čase tudi zaradi delovanja poravnalnih svetov), medtem ko so okrožna sodišča in vrhovno sodišče vse bolj obremenjena s težjimi zadevami. S predvideno reformo, ki je v pristojnosti federacije in ki bi jo izvedli z novimi zakoni o sodiščih in sodnih postopkih, bi se torej okrepila vloga okrajnih in okrajnih sodišč. Vrhovna sodišča bi se potem lahko bolj posvečala reševanju najtežjih primerov po izrednem postopku, preko zahtevka za varstvo zakonitosti, instituta izredne omlitve kazni ipd.; laže pa bi opravljal tudi vlogo sodelovanja pri razlagi zakonskih predpisov, pri pravocasnem dopolnjevanju in spreminjanju predpisov, pri zakonskem urejanju se neurejenih pravnih področij, po-

vezovanju sodišč z drugimi družbenimi faktorji ipd.

V prihodnje naj bi se okrepila tudi vloga neposrednih predstavnikov delovnih ljudi — sodnikov porotnikov na vseh nivojih sodstva. Prav tako bi se nadalje okrepila tudi izvečba vseh sodnih pravosodnih načel: javnosti, udeležbe predstavnikov ljudstva, kontradiktornosti, neposrednosti, ustnosti in nujnosti pri sojenju. Vsa je demokratska načela pa bodo morala biti upoštevana najbrž tudi pri oblikovanju organizacije gospodarskih sodišč oziroma eventualnih bodočih specializiranih sodišč za premoženjske spore.

Takšna predvidena reforma bi brez dvoma od vseh družbenih faktorjev v prvi fazi terjala velike napore, vendar pa bi v kratkem času privedla do izboljšanja kvaliteta in do okrepitev objektivnosti ter nepristranosti sojenja. Okrepila pa bi tudi preventivno in družbenovzgojno vlogo sodišč, učinkovitost sodb in dvignila ugled sodstva kot neodvisnega in samostojnega organa družbene skupnosti.

Ko je Vladimir Krivic orisal materialni položaj sodišč, je dejal, da se kot zelo pereče zastavlja vprašanje, kako zagotoviti normalen dotok sredstev, oziroma kako povečati odstotek, predviden za materialne potrebe pravosodja. Dejaj, da bi bilo treba revidirati tudi predpise o takšah, o povprečnih in drugih dohodkih s področja sodnega poslovanja. Predvsem se že dal časa nakazuje potreba po takšni reviziji takš, ki bi preprečevala nepotrebno pravljanje, nasprotno pa bi bilo treba nedvomno bistveno zmanjšati stroške strank, ki jih imajo s poravnanimi na sodiščih ipd. Revidirati bi bilo treba tudi advokatsko tarifo, da bi bili odvetniki bolj stimulirani za sodelovanje pri reševanju pravic in zapletenih vprašanj s socialnega področja, manj pa s področja zastopanja gospodarskih organizacij.

Glede materialnih pogojev je predsednik Vrhovnega sodišča tudi naglasil, da bi bile v Sloveniji nujne nekatere investicije. Tako že več let odlašamo z gradnjo zavoda za zdravljenje psihopatskih oseb, ki prej ali slej store kazniva dejanja. Cimprej bi morali zgraditi tudi zavod za zdravljenje alkoholikov. Tudi disciplinski centri za mladolletnike zaradi pomanjkanja sredstev se niso v celoti zivel.

Glede materialnih pogojev je predsednik Vrhovnega sodišča tudi naglasil, da bi bile v Sloveniji nujne nekatere investicije. Tako že več let odlašamo z gradnjo zavoda za zdravljenje psihopatskih oseb, ki prej ali slej store kazniva dejanja. Cimprej bi morali zgraditi tudi zavod za zdravljenje alkoholikov. Tudi disciplinski centri za mladolletnike zaradi pomanjkanja sredstev se niso v celoti zivel.

Glede materialnih pogojev je predsednik Vrhovnega sodišča tudi naglasil, da bi bile v Sloveniji nujne nekatere investicije. Tako že več let odlašamo z gradnjo zavoda za zdravljenje psihopatskih oseb, ki prej ali slej store kazniva dejanja. Cimprej bi morali zgraditi tudi zavod za zdravljenje alkoholikov. Tudi disciplinski centri za mladolletnike zaradi pomanjkanja sredstev se niso v celoti zivel.

NOVINARSKI DRUŽABNI VEČER

Društvo novinarjev Slovenije vabi svoje člane na družabni večer, ki bo v Festivalni dvorani Gospodarskega razstavišča v Ljubljani v soboto, 2. marca z začetkom ob 20.30.

V programu družabnega večera bodo sodelovali Slovenski oktet, plesni ansambel Mojmir Septeta s pevceva Majdo Sepe in Ninom Robičem ter izbrani predstavniki Plesne zveze Slovenije. Organizirana bo tudi neposredna plesna so-lja, v kateri se bodo udeleženci družabnega večera lahko hitro naučili modernih plesov. Konsumacija bo po dnevnih cenah.

Vstopnice za Novinarski družabni večer bodo v prodaji v oglasnem oddelku »Dela« na Titovi cesti št. 1 (v konzorciju) od ponedeljka vsak dan od 10.—13. ure in od 16.—18. ure. Pri nakupu vstopnic morajo člani Društva novinarjev pokazati novinarske legitimacije, ostali pa posebna vabila.

Za 26 milijonov dolarjev izvoza nuliškeng akrina

Puči, 23. febr. (Tanjug). — Podjetja v puljskem okraju bodo letos izvozila za 26 milijonov dolarjev blaga in uslug, obenem pa se bo zmanjšal tudi izvoz reprodukcijskega materiala in surovin za 20 odstotkov. Izvozili bodo 40.000 brit ladij, 31.000 KM dieselskih motorjev, 130.000 ton črnega premoga, 25.000 ton kremenčevega peska in 50.000 ton cementa.

Na listi izstrani izvoznih artiklov je tudi 30.000 kubnih metrov kamnit

Obisk v tovarni - fakulteti

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

Pot po sovjetskih akademskih ustanovah me je nujno pripeljala tudi v običajno »neakademsko« ustanovo — tovarno. Na poti od kremenjskih stolpov proti jugu obzorje kaj hitro zatemni dim iz tovarniških dimnikov. Krivencati staroslovski »pereuloki« se tu zlivajo v široko novo magistralo — Avtozavodskaja.

Tukaj se vse imenuje po tovarni kamionov ZIL: zgradbe, skladišča, tovarniške hale in še celo postaja podzemeljske železnice. Vse se vrti okrog te največje moskovske tovarne. Med ogromnim kompleksom dimnikov in nekončnih hal, sredi hrušča, je bilo treba poiskati akademsko ustanovo. Velika zgradba iz rdeče opeke, ki jo obkrožuje hitro rastoča okolica, je bila namenjena za obisk profesorja in študentov. Vsi že na inženirskem delovnem mestu.

Aleksander Pavlovič mi razkazuje precizno narisane grafike učnega načrta. Med študijem mora vsak opraviti 4512 teoretičnih in 6100 delovnih ur študija. Na teoretičnih seminarjih in na delovnih mestih v tovarni se vedno izmenjujejo po dva študenta. Vsak dela teden dni v tovarni, naslednji teden pa študira in obiskuje seminarje. Za študente vsakega kursa je določenih 100 delovnih ur. Prvi trije kurzi obsegajo mesta delavcev — od nevalificiranih do kvalificiranih, v zadnjih treh kurseh (šesti semester) pa študenti napredujejo od mojstra do pogonskega inženirja. Delovna mesta niso fiktivna in eksperimentalna. Študent dela na normalnem delovnem mestu v proizvodnem procesu s normalnimi nalogami in odgovornostmi. Dobiva tudi ustrezno plačo. Dokler je na seminarjem študij, t.j. dva tedna mesečno, dobiva tovarniško stipendijo, za druga dva tedna pa dobiva normalno plačo po normi.

Povezava med inštitutom in delom v proizvodnji je v tem — mi poizkušamo, da študent za vsak semester dobi od profesorja praktično-teoretično nalogo, ki jo mora obdelati na svojem delovnem mestu. Ob koncu semestra mora predložiti pismeno delo z rešitvijo naloge. Za sprejem na inštitut je potrebno položiti sprejemni izpit. Dodatni pogoj je, da mora kandidat priti z dela v tovarni, ki ji pripada inštitut, in da ima priporočilo svojega pogona in direktorja tovarne, ki priča, da ima pogoje za tehnično-proizvodni napredek v tovarni. Dosejel na inštitut niso sprejeli še nobenega, ki ni najmanj dve leti delal pri proizvodnji Zilov ali Moskvicjev.

SAMO IZ SVOJE TOVARNE

Inštitut »avtostrojitelstva« sprejme vsako leto po 200 študentov. Večina jih pride iz tovarne kamionov in avtobusov ZIL (Zavod Imeni Lihacova). Pribhajajo pa tudi iz tovarne avtomobilov Moskvic in iz moskovske tovarne krogelnih ležajev. Skupaj jih je 600. Prva skupina bo čez tri leta dobila naslov inženirjev avtomobilске mehanike. Ko bodo dobili diplomu, bodo

skih voditeljev tovarne. Direktor je prinesel načrt prostih mest in potreb, rektor pa ga bo vskladal z nalogami praktičnega dela študija. Treba je vskladiti tudi plan dopustov. Tovarna daje vsakemu študentu normalen delavski dopust 18 dni (s plačo, ki ustreza delovnemu mestu) in mu dodaja še šest do dvanajst dni za priprave na izpit (s stipendijo, ki je manjša od plače).

Ali pri takšnem študiju ne prihaja do tehničnih tendenc — sem vprašal. Rektor je spet posegel po grafikonih. »Ob popolni tehnični specializaciji, ki jo zagotavlja raven dela in študija v tovarni, si prizadevamo dati študentom čim popolnejšo splošno izobrazbo«. Pokazal mi je učni načrt: zgodovina KP ZSSR — 152 ur, politična ekonomija — 140, dialektični materializem — 184, tuji jezik (nemščina ali angleščina) — 256, višja matematika — 446, fizika — 304, kemija — 118, ekonomika industrije — 48, organizacija planiranja — 90, telesna vzgoja — 240 pa še osnove znanstvenega ateizma, marksistična estetika, marksistična etika... — kompletna humanistično-družbena izobrazba.

OD VAJENCA DO INŽENIRJA

Sistem študija je »železen« — kot sama avtomobilska industrija. Izbor poteka najprej na delovnem mestu v teku najmanj dveh let. Direktorja za kadre pošilja na sprejemni izpit po dva ali tri kandidata za vsako mesto na inštitutu — torej 500 kandidatov za 200 mest. Po vsakem semestru so obvezni izpiti in dela z rešitvami nalog na delovnem mestu. Prvo leto se vsak ponovni neuspeh zaključuje z izključitvijo in vrnitvijo v proizvodnjo. V prvem kursu izvajamo dokončno selekcijo. Kasneje smo bolj popustljivi: dopuščamo popravne izpite tudi po dvakrat, vendar pa se v višji kurs ni mogoče vpisati brez opravljenega izpita, niti ni možnosti ponavljanja.

Inštitut se ukvarja tudi s pripravo svojih bodočih študentov. Poseben kurs imajo za delavce s srednjo šolo z namenom, da delavci ne bi pozabili srednješolskega znanja in da bi se pripravili za sprejemni izpit na tovarniško fakulteto. Vendar morajo ta kurs sami plačati, in sicer 20 rubljev za 10 mesecev. Razen tega »šola za delavsko mladino« pripravlja letno 800 mladih delavcev za srednješolsko kvalifikacijo. »Končni cilj tovarne — fakultete je, da bi bil v petih ali šestih letih v naši tovarni

Študij in praktično delo

Bukarešta, 23. febr. (Tanjug). Povezovanje učnega programa s praktičnim delom v proizvodnji bo ena poglavitnih nalog romunskih univerz v letošnjem letu. Na to, da je treba trdnje povezati učne programe s praktičnim delom, je opozoril član Politbiroja romunske delavske partije Caucecu na nacionalni konferenci romunskih študentov, ki se je pravkar končala v Bukarešti.

Ko je govoril o nalogah študentske organizacije, je Caucecu izjavil, da bo morala CDU v krizi in nujno potrebuje novo linijo in nov stil. Kot prvi in poglavitni korak k regeneraciji in novemu poletu pa bi naj bila čimprejšnja določitev kancelerjevega naslednika. Kajti Adenauer se je »obrazil«, predstavlja samo še simbol, sicer pa zavira razvoj stranke in povzroča čedalje več nezadovoljstva med volilci.

Se pred letom dni glede tega vprašanja ni bilo večjih nesoglasij. Za »prestonaslonaslednika« je veljal podkancler in gospodarski minister Ludwig Erhard. Edini, ki se je tej kandidaturi resno upiral, je bil Adenauer sam, češ, Erhard nima dovolj razodrsnosti in formata za to mesto. Toda ker ustreznosti osebnosti takrat ni bilo je Erhard ostal »večni naslednik«.

Medtem so se razmere spremenile. Na političnem odru se je pojavil zunanji minister Gerhard Schröder in v enem letu svoje aktivnosti postal vsaj tako resen kandidat za kanclerja kot je Erhard. Trdijo, da mu je tudi Adenauer bolj naklonjen. Schröderja kvalificirajo za to mesto izredna inteligenca, pržnost v taktiliziranju, politični stil »à la Kennedy« in trdna zasedranost v nacionalnih krogih, ki dobivajo v Zahodni Nemčiji vse bolj na meči. V sedanjih zakulisnih spletkah okrog kancelerjevega nasledstva omenjajo najčiste njegovo ime. Tisti, ki ga podpirajo, bi hoteli Erharda »potolažiti« na ta način, da bi mu nudili kandidaturu za predsednika republike. Lübkejev mandat potече sredi leta 1964.

Trgovina Peking-Havana

V Pekingu so podpisali trgovinski sporazum za letošnje leto med LR Kitajsko in Kubo. Hkrati so podpisali tudi sporazum o kitajskem posojilu Kubi in sporazum o pogojih, ki se jih bosta držali zunanjetrgovinski organizaciji Kube in Kitajske pri medsebojnih odnosih.

Alžirsko-bolgarski sporazum

Alžirski minister za zunanje zadeve Mohamed Kemisti in podpredsednik bolgarskega odbora za zunanjo trgovino Ivan Golomelev sta podpisala tri gospodarske sporazume: plačilni sporazum, sporazum o medsebojni trgovini ter sporazum o sodelovanju na znanstvenem, tehničnem in kulturnem področju.

»O sole mio...!«

(Hicks, »Die Welt«, Hamburg)

Kdo bo Adenauerjev naslednik?

Kandidati: Erhard, Schröder, Brentano, Dufhues, Hassel

Neuspeh Krščanske demokratske unije na zahodnoberlinskih volitvah je v Bonn bolec odjeknil. Večina voditeljev vladne stranke je mnenja, da se nahaja CDU v krizi in nujno potrebuje novo linijo in nov stil. Kot prvi in poglavitni korak k regeneraciji in novemu poletu pa bi naj bila čimprejšnja določitev kancelerjevega naslednika. Kajti Adenauer se je »obrazil«, predstavlja samo še simbol, sicer pa zavira razvoj stranke in povzroča čedalje več nezadovoljstva med volilci.

Ker pa bo spričo teh dveh močnih kandidatov verjetno prišlo do hudih nesoglasij in sporov v vodstvu CDU so poskrbeli tudi za kompromisne kandidature. Med njimi omenjajo na prvem mestu nekdanjega zunanjega ministra Heinricha von Brentana. Vselej je veljal za »Adenauerjevo senco«, v zadnjih mesecih pa je pokazal menda nenavadno »reformistično« dejavnost in posredovalniške spretnosti. Če ne bo določen za kanclerja, potem bo v eventualnem Schröderjevem kabinetu verjetno dobil spet resor zunanjega ministrstva. Drugi kandidati so še Heinrich Dufhues, »novi človek« v bonnski eliti in generalni sekretar stranke, »posebni minister« Heinrich Krone ter obrambni minister Kai Uwe von Hassel. Močne pozicije ima tudi predsednik parlamenta Eugen Gerstenmaier, vendar pa so njegovi izgledi v tem trenutku manjši zaradi tega, ker se že dalj časa zavzema za koalicijsko vladu s socialnimi demokrati.

Adenauer se odpravlja na svoj tradicionalni dopust v severnoitalijansko letoviško mesto Cadenabna. Ko se bo vrnil, ga bo na bonnski železnici postajali verjetno pozdravili že bodoči kancler... S. F.

Danes volijo na Madžarskem

Dobi: Stalno posvetovanje z množicami

BUDIMPEŠTA, 23. febr. (Tanjug). — Na Madžarskem se je končala predvolilna kampanja. V nedeljo bo 7 milijonov volivcev izvolilo 340 poslancev za novi madžarski parlament in okrog 105.000 odbornikov za nove rajonske, občinske, okrajne in županijske svete.

Predvolilno kampanjo je zaključil predsednik Predsedniškega sveta LR Madžarske Istvan Dobi, ki je po radiu govoril volivcem. Ko je ocenjeval pozitivno predvolilno aktivnost in velike uspehe, ki so jih zadnja leta dosegli pri izgradnji socializma, je poudaril, da so v tem obdobju položili temelje socializma. »Socialistična preobrazba ni potekala brez težav, vendar so njeni rezultati prepričali tudi tiste, ki se se težko osvobodili starin predsodkov in tradicij«, je dejal.

Glavni vir uspeha je bila nova politika madžarske socializma.

Ribiči pripovedujejo...

Ob incidentu v Karibskem morju

New York, 23. feb. — Hrup, ki ga je povzročil nedavni incident v Karibskem morju, je precej ublažilo odkritje nekaterih novih okoliščin in dejstev, ki v pravem trenutku niso bila znana.

Dva člana posadke ribiške ladje »Ala«, ki je lovila rake v Karibskem morju, sta po vrnitvi na Florido, pripovedovala o tem, kaj se je zgodilo. Benjamin Washington in Paris Jackson — piseta se kot dva biva ameriška predsednika sta povedala, da jih kubanski »Migi« niso obstrlevali z raketami, ampak le, da so leteli nizko nad ladjo in streljali z mitraljezom poleg nje. Še vedno je skrivnostno, kako so to streljanje iz mitraljezov

mogli opaziti na ameriških radarjih. Njune izjave ne strinjajo v tem, koliko letal je sodelovalo pri napadu.

Kubanski radio je večerj sporočil, da streljanja sploh ni bilo, ampak da so kubanska letala le preletela ladjo, da bi se prepričali, ali ne gre za neki kubanski ribiški čoln, ki so ga napadli in odvedli pred nekaj dnevi. Ko so letala ugotovila, da gre za tujo ladjo, so se vrnila v svoja oporišča. Po kubanski verziji incidenta v Karibskem morju sploh ni bilo.

Predsednik Kennedy na svoji konferenci tega incidenta ni hotel povezati z drugimi vidiki kubanskega vprašanja.

Zivko Milic

Sedem dni

Sto sej odbora za razorožitev

Spoštovanja vredni jubilej — s svojo stoto sejo — je praznovati ženevski odbor za razorožitev v melanolitno upotolžitost, da je razprava po dvotedenski polemiki med predstavniki Vzhoda in Zahoda spet obšla v slepi ulici. ZDA in Velika Britanija zavračata razgovor o kateremkoli drugem razorožitvenem problemu, dokler ne bo dosežena prepoved jedrskih poskusov. Stališče bi niti ne bilo tako slabo, če ne bi obe zahodni jedrski sili trdovratno zavračali odgovor na sovjetsko popuščanje glede mednarodnih teritorialnih inspekcij v primeru »sumljivih« potresov. Stirlinajst dni se je ženevska konferenca sukala v zaprtim krogu »plesa številke«: SZ ponuja dovoljenje za dve do tri mednarodne inspekcije na leto, Zahod pa odločno vztraja pri osmih do desetih. Verjamemo, da bo Zahod zmanjšal svojo zahtevo — siliti je o sedmih in celo o petih inspekcijah — toda šele potem, ko bo zares trdnoprepričan, da Moskva ne bo posebej svoje ponudbe. Zdi se nam, da kopni politična pripravljenost na sporazum kot spomladanski sneg.

V takšnem razpoloženju niso mogli uspeti številni predlogi neangažiranih članic odbora: niti tisti, ki so svetovali nekatere tehnične spremembe v delu odbora, in še manj tisti, ki so poskušali najti razne kompromisne rešitve med »dve do tri«, ter »osem do deset«.

Sovjetski predlog o umiku strateških jedrskih oporišč s tujih ozemelj je zadeli prejšnji teden na ledeno zavračanje Zahoda. Niti toplejši ni bil sprejem nove sovjetske ponudbe za podpis sporazuma o nenapadanju med Atlantskim in Varšavskim paktom. Zahod odkriva skriti namero predloga: sporazum naj bi podpisala tudi Vzhodna Nemčija, članica Varšavskega pakta, s čimer bi dosegla pomembno de facto priznanje.

Vzrok ostrejšemu kursu ZDA na raznih področjih razorožitev je vsekakor zvečan odpor Pentagona ter konservativnih kongresnih moči zoper »popustljivost« politiko Kennedyja. Pomembno vlogo v tem negativnem procesu pa imajo tudi močno poslobsani odnosi med glavnimi člani zahodne aliance. Washington se umika vsakršnemu sporazumu z Vzhodom, ki bi utegnil se bolj razdržiti francoskega »separatista« ter skleniti ukrepe, ki bi zmanjšali upanje na prilegitevi Zahodne Nemčije iz francoskega objema v anglo-saksonsko bratovščino.

Zavezniki v NATO že dolgo terjajo večjo besedo v političnih in vojaških odločitvah pakta, predvsem pa v njegovi prihodnji multilateralni jedrski sili. Zahtevi skuša ustreči Kennedy z novim konceptom o razmestitvi strateškega raketsko-jedrskega orožja v Zahodni Evropi. Opuštili so zamisel o oporiščih na kopnem, kakor tudi zamisel o letalih, nosilcih raket. Strateško jedrsko orožje naj bi nosile atomske podmornice z ameriškimi posadkami, ter površinske ladje s posadkami, sestavljenimi iz raznih članic NATO. Vrhovni poveljnik leti Neotvih bark dvajsetega stoletja naj bi bila pariska centrala pakta.

Vrhovni poveljnik NATO je še vedno American. Kaže pa, da čaka ZDA obratna iz evropskimi zavezniki tudi v tem vprašanju: kakor je razumeti izjavo bonnskega obrambnega ministra pred odhodom na obisk v Washington.

Ni čudno, da je zaradi preokupacije z jedrsko oporožitvijo Atlantskega pakta prišla v ozadje skrb za uspešno ženevsko razorožitveno konferenco. Časopise vodilnih sil obsega »sopražni« paktov pa spet polnijo članki, v katerih si kakoli tekmici svoj raketsko-jedrski »močje«, in pa razmišljanja in izjave o tem »kdo je močnejši« in »kdo bo koga, če...«.

Irak in »štiri arabske revolucije«

Še vedno je mnogo nejasnega o vzrokih, ciljih in posledicah drsnegega udara v Iraku, osrca arabske revolucije 14. dne ramadana, da uporabimo izraz novega bagdadskega režima. Se najbolj jasni so vzroki Kaseemovega poraza. Južnsko revolucijo leta 1958 so podpirale razne heterogene sile, enotne v odpru zoper monarhistični feudalizem, toda različnih namenov o prihodnji poti. Zavezniki so drug za drugim zapuščali Kasema. Arabski nacionalisti — ker je imel drugačno zamisel o arabski enotnosti kot Naser, muslimani — ker je izdal koran, liberalna buržoazija — ker se je sprijel z Zahodom, komunisti — ker ni nadevaljeval iranske »februarske« revolucije z »oktobrom«, Kurdi — ker je nadaljeval raznorodovalno politiko starega režima in naposled vojska — zavaljo vsega po malem in zaradi neuspehov v boju s Kurdi, hkrati z osamljenostjo na domači fronti se je večala Kaseemova izolacija tudi v mednarodnih okoliščinah, zlasti v zvezi s kuventskim problemom. V takšnih težavah so morale ostati obljube južnske revolucije samo na pol rešene ali pa celo komaj načet. Rezultat nam je znan.

Novi iraški režim polkovnika — sedaj že feldmaršala — Abdula Salama Arefa, je razglasil v svojih prvih, precej splošnih in nekoliko nasprotujočih si — izjavah: svobodo, sporazum s Kurdi, arabsko enotnost, socializem, politiko koeksistence in neangažiranosti kot svoje glavne cilje. Marsikaj je še nedorečeno, recimo vprašanje nafte in kuvalisti problem. Marsikaj je kontradiktorno, na primer, svoboda, socializem in koeksistence, in komuniste ter nezakonito obracunanje vsem, ki so kdajkoli stopili na kurje oko raznim mračnim sopotnikom novega režima. Vse to utegne resno kompromitirati omenjene razglase velike cilje, ter vrniti Irak ne samo v Julij 1958, ampak celo v case pred tem mejnikom.

Kaže, da je vodilna sila novega Iraka stranka Baas, stranka arabskega socialističnega preporoda. Baas je bil vedno za tesno sodelovanje arabskih držav, predvsem z ZAR, čeprav ne vselej na istih osnovah kot Naser. Z eno Arefovega režima v Bagdadu se odpirajo vrata v tako dolgo pričakovano sodelovanje »štirih arabskih revolucij« (ZAR, Irak, Alžirija, Jemen). Če se revolucionarni bratje ne bodo spet sprijeli — kar v arabski preteklosti ni prav nič redek primer — utegne pripeljati to sodelovanje do izredno pomembnih premikov na Srednjem vzhodu. Med Kairom in Bagdadom bohotno poganja ljubezen. V istem tempu usiha ljubezen med Bagdadom in Damaskom. Jemenski predsednik je celo že predložil federaciji dežel »štirih revolucij«. Lahko si mislimo s kakšnim ocesom gledajo na ta proces manj ali pa čisto nje revolucionarni arabski režimi od Maroka in Tunizije do Sirije, Saudove Arabije in Jordanije. Se pred osmimi dnevi je ocenil New York Times, da iranski prevrat kot zgodnji dogodek s stališča ZDA. Kajti po pisal ameriški angleški in francoski tisk, če bo geslo o združitvi »štirih revolucij« postalo dejstvo?

Oblaki nad Karibi

Moskva je napovedala, da bo do srede marca umaknila s Kube nekaj tisoč sovjetskih vojakov. Washington je preciziral: 7000 od skupnega števila približno 17.000. ZDA so z zadovoljstvom sprejele sporočilo, čeprav je Kennedy dal vedeti, da ne bo mirno spal, dokler ne bo zadnji sovjetski vojak zapustil sladkornega otoka. In četudi je bilo zadovoljstvo močno skrajano, je izjava Malinovskega, da bi vsak napad na Kubo pomenil tretjo svetovno vojno.

Kljub novemu pomirljivemu koraku ZSSR se nebo nad Karibi noče razvedrati. Antikubanska histerija pljuska s čedalje večjimi valovi od washingtonski Kapitol. Celotno je ust laže rešiti, kot je ameriški predstavnik v OZN Stevenson, je skisati pač po vse Latinski Ameriki — sin vsa Latinska Amerika je ranljiva »subverzivnost, infiltracija in organizirano nasilje«. Skupno sporočilo o obisku venezuelskega premiera v Washington govori o Kubi kot o »nevarnosti za neodvisnost in suverenost sliherne svobodne ameriške publike«.

Ves trud in denar Kennedyjeve »Zveze za napredek« ne more zaustaviti revolucionarnega vrenja družbenega in narodnoosvobodilnega poroka na zelenem kontinentu. Dve glavni oporišči točki washingtonske politike na tem področju — Kolumbijo in Venezuelo — pretresajo vojni nemiri, da bi skoraž smeli govoriti o državljanski vojni. Kuba ni toliko seme revolucionarnih gibanj kot zapeljiv primer uspešnega odpora Washingtonu. Čedalje pogostnejše so vznemirljive vesti iz ZDA o pripravah novih ukrepov političnega, gospodarskega in vojaškega pritiska, ki naj bi položili zanko okrog vrata Castrovemu režimu. Eden izmed teh ukrepov naj bi bil vojaški pakt med ZDA in šestimi centralno-ameriški republikami, o čemer bo razpravljati prihodnji mesec Kennedy s svojimi uboljivimi trabanti.

-a-n

V ZNAMENJU »TELESNE KREPITVE« — Ameriški predsednik Kennedy je začel med svojimi ožjimi sodelavci ostro kampanjo za fizično krepitve; razširila se je po vsej državi, zlasti med mladino. Tako so se v znamenju te pobude odpravili na petdesetmilijski pohod, ki ga opravlja kot sestavni del kampanje, tudi dijaki iz srednje šole v Redwoodu, Kalifornija. Ker pa so telesne vaje postale velika moda tudi v Beli hiši, Pentagonu, State Departmentu in podobnih vladnih ustanovah, je komentator New York Timesa James Reston zapisal, da bi bilo na teh mestih namesto mra ob kubanskem) bolje uveljavljati petdeset minut več krepkega premišljevanja...

Foto: AP

Novice

BEograd: slabši učni uspehi — V minulem šolskem semestru so bili učni uspehi učencev beograjskih šol nekoliko slabši kot v lanskem zimskem šolskem semestru. Na seji sveta za prosveto mesta Beograda so ugotovili, da so vzrok temu ostrejši kriteriji ocenjevanja. Nasprotno pa je večina učencev v šolah druge stopnje dosegla boljše uspehe, kot pa je jih zabeležili lani v istem času.

BEograd: gledališke premiere: Jugoslovansko dramsko gledališče bo 27. marca izvedlo premiero drame »Banović Strahinja« Borislava Mihajlovića. Istega dne bo v Narodnem gledališču obnovljena predstava »Coppelia« Lea Delibesa. Sodobno gledališče je pripravilo dve premieri: Nušićev »Pot okrog sveta« ter dramatičnijo Davidčevega romana »Beton in kresnice«. Ateleje 212 pa bo 2. marca prvič prikazal kabaretno komedijo »Cezare«.

Ljubljana: ljubljanski gostje v Celovcu — Včeraj so odpotovali na gostovanje v Celovec člani ljubljanske opere, ki se bodo predstavili tam z Verdijevo opero »Rigoletto« ter Gotovčevim »Erom z onega sveta«. Z ansamblom opere so odpotovali kot gostje korškega deželne glavarja Ferdinanda Wedeniga član republiškega Izvršnega sveta Mitja Ribičič, predsednik SAZU Josip Vidmar, sekretar republiškega sveta za kulturo in prosveto Miloš Poljanšek in predsednik mestnega sveta Ljubljane ing. Marjan Tepina.

Ljubljana: razstava del Jakija in Zivkovića — Jutri bodo v Zavodu za urbanizem na Mestnem trgu odprli razstavo del slikarja samouka Joža Horvata-Jakija (na sliki njegovi »Fragment«) in kiparja samouka Bogosava Zivkovića. Razstavo je pripravila Mestna galerija.

Moskva: festival angleške glasbe — Od 6. do 12. marca bodo v Moskvi, od 13. do 19. marca pa v Leningradu priredili festival angleške glasbe. Udeležili se ga bo tudi skladatelj Benjamin Britten.

Moskva: nov protistalinski roman — V Moskvi je izšel roman pisatelja Ivana Stadnuka »Ljudje nisi angele«. Avtor je v svojem delu podal še ostrejšo kritiko Stalinskega režima kot Aleksander Solženicyn.

Moskva: film o Leninu — Mosfilm snema nov umetniški film o Leninu. Za osnovo scenarija so služili spomini Maksima Gorkga na Lenina ter knjiga Herberta Welsa »Rusija v megli«. Film želi prikazati Lenina odnoš do umetnosti. Naslov so mu dali po Beethovenovi sonati »Apasionatio«, ki jo je Lenin zelo cenil. Vlogo Lenina igra Boris Smirnov, Gorkga pa Vladimir Jemeljanov.

Varšava: peta Dürrenmattova drama — Dramsko gledališče v Varšavi je uprizorilo že peto dramo Friedricha Dürrenmatta, »Fizike«. Vaje si je konec lanskega leta med svojim obiskom na Poljskem ogledal tudi avtor.

Rim: palača Trevi napreda — Finančno ministrstvo prodaja znano rimsko palačo Trevi, ki s svojo čudovito fasado daje ozadje slavnemu vodnjaku. Kupna cena je 2 milijona dolarjev. Med petimi kupci bodo izbrali tistega, ki bo ponudil najbolj skrbne načrte za rekonstrukcijo tega arhitektonskega spomenika.

Leipzig: Wagnerjev festival — v Leipzigu bodo priredili v počastitev 150-letnice rojstva skladatelja Richarda Wagnerja od 19. do 24. maja Wagnerjev festival. Predsednik pripravljalnega odbora festivala je upravnik Nemške državne opere v Berlinu prof. dr. Hans Pischner.

Dunaj: dunajski filmski festival — Zaradi neprimerne terminu sredi vročega poletja bodo letošnji »Viennale«, dunajski filmski festival, prestavljeni na marec. Na predlog dunajskih filmskih novinarjev pa so tudi spremenili motto festivala iz »Novih poti v filmski umetnosti« v »Festival veselja«.

Hannover: pouk rusčine — Na treh gimnazijah v pokrajini Spodnje Saške bodo s prihodnjim letom uvedli obvezen pouk ruskega jezika. Profesorje za rusčino so namreč dobili le za te tri gimnazije.

London: non-stop gledališče — V Londonu so odprli novo gledališče »Princ Charles« s stiri sto sedeli, ki bo priredilo predstave nepretrgoma ves dan. Program gledališča se bo usmeril predvsem v krajši deli. Gledališče želi pritegniti k predstavam gledalce iz uradnih in delavskih vrst in to v času njihovega opoldanskega odmora.

PARIZ: ugodne ocene Maričeve razstave — Mladi beograjski slikar Dimitrije Marić je dobil po svoji prvi samostojni razstavi zelo ugodne ocene v pariškem tisku. Kritiki poudarjajo, da ima zelo originalno tehniko in da je na njegovih platnih veliko poezije.

PRAGA: teden angleškega filma — V Češko-slovaški so organizirali teden angleških tehniških in industrijskih filmov. V Pragi, Brnu in Bratislavi so prikazali filme s področja strojništva, gradbeništva, prehranske industrije, transporta itd. S predvajanjem filmov so bila združena tudi strokovna predavanja in diskusije. Tamkajšnji tisk piše, da je celoten program precej prispeval k seznanjanju češko-slovaških industrijskih strokovnjakov in delavcev z novostmi tehnike.

TEHERAN: izšel je Andričev »Most na Drini« — Roman »Most na Drini« Nobelovega nagradjenca Iva Andrića je izšel v Teheranu v izdaji iranščine »Zepne knjige«. Predgovor je napisal strokovnjak za iransko kulturo Dejan Bogdanović. Tamkajšnji tisk ocenjuje to delo kot eno izmed najboljših stvaritev svetovne književnosti.

Vladimir Bartol 60-letnik

Med pripovedniki, ki so se začeli oglašati v naših književnih revijah ob koncu 20. let, v razcvetu ekspresionizma, je pokazal Vladimir Bartol posebno izrazita idejna in estetska nagnjenja. V tematični in motivski njegovih novel, kakor tudi v slogovnih značilnostih Bartolovih pripovedi smo takrat zaznavali ustvarjalno osebnost, ki se je po izvirnih prijemih in filozofskemu espritu opazno razločevala od drugih pisateljev njegovega rodu. Na tej samostojni poti je Bartol ostal vseh teh 30 in še več let, kar se s svojim delom uveljavlja v slovenski književnosti.

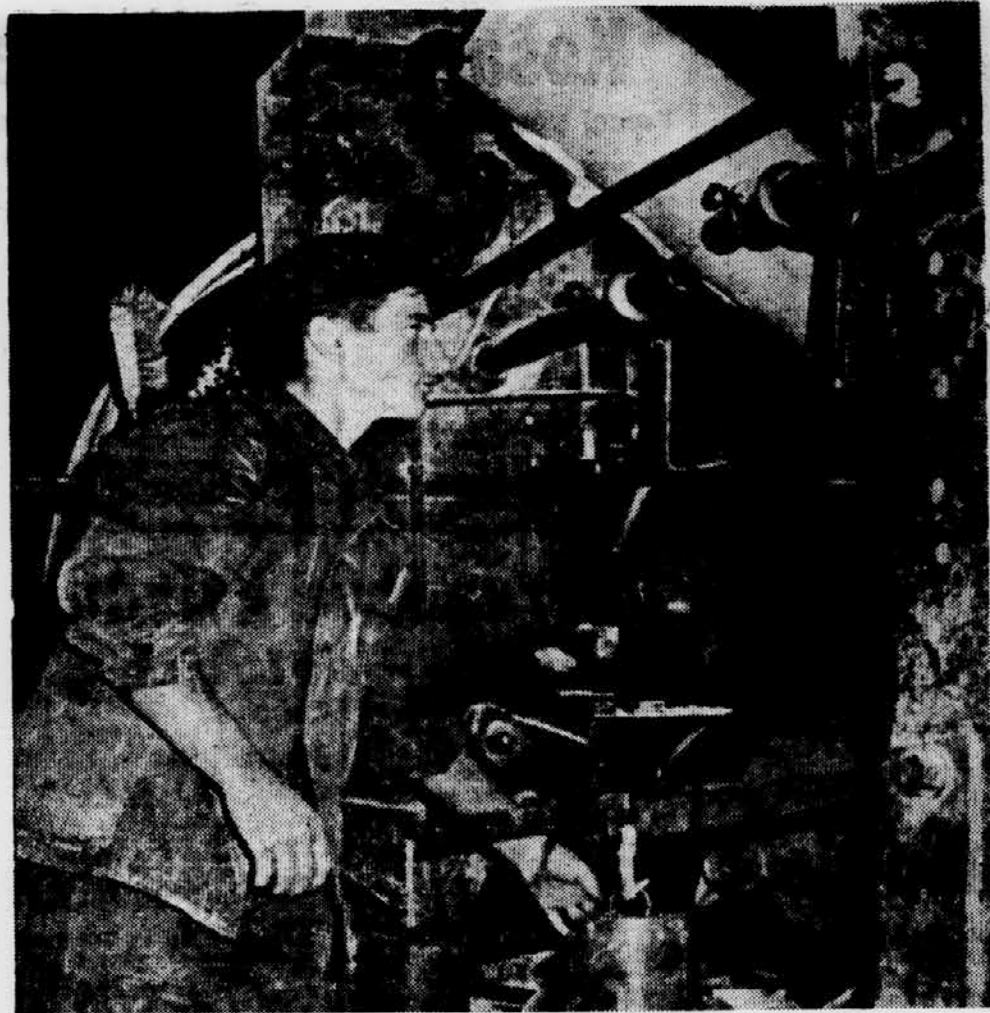
Dr. filozofije, razgledan v biologiji in modernih psiholoških strujah, zlasti v freudizmu, ki je očito pomagal vrtati globine njegove pripovedi, je tudi s študijem v Parizu izpopolnjeval svojo široko razgledanost in posebej se svoj plodni umetniški nemir, ki ga je vodil od doživljanja stvarnosti k ustvarjanju svojevrsnih podob oseb, usod, v katere je vnašal osebne vizije sveta in življenja. Naprej je vzbudil široko pozornost z dramo »Lopez«, ki je bila kritika naše tedanje družbe, čeprav prejenjena v tujo deželo in posebej v tujih postavah. Zbirka njegovih povesti »Al Arals«, ki je izšla leta 1935, je tematično nedvomno eden najbolj svojevrsnih sadov slovenske novelistike. Nadalje je Vla-

dimir Bartol opozoril nase z romanom »Alamute«, v katerem je združil slikovitost fantastike Orienta z odporom zoper fašistično tiranijo. Ta roman je sinteza pisateljevih dotodanjih iskanj in doživetkov, ne le v idejem, ampak tudi v stilnem pogledu. Izmed drugih spisov dr. Bartola naj omenim njegove povojne »Tržaške humoreske«, v katerih srečujemo tudi eno najizvirnejših satirno komičnih figur slovenske proze — Mangiapupia. Tržačan in dolgoletni kulturni delavec na tej izpostavljeni postojanki slovenstva je tu s topko trojico pokazal nekatere oblike Trsta v obdobju zavezništva okupacije. V »Primorskem dnevniku« je tudi priobčil obsežen memoarski spis »Mladost pri Svetem Ivanu«. Izmed dr. Bartolovega publicističnega dela, zajemajočega več literarnih in znanstvenih vrst, je treba posebej omeniti njegovo knjigo »Obiski pri slovenskih znanstvenikih«.

Z dr. Vladimirom Bartolom je dal Trst slovenski literaturi markantno ustvarjalno osebnost. Ob njegovi 60. letnici mu lahko zaželimo samo še obilo nadaljnjih delovnih uspehov.

B. B.

IZOBRAZEVANJE V »SAVI«. — Kolektiv tovarne gumijastih izdelkov »Sava« v Kranju je med podjetji, ki najbolj sistematično skrbijo za izobraževanje svojih kadrov. Na sliki je učenec iz ene izmed šol njihovega izobraževalnega centra. Lani poleti, ko so tovarniški izobraževalni oddeli na letne dopuste, so on in njegovi sošolci vsrkali, in sicer tako uspešno, da je tekla proizvodnja nemoteno naprej.

Foto: Deniša

Kompleksen pretres izobraževanja

Od 25. do 27. februarja bo v Beogradu širše posvetovanje o strokovnem izobraževanju. Iz pripravljalnega gradiva je razvidno, da želijo organizatorji posvetovanja — zvezni sekretariat za delo, zvezni sekretariat za prosveto in kulturo, centralni svet zveznih sindikatov Jugoslavije ter zvezna gospodarska zbornica — ugotoviti rezultate dosedanjih prizadevanj za reformo strokovnega izobraževanja. To je potrebno zato, da bodo skupno z drugimi prizadevatelji organi in organizacijami mogli jasneje začrtati prihodnje naloge.

Program posvetovanja vključuje aktualna vprašanja strokovnega izobraževanja. Zajema probleme, s katerimi se na tem torišču srečujejo gospodarske organizacije, predvideva pa tudi probleme strokovnih šol in drugih strokovno izobraževalnih ustanov izven gospodarskih organizacij. Udeleženci posvetovanja bodo obravnavali še nekatere ožje strokovne teme, kot so programiranje strokovne izobrazbe in metode strokovnega usposabljanja; poseben referat pa je namenjen ekonomskim vidikom strokovnega izobraževanja. Vpliv izobrazbe na formiranje dohodka ter odnos med izobrazbo, produktivnostjo in osebnimi dohodki.

Podoba je, da se tako v zveznem merilu kakor tudi v okviru posameznih republik vse oostreje kaže potreba, da se na podlagi načelnih smernic resolucije Zvezne ljudske skupščine o izobraževanju strokovnih kadrov iz leta 1960 najdejo povsem dodelane oblike usreščevanja teh smernic v praksi. Znano je, da je resolucija o izobraževanju strokovnih kadrov vzpodbudila zlasti iniciativo gospodarskih organizacij in drugih prizadežiteljev v komunizmu, pa tudi gospodarskih zbornic, da so začeli intenzivne reševati svoje izobraževalne naloge. Istovestno pa so se pojavila nova vprašanja, kot na primer važno vprašanje, kako usmerjati posameznika, razdobljena, vzgojno izobraževalna prizadevanja v duhu enotnega izobraževalnega sistema, ki naj zagotovi ustrezno raven vzgojno izobraževalnih dejavnosti, zlasti še v primerih, ko gre za izobraževanje pripadnikov določenih vrst izobrazbe.

Dejstvo je, da posamezne republike različno rešujejo te zadeve, kar je glede na različne pogoje, ki jih morajo pri tem upoštevati, tudi razumljivo. Posvetovanje v zveznem merilu bo zato omogočilo tudi medsebojno izmenjavo dosedanjih izkušenj. Pričakujemo lahko, da se bodo ob tej priložnosti razstila nekatera vprašanja skupnega pomena; posvetovanje pa bo pomagalo odstraniti tudi nekatere ovire za usreščevanje sodobnih idej na področju izobraževanja strokovnih kadrov. Med take ovire spadajo nedvomno še vedno veljavni zvezni predpisi, ki v sistemu izobraževanja vzdržujejo kvalifikacijske stopnje (uredba o vajenih, uredba o strokovnih šolah, splošni zakon o šolstvu in podobno). V naši republiki smo pravzaprav že dognali smer prihodnjega razvoja izobraževanja strokovnih kadrov, saj je ta jasno izražena v priporočilih Ljudske skupščine LR Slovenije o nalogah na področju strokovnega izobraževanja v LRS. Za usreščevanje te smeri so izredno pomembni osnutki predpisov o verifikaciji izobraževalnih dejavnosti, ki jih je lani svet LRS za strokovno izobraževanje dal v javno razpravo, nič manj pomembna pa ni vsebina njegovega odprtega pisma samoupravnim organom gospodarskih organizacij. Glede na to, da je javna razprava, deloma pa tudi praksa potrdila pravilnost v let aktih nakazanih smernic, bodo rezultati prizadevanj gospodarskih organizacij in strokovno izobraževalnih ustanov, ki jih sestavljajo tudi letošnja proračunska sredstva. Te pogodbe z natanko določenimi delovnimi programi kot temeljitimi predlogi za razdelitev sredstev letos bodo podpisane, vendar šele, ko bodo tudi pogodbeni programi okviri posameznih ustanov na novo prilagojeni — manjšim proračunskim sredstvom.

Ze lani so kranjske kulturne ustanove poskušale pripraviti delovne pogodbe med občinami kot naročnikom in seboj kot opravljalcem kulturnih uslug. Poskusne pogodbe so bile sestavljene, ne pa še podpisane. Z izjemo občinskega sveta Svoboda ki je lani dobil približno 8,5 milijonov, letos pa je zanj predvidenih okrog 9 milijonov dinarjev sredstev, so jih sestavljale tudi za letošnja proračunska sredstva. Te pogodbe z natanko določenimi delovnimi programi kot temeljitimi predlogi za razdelitev sredstev letos bodo podpisane, vendar šele, ko bodo tudi pogodbeni programi okviri posameznih ustanov na novo prilagojeni — manjšim proračunskim sredstvom.

Kljub temu pomenijo pogodbe korak naprej. Tega so kranjske kulturne ustanove zavedale in se soglasno izjavljajo zanje. Kulturni delavci menijo, da bi bilo tudi v okviru proračunskih vsot mogoče zelo smotno prelin-

Ime Borisa Campe ljubiteljem glasbe ni neznan. Močno se je zlasti zadnje čase uveljavil kot soliflavist na raznih koncertih in kot soliflavist v orkestru Slovenske filharmonije, razen tega pa nam je kot profesor za flavto na Akademiji za glasbo vzgojil že celo plejado odličnih glasbenikov. Na zadnjem simfoninskem koncertu orkestra Slovenske filharmonije pa smo imeli priložnost videti ga za dirigentskim pultom in moramo reči, da je svoj dirigentski krst odlično prestal.

Kot specialist na pihalnem instrumentu si je za prvi dirigentski nastop izbral kar dve skladbi za sam pihalni orkester: Straussovo Serenado in Stravinskovo Simfonijo. Nekoliko globlje v tajne pihalnega orkestra posvečeno pihalcu ni bilo težko opaziti, da vodi to pot orkester ne samo izvrštem muzik, temveč tudi odlični strokovnjak za pihala, zakaj orkester je zaigral, tako, kot si človek lahko samo želi. Intonacija je bila čista, zvok orkestra lep, poln in homogen in nastajale precizni. Strogo urejena sta bila tudi dihi in fraziranje — čeprav se je zlasti v Stravinskovi simfoniji izmuznilo dirigentovi kontroli. — V Mozartovi Simfoniji v g-molu nas je Campe presenetil s tehnično brezhibno nastop izvedbe in s svojo izredno muzikalno interpretacijo.

Zelo me je navdušil tudi Dejan Bravničar kot solist v Bachovem violinskem koncertu. Zaigral ga je tako naravno, da sem skoraj pozabil, da stoji med Bachovo muziko in menoj — poslušalec tista največja nesreča v muziki, ki ji pravimo interpret. Bravničarjeva izvedba Bachovega violinskega koncerta v e-molu mi bo ostala v spominu kot izredno lepo in pristno doživetje Bachove muzike.

Uroš Prevorsek

Proračunska sredstva in pogodbeni odnosi Kulturne ustanove v komuni

V kratkem bodo imeli profesionalni in amaterski kulturni delavci v kranjski občini skupaj z vsemi občani, zainteresiranimi za kulturna vprašanja, širši posvet, ki bo zastavil pogovor o družbenem planu za leto 1983 ter o razdeljevanju proračunskih sredstev, predvsem seveda na področju kulture. Tako pravi pri občinskem svetu Svoboda in prosvetnih društev ter hkrati poudarjajo uspešnost podobnega lanskega zborovanja, ki je mimo praktičnih in finančnih izboljšav prispevalo še ugotovitve, da so profesionalni in amaterski kulturni delavci skladno in z obojestranskim načelnim razumevanjem naglašali kulturne potrebe in potrebnost določenih sredstev zanje.

Značilno razhajanje mnenj pa je mogoče v času določanja in razdeljevanja proračunskih sredstev zaslediti ob vprašanju, kako v okviru obstoječih možnosti financirati kulturne dejavnosti, da bo delitev sredstev čimbolj namenska, smotrna in ustrezna potrebam. Lani je šlo iz občinskih proračunskih sredstev za kulturne namene 53 milijonov dinarjev. Letos predvidevajo 70 milijonov, čeprav je za zadostitev vseh najnujnejših potreb po mnenju kranjskih kulturnih delavcev 100 milijonov še ne bila pretrajna visoka vsota.

Ze lani so kranjske kulturne ustanove poskušale pripraviti delovne pogodbe med občinami kot naročnikom in seboj kot opravljalcem kulturnih uslug. Poskusne pogodbe so bile sestavljene, ne pa še podpisane. Z izjemo občinskega sveta Svoboda ki je lani dobil približno 8,5 milijonov, letos pa je zanj predvidenih okrog 9 milijonov dinarjev sredstev, so jih sestavljale tudi za letošnja proračunska sredstva. Te pogodbe z natanko določenimi delovnimi programi kot temeljitimi predlogi za razdelitev sredstev letos bodo podpisane, vendar šele, ko bodo tudi pogodbeni programi okviri posameznih ustanov na novo prilagojeni — manjšim proračunskim sredstvom.

Kljub temu pomenijo pogodbe korak naprej. Tega so kranjske kulturne ustanove zavedale in se soglasno izjavljajo zanje. Kulturni delavci menijo, da bi bilo tudi v okviru proračunskih vsot mogoče zelo smotno prelin-

Predstavniki mest o kulturi

Kultura in komunizem — to je bila tema dvodnevne posvetovanja predstavnikov kulturno-prosvetnih svetov večjih mest iz vse države, ki je bilo v Banja Luki. Največja pozornost je bila posvečena oblikovanju pravilnega idejnega stališča do bistvenih vprašanj naše družbe in kulture. Zato so ugotovili, da mora biti sprejemanje programov kulturnoprosvetnega dela v komunizem enotna družbena akcija v boju za idejno čistost naše kulture. To so se posebej naglasili zato, ker niso tako redki pojavi o jokalizmu pod geslom o skrbi za domačo silo. Pri tem pa se je izkazalo, da merilo za kakovost in razen resničnih umetniških stvaritev je pogosto mogoče videti tudi navedena dela. Kaj je umetnik in kaj ni — o tem veliko govore v komunah, zlasti ob raznih amaterskih nastopih in sporedih manjših gledališč. Skratka vsi ti problemi pa nastajajo predvsem zaradi stihije v kulturi in zaradi razcepljenosti sil.

Posvetovanje je minilo v glavnem v razpravljanju o financiranju kulture, ustanavljanju skladov v te namene in o dosedanjih izkušnjah na tem področju. Izkrystalizirali so se mnenja, da bi kazalo povsod, kjer to gre, ustanoviti sklade za kulturo in preko njih financirati ne le institucije, temveč tudi akcije.

Kulturno-prosvetni svet v Banja Luki je kot gostitelj in organizator tega uspešnega dogovora pripravil udeležencem dvodnevno posvetovanje tudi raznolik program in tu tako vsaj delno seznanili z osebnostmi tega kraja v kulturi in umetnosti.

Doma in v letovščini zvesti spremljevalci
TOVARISKA

Preverjanje znanja

K problemom šol s kombiniranim poukom

Nepopolno razvite osnovne šole s kombiniranim poukom, to je šole z več razredi v enem oddelku, ki ga poučuje en učitelj, so še vedno precejšnji pedagoški problem. Kljub pomolnosti takih šol pa dobijo učenci spričevala, ki so enakovredna spričevalom popolnih osnovnih šol.

Da je prestop teh učencev na drugostopenjsko šolo zelo težak, je razumljivo, ker si učenci v taki osnovni šoli pridobijo toliko znanja iz posameznih predmetov, da bi lahko uspešno nadaljevali šolanje. Ne smemo pa gledati samo na nadaljnje šolanje. Tudi poklici, v katere so vključeni učenci po dokončani osnovni šoli, potrebujejo bolj razgledane ljudi. S tem pa odpiramo tudi družben problem. Vsa mladina ima pravico do iste izobrazbe, ki se pa na nepopolnih šolah ne more enačiti z onimi, ki si jo pridobijo učenci na popolnih osnovnih šolah.

Zato želijo prosvetni organi vključiti kar največ učencev višjih razredov osnovnih šol v predmetni pouk na popolnih osnovnih šolah. Nekateri občine so začele vključevati učence v centralne šole že leta 1961, tako je deležen kombiniranega pouka le še manjši odstotek učencev v najbolj oddaljenih krajih.

Zavod za prosvetno pedagoško službo na Viču je posvetil temu precejšnjo pozornost. S pomočjo strokovnih aktivov prosvetnih delavcev je uspel, da so učni programi vsaj delno vključeni na vseh šolah, in teži za tem, da bi si učenci od prvega do četrtega razreda pridobili pravilno in kar najbolj enako osnovno znanje. Težko pa je ugotoviti, koliko so realizirani učni programi in koliko je dosežena na vsaki učni stopnji splošna norma znanja, če nimamo objektivnih meril za preverjanje in primerjanje znanja. Ker je pokazala šolska praksa, da je za uspeh učenca na višji stopnji osnovne šole odločilno temeljno znanje iz materinskega in računskega, je ta zavod začel preskušati znanje prav v teh predmetih.

Z učnimi testi je preveril znanje tretjih in četrtnih razredov v kombiniranih oddelkih in tudi na centralnih, t.j. na popolnih šolah. Zjajel je okrog 10% učencev. Testi so pokazali, da med centralnimi in podružničnimi šolami tretjem in četrtem razredu med učenci še ni bistvene razlike v znanju računstva in slovenščine. Ugotovitev je zanimiva, pa čeprav je nastala na osnovi šole prvih osnutkov testov.

Preizkus, ki se ga je lotil ta zavod, je zanimiv in bi bilo zato dobro, da bi kmalu prišli do izdelanih in preizkušenih testov. Z njimi bi mogli razširiti poizkus tudi na širše območje Slovenije.

E. P.

Crvenkovski v Novem Sadu

Na razširjeni plenarni seji okrajnega komiteja ZK, posvečene idejno političnim problemom v šolah in nalogam komunistov, je govoril tudi sekretar ZIS za kulturo in prosveto Krsto Crvenkovski. Vse kar smo doslej slišali glede kadrovskega pomanjkanja, je dejal Crvenkovski, je samo najnujnejši minimum. Vsakemu državljanu skušamo dati možnosti, da pride do izobrazbe, in sicer tudi za voljo tega, da se ne bi ustavili inteligentni sloji, ki bi imeli monopol v znanju in potem tudi monopolistični položaj v družbi. Opozoril je na nove koncepte v šolstvu in med drugim omenil nalogo, da povežemo izobraževanje s proizvodnim delom.

Kaj boste pa počeli? Kako boste kupili premož — z ročicami, z vzvodom, sekstro, zobmi? Čudovito! Kratko in malo čudovito! Ljubi študent, od semega navdušenja mi je zmanjkalo besed!

Morozov je sedel za mizo, vrgel predse Konstantinov indeks in posnel po persniku.

»To se torej pravi, da hočete dvojico; ali pa naj vam prilepim čvek za lahkomišelnost? Po vsej pravici... Spustijoč vaše proletarsko poreklo in vojaške zaslugi!«

»Kakor hočete, Igor Vitaljevič,« je ravnodušno rekel Konstantin.

Morozov je pričel bobnati s prsti po listiku in zamisljen govoriti:

»No, no, prvo vprašanje se glasi — utrjevanje rud-

niskih rovov! Kako, ne veste? No, kako torej? Postavite boste opornike, kak rудар bo nanje krepko pljunil ali pa se bo izsmrkal — pa se bodo vaši oporniki sesuli v puh in prah! Podori! Ljudi boste pobili! Ne-e, morilec pa ne bom puškal z inštitut! Ne-e! S pristom je pomahal pred seboj. »Taki inženirji država ne potrebuje! Morda pa se vam ne ljubi več študirati na inštitutu. Ali ste se naveličali?«

Postalo je tiho. Slišati je bilo enakomerni zvok glasov, ki so prihajali s hodnika. Z ulice se je skozi krošnje prebilo v laboratorij zvonjenje tramvaja, ki je bilo podoben pomladnemu gostolenju ptic.

»Igor Vitaljevič,« je glasno rekel Sergej. »Lahko začnem? Pripravljen sem.«

Ni bil pripravljen, a zdaj je že sedel, ne da bi si zapisoval odgovore in še dalje prodiral v smisel vprašanja na listiku — gledal je Konstantinov temnordeči obraz in razdraženo obličje Morozova. Vedel je, kako hitro včasih izbruhne dočeni. Vedel pa je tudi, da Morozov hudo zameri študentu, ki ne pozna sistema za utrjevanje rudniških rovov. Vse inštitut je vedel za primer, ko je dosegel, da za nekega študenta, ki je lahkomišelnost pojmoval ruderarsko opremo, kakor je govoril sam Morozov, izključili z inštituta, čeprav je bil že v četrtem letniku.

»Odgovarjati bi radi?« je počasi rekel Morozov. »Prekrasno! Dajte svoj listek. Korabeljnikov, pridite semka, nikar se ne delajte, da ste nekakšna posebejljena uzeljenost! Vi, Korabeljnikov, in vi, Vohminov, bosta odgovarjala brez listkov. Lahko pozabita na vsa vprašanja, ki so bila zapisana na listkih. Tako! Priznajte se lahko samemu ministru za visoko šolstvo, bogu ali pa hudici, če hočete!«

Morozov je potisnil listka pod izpraševalno ploščo, prepričal oba s strupenim pogledom in pokazal proti

kovinskemu stojalu — podstavku za premagokopni kombajn.

»Bodite ljubezni, stopite no k tistile reči, Korabeljnikov. Kaj je to? Kako se imenuje? Čemu služi? Kaj?«

Konstantin je stopil k podstavku.

Sergej je poznal to navado Morozova. Kadar je bil nejevoljen in razdražen, je brbotal z jezikom, sprejanjale študenta po vsej sobi, nikoli ni poslušal odgovora do konca. Spoznal je, da bo moral Konstantin zdaj »divje plavati«. V sebi je začutil neakosno slabost, izpodležajoč samozavest, pa je vsiljivo rekel:

»Igor Vitaljevič, dovolite, da jaz povem!«

Morozov se je zavalil na naslonjalo stola in si prekril roke na prsih.

»Čudovito! To se pravi, da bi radi prekrili strelno lino z lastnim telesom? No, to je celo zanimivo. Pogledajmo, kako široke prsi imate. Korabeljnikov, stopite k opornikom, potipajte svornike in pomislite malo. Vohminov, prosim vas. Zamislite si takle prizorček. Za hip si zamislite: vi ste glavni inženir jaskša. Vze-li ste slušalko in kličete rov. Sprajujete: Kako je s kombajnom, koliko obratov? Brigadir godrnja, brigadirji ob takih primerih zmerom godrnjajo: »Stoji, vraga, ravnokar pregledujemo, kaj je, Pa kako stoji?« Vi žepno na glavo — pa hajdi v rov. Pri kombajnu hrušče in trusje. Rudarji iz rova morda že psejajo in zmerjajo brigadirja. Strojnik kakor vedno v takih primerih stika s ključem po reduktorju. Brigadir pa godrnja: »Fantje so mladi, neizkušeni, — sem, tja, vse mogoče lirične besede... Vaš sklep? Brez odvečnih besed. Konkretno! Delo je obstalo, vse jaskše stojijo!«

No, tu je zdaj pripravljen način Morozova, prosto vprašanje. Ko je dogovoril, se je zadovoljno nasmehnil, med ušnicami se mu je pokazala oska škrlatinca.

Sergej je za hip pomislil, da je tako on, Morozov, med vojno tekal po karagandskih rovih. Zbiral je besede, se v sebi že pripravil za odgovor, kakor bi ga izstrelil iz topa, a odgovoril je namenoma počasi:

»Pregledati je treba trak, morda je treba za novo plast drugačen naklon žob. Morda se je zataknilo. To je prva možnost... Najbolj preprosto — sosedni rov je prekinil napetost. Drugo pa...«

»Stop, stop,« je brez potrčila, brez zanimanja rekel Morozov in ušaril z dlanjo po mizi. Potem je pogledal Konstantina in vzdignil obrvi. »Kaj pa vi, kaj menite?«

Konstantin se je nekajkrat prestopil in se ugriznil v brvice.

»Posvemo mogoče...«

Morozov je hrknil in mu ni pustil povedati do konca:

»Čemu pa tako negotovo? Vohminov, pokažite, kako se to dela. Podrobno pokažite. In naglo. Vsi delavci strmojijo v vas. Če se zmotite — gre vaša inženirska avtoriteta po gobe!«

Sergej je pričakoval drugo zvičajno vprašanje, a mu je tudi drugič uspelo. Vedel je, da bo zdaj lahko razložil vse skupaj brez napake, različno in pravilno, a je postal zato še bolj počasn. Tipal je trak kombajna, leno hodil okrog njega in hkrati pogledoval Konstantina. Sergej je upal, da bo ta počasnost Konstantinu pomagala, da se bo osredotočil. Hkrati pa je že videl, da je bilo Konstantinu po listem, ko je dočeni opazil pod njegovo kloppo učbenik, prav vseeno, kaj se bo zgodilo.

»Stop, stop!« Morozov je znova prekinil Sergeja, udaril z dlanjo po mizi in se rahlo nasmehnil. »Počas! Prepčas! Zakrivajte strelno lino s prsmi! Dovolj! Dovolj za vse! Kje je vaš indeks? Dajte ga sem!

Pustite ga tukaj. In prosim vas, odidite iz predavalnice!«

Sergej tega ni pričakoval.

»Mislim, da mi boste zastavili še tretje vprašanje,« je rekel Sergej, ki je že čutil, kako postaja razdražen zaradi dočenevga živčnega načina. Zazdelo se mu je, da Morozov nalašč izziva njega in Konstantina. »Vi ne pustite, da bi se človek zbral, Igor Vitaljevič. Dajte, da Korabeljnikov pomisli. Kolikor hoče. Saj nismo na motociklističnih dirkah.«

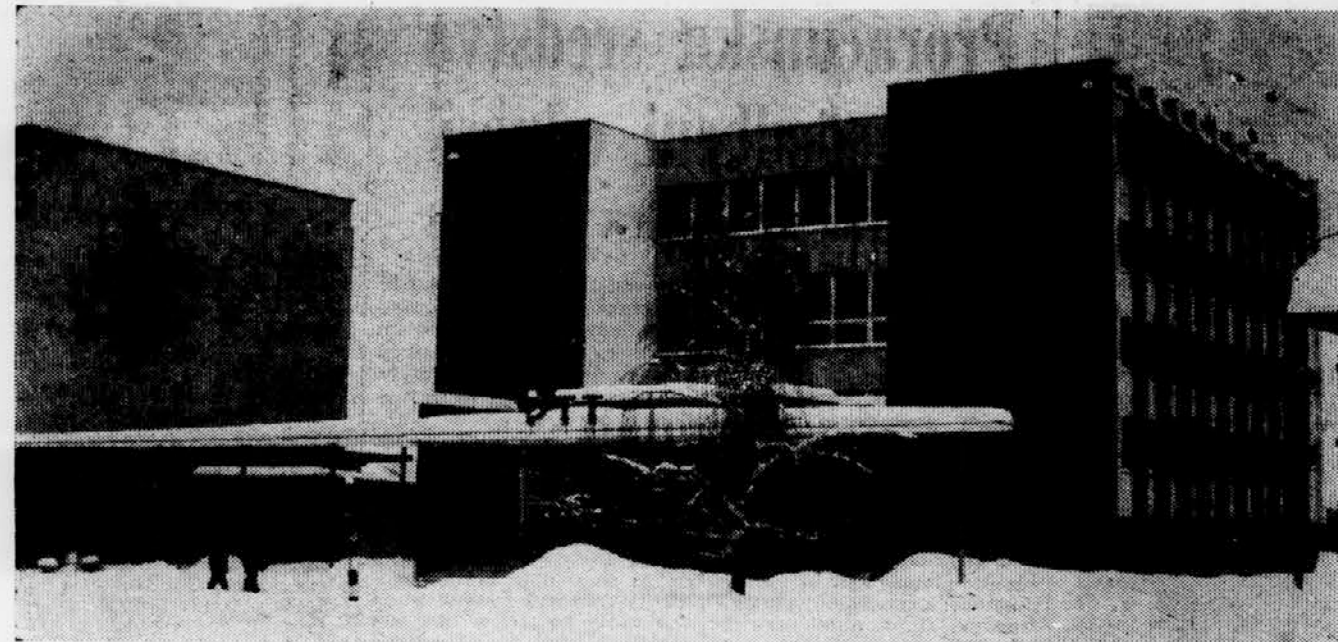
»Kako-o?« Morozov je vstal, iztegnil vrat in se oprl s pestjo ob mizo. »Dirke? Jaz pa sem drugačnega mnenja. Nasprotno. Kaj pa kvasite? V življenju ne smete biti nikoli togi in počasi! Dvajseto stoletje in njegovi načrti so zahtevni. Inženir v eksploataciji se mora odločiti naglo kot blisk. Proizvodnjo mora poznati bolj kot ženin obraz. Nasprotno, ne? Naše pomanjkljivosti živirajo iz togosti, nerodnosti, neznanja! Več gibčnosti, več pobude, iznajdljivosti — to je za inženirja temeljnega pomena! Zapustite predavalnico, Vohminov! Pri prili! In pustite svoje liberalizme! Tega nisem pričakoval od vas!... Poidite!«

»Poidi,« je poprosil Konstantin in se neprizkovan, z neakosno treseno gotovostjo obrnil k Morozovu. »No, kaj hočemo, sprajute, Igor Vitaljevič. Slabše kot za trojko ne bom odgovoril. Proletariat nima kaj izgubiti razen svojih verig... Zastavite vprašanje.«

»Se bojite izgubiti študentski?«

»Saj nisem milijonar, Igor Vitaljevič.«

Morozov je molčal in si pokrkl obraz z dlanmi. Molčal je tudi Sergej, ki ga je presenetila nenadna Konstantinova odločnost. Potem je položil pred Morozova svoj indeks, pogledal Konstantina, videl njegovo odločno, smehljajočo se obličje in odšel iz laboratorija.

ZA IZBOLJŠAVO PTT USLUG — V novo, sodobno zgradbo PTT v Murski Soboti so se dni že začeli montirati avtomatsko telefonsko centralo.

Foto: K. Koles

Dr. Dušan Berce

V noči na četrtek je umrl za hudo bolezen šef psihiatričnega oddelka v Vojniku pri Celju, psihiatr dr. Dušan Berce.

Rojen je bil 1921. v Starih Slamenih. Ko se je tik pred zadnjo vojno vpisal na univerzo v Ljubljani, je moral študije začasno prekiniti. Leta 1942 se je priključil narodnoosvobodilnemu gibanju. Bil je hudo ranjen in prepeljan v ga v bolnišnico v Bari. Vrnil se je l. 1944 kot padalec prvega padalskega bataljona. Čeprav je bil po osvoboditvi zelo zaposlen v različnih upravnih službah, je 1952. leta končal medicinsko fakulteto v Ljubljani. Služboval je v Polju pri Ljubljani, v Pristini, Idriji in Begunjah. Leta 1959 se je vrnil na Stajersko in skupaj z dr. Založnikom organiziral nevropsihiatrični oddelak v Vojniku.

Delal je tudi na terenu, bil med prvimi organizatorji protialkoholnega dispanzerja v Celju, pripravil je strokovno knjigo o zdravljenju alkoholikov in o tej problematiki tudi pisal v časopisih. Kot zdravnik je za svoje paciente skrbel toplo, z vsem srcem, prav očetovsko.

SEMIČ

Obračun volivcem

Na zboru volivcev v Semiču so prisotne seznanili z delom občinskih organov v minulem letu in z letosnjimi perspektivami.

V razpravi o porabi proračunskih sredstev so živalno sodelovali številni volivci. Potrebe je namreč mnogo več kot razpoložljivih sredstev. Predvidevajo rekonstrukcijo semskega vodovoda, ker sedanji nič več ne zadošča na razširjenem območju. V kratkem naj bi dobili konfekcijsko trgovino. Treba bo urediti prodajo kruha, povrniti in sadja. Imajo samo eno gostišče, ki pa ne ustreza.

Odprto ostane vprašanje, od kod dobiti sredstva za popravilo šole, gradnjo stanovanj za prosvetne delavce, popravilo doma Partizana in za vrsto drugih potreb. Več volivcev je menilo, da se od ustvarjenih sredstev premalo vrača v Semič.

Zastopnik tovarne Iskra je govoril o rekonstrukciji in razširitvi tovarne. Rekonstrukcija tovarne bo lahko v nekaj letih sama dala toliko družbenega proizvoda kot sedaj vsa črnomajska komunala. Zaposlila bo še kakih 100 ljudi.

Volivce so tudi seznanili z viri za združitev obeh belokrajinskih komun.

— mp —

TRBOVLJE

Gradnja termoelektrarne Trbovlje II

Na nedavnem posvetovanju predstavnikov trboveljske termoelektrarne in elektroindustrije Slovenije so razpravljali o gradnji nove termoelektrarne Trbovlje II in njenem investicijskem programu. Po predvidenih spremembah bi imela nova termoelektrarna enoto z zmogljivostjo 42 MW, bila pa bi v bližini pridelave elektrike, kar bo občno zmanjšalo stroške dovoza premoga s trboveljske in zagorske separeacije. V neposredni bližini bo tudi dovojl hladilne vode, odpadni pepel pa bo koristno izkoristila tovarna zidakov. —pb—

ZAGORJE

Pod predvidevanji

Na zadnji seji zborna proizvajalcev v Zagorju so razpravljali o januarskih dosežkih gospodarskih organizacij v občini. Dobre rezultate so dosegli predvsem v industriji, kjer so presegli planske predvidevanja za desetino odstotka. Tako so zagorski rudarji nakopali v januarju 58 tisoč ton premoga. Od tega so ga izvozili 3720 ton, kar je 46,5 odstotka celotnega izvoza rudnika. —pb—

CELJE

Pravna pisarna ima obilo dela

Razen zasebnih odvetnikov, ki po potrebi nudijo svojo pomoč državljanom in gosposkarskim organizacijam, je v Celju še osem mesecev tudi prava pisarna. Ob ustanovitvi sta delala v pisarni le dva odvetnika, vendar so se s časom začeli državljanji ter gosposkarske organizacije vse pogostje obračati na pisarno. Zato so morali zaposliti nove moči. Tako imajo sedaj že 6 odvetnikov, ki komajda zmorejo delo. Celotni prostori v Gregorčičevi ulici so postali prepolni in bodo pristojni organi v občini morali pomagati pravni pisarni do novih prostorov. Ob določenih dnevih morajo ljudje stati po hodnikih ozir. celo na prostem.

Pisarna ima družbeni nadzorni organ — upravni odbor, ki pomaga usmerjati in usklajevati delo te institucije. Zanimivo je tudi dejstvo, da pisarne pisarna po principu samovoljstva. Ob ustanovitvi, konec prvega polletja 1962, je za svoje poslovanje dobila od OLO Celje 2 milijona dinarjev manipulativne kredita. Del tega je že vrnila. Velik obisk v omenjeni pisarni in številni zadevi, ki jih mora obravnavati, nedvomno potrjuje njeno naglo afirmacijo.

Uspeh prve pravne pisarne je povzročil tudi razprave med ostalimi zasebnimi od-

vetniki o sodelovanju. Nekateri se želijo zaposliti v pravni pisarni. Toda vse kaže, da bo prišlo kmalu do realizacije predloga o ustanovitvi še ene pravne pisarne, ki bo delala po enakih principih kot

MARIBOR

Edinstvena šola

V Mariboru deluje modno modelarska šola za potrebe oblačilne stroke. Šola je edina te vrste v državi, v njej pa se usposablja modni modelarji, iz katerih bodo izšli risarji modnih krojev v industriji in konfekciji, v združenih krojaških in šiviljskih delavnicah. Letos obiskuje to šolo 45 slušateljev in 12 slušateljic, ki so razdeljene v dva oddelka. Slušatelji so iz vse države, največ pa jih je iz Srbije, nato Slovenije ter iz Bosne in Hercegovine.

V prvem polletju je bil učni uspeh pozitivno ocenjen: slušateljev 83,96 odst., medtem ko je bilo le 14 odst. negativnih ocen, in to iz splošnih predmetov zaradi neenotne osnovne izobrazbe posameznikov. Modno modelarska šola ima svoje prostore v Miklošičevi ulici, sprejema pa visoko kvalificirane delavce iz oblačilne stroke in pomočnike ter pomočnice, ki imajo že najmanj tri leta prakse v konfekciji ali obrti. Solanje traja eno leto, v novi

letnik pa bodo sprejeli 52 kandidatov. J.

Promet skoraj brez zastoja

Avtocesta mariborskega avtocestnega podjetja so skoraj vso zimno redno vozili na vseh progah v lokalnem in medkrajevnem prometu. Krajši zastoji in daljše zamude so bile samo takrat, ko je zapadel nov sneg in je bila huda poledica. V tem času je bilo precej prometnih nevarnosti zaradi visokega snega, poledice in nevarnosti cest, ki so bile slabo pužene. Zvečini so se avtomobili na ozkih cestah niso mogli izogniti drug drugemu pri srečevanju. V tem času je bilo precej prometnih nevarnosti zaradi visokega snega, poledice in nevarnosti cest, ki so bile slabo pužene. Zvečini so se avtomobili na ozkih cestah niso mogli izogniti drug drugemu pri srečevanju.

ČRNA NA KOROŠKEM

Uspela premiera

Dramska sekcija DPD Svoboda iz Črne je pod vodstvom gelnega Aleša Mrdavičja postavila na oder uspešno premiero, komedijo Michela Fermauda »Z vrati treskajo«. Škoda le, da ni v Črni za ta prireditve nobene primorane, da bi lahko z njo nastopili tudi na krajnem tekmovanju dramskih družin, najmanj pa, kar si želimo, je njena predstava v ostalih krajih Meziške doline. MI

Košarkarji na letnem zboru

Precej pomembnih nalog na današnji konferenci KZ Jugoslavije

V prostorih Visoke šole za politične vede v Ljubljani bo danes redna letna konferenca Košarkarske zveze Jugoslavije. Številne delegacije iz vse države čakajo »okrajne naloge, ki jih bo mogoče s pridom rešiti le z mnogo truda in dobre volje, čeprav čas zanje ne bo na pretek.

Včeraj smo obiskali predsednika

Košarkarske zveze Slovenije Stanislava Dolanica in ga naprosili, naj nam zaupa nekaj misli in predlogov, ki jih bodo slovenski delegati posredovali letni zasedanji.

»Tovariši predsedniki, kaj menite o razvoju igre pod koši v zadnjih letih pri nas?«

»Košarkarji Slovenije, kakor tudi drugod po Jugoslaviji, se v zad-

njih dveh ali treh letih lahko pohvalijo s hitrim kakovostnim in množičnim napredkom. To dokazuje številni registrirani in neregistrirani igralci, številni osnovni organizacijski in kvalitativni tekmovanji, še bolj pa uspehi naših najboljših ekip v vrhunskem merilu. Vse to je pritegnilo na kosarkarske stadione številne gledalce, o Sloveniji pa je treba reči, da je kosarka postala športna paraštika, ki jo vse to gre predvsem zaslugi tekmovalcem, ki so znali s potrjevalnostjo in znanjem privabiti med množice novih privržencev med igralecimi in gledalci.«

»Če je jugoslovanska kosarka za poslednja leta uspešna na tekmovanjih, ki jo zanimajo, ali je tudi zmagala, Italije, Avstrie, Finske, Belgije in napredkom. To dokazuje zveza bo določila tekmovanje za Varšavo šele po domačih tekmovanjih.«

Červanova krivda

Beograd, 23. febr. — Novi izvršni odbor Atletske zveze Jugoslavije pod vodstvom novega predsednika Hakija Požderca je na svoji prvi seji izvolil za podpredsednika Lazo Milčiča, za sekretarja Petra Vukovića, za zveznega kapetana moške reprezentance Velimira Ilića, za zveznega kapetana ženske reprezentance Marka Račića. Kapetan za mladince je Milan Milakov, predsednik strokovnega sveta Stevan Lenert, referent za tekmovanja pa Miodrag Acić.

Izvršni odbor je razpravljal tudi o »zadevi Červana« in ugotovil — mimo tega, da je omenjeni atlet morda zares izgubil opremo ter ni vedel, da brez dovoljenja ne bi smel nastopiti v Urugvaju — da je zapravil 36.775 cruiserov Atletske zveze Jugoslavije. Ta čas IO se ni izrekel končne sodbe o Červanu, ker bo počakal na konec preiskave, ki sta jo uvedla ZAK Maribor in Atletska zveza Slovenije. Červana so zbrisali z liste udeležencev seminarja za dolge proge, ki bo v Ucinju pod vodstvom sovjetskega trenerja Nikijia Farova. Červanova udeležba na balkanskem krosu je odvisna od teže njegovega prekrška oziroma kazni.

Prvi dve vožnji sta dali naslednje rezultate: mladinci: 1. Tlašč (Tržič) 3.31,2, 2. Fister (Kranj) 3.34,4, 3. Ahadić (Bogunje) 3.38,8, 3.11,6, 3. Erzen (Tr.) 3.16,1, (Mladinci: 1. Rabić (Bog. Bistrica) 3.05,7, 2. Čerman (J) 3.10,4, 3. Rešek (J) 3.19,9, 4. Ular (J) 3.04,3, 2. Zupan (Bog.) 3.05,9, 3. Pšenica (J) 3.06,6.

Tekmovanje se bo jutri nadaljevalo še z dvema vožnjama za dokončno razvrstitev in s tekmovanjem dvosredov. S. L.

Sankači za republiške naslove

Idrija, 23. febr. — Danes se je začelo VI. republiško sankaško prvenstvo na 100 m dobi prgi s 144 in višinske razlike, ki se ga udeležuje 97 tekmovalcev iz 7 klubov Slovenije in kot gost ekipa iz Samobora.

Prvi dve vožnji sta dali naslednje rezultate: mladinci: 1. Tlašč (Tržič) 3.31,2, 2. Fister (Kranj) 3.34,4, 3. Ahadić (Bogunje) 3.38,8, 3.11,6, 3. Erzen (Tr.) 3.16,1, (Mladinci: 1. Rabić (Bog. Bistrica) 3.05,7, 2. Čerman (J) 3.10,4, 3. Rešek (J) 3.19,9, 4. Ular (J) 3.04,3, 2. Zupan (Bog.) 3.05,9, 3. Pšenica (J) 3.06,6.

Tekmovanje se bo jutri nadaljevalo še z dvema vožnjama za dokončno razvrstitev in s tekmovanjem dvosredov. S. L.

Pečar zmagal

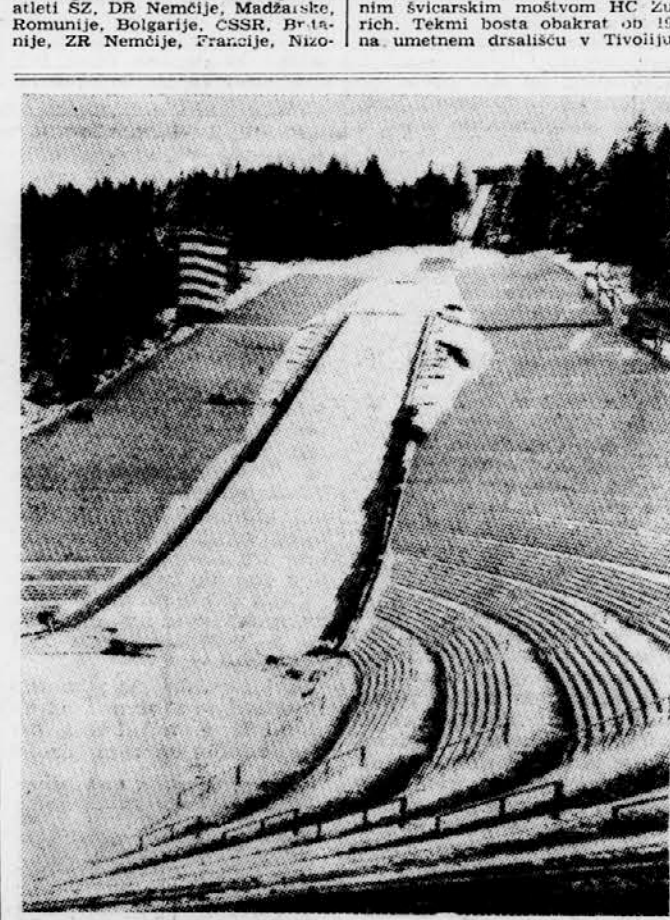
v Celju

Celje, 23. febr. Na 45-metrski skakalnici v mestnem parku v Celju so bile danes medsestruvske skakalne tekme, na katerih je nastopilo 21 skakalcev, med njimi tudi močna ekipa Enotnosti in Pečar ter Silbar.

Rezultati: 1. Pečar (JLA) 216,5 (40.41), 2. Nahtigal (E) 208,6 (38,37), 3. Silbar (JLA) 208,1 (38,5, 39), 4. Erzen (39, 38,5), 5. Giacomelli 205,2 (35, 39), 6. Križaj 202,6 (35, 37,5), 7. Rogelj (vsi enotnosti) 193,5 (35, 36). J. K.

Švicarski hokejisti v Ljubljani

V okviru priprave za svetovno hokejsko prvenstvo v Stockholmu se bo naša državna reprezentanca pomerila tudi v prijateljskih z igrami švicarskim moštvom HC Zurich. Tekni bosta obkrožiti ob 19. na smetnem drsališču v Tivoliju.

OLIMPIJSKA SKAKALNICA BERG SEEL

Samo za preudarne taktike

— o predolimpijskem tekmovanju v Innsbrucku

— Innsbruck, mesto s tisoč prebivalci, prizorišče IX. zimskih olimpijskih igr, ki ima milijon prebivalcev, če bi mogel sprejeti vse tiste, ki so ga enkrat videli in si spet žele nazaj v mesto na zelenem Innu.

Tako nekako vabi eden izmed dveh milijonov vsemogočih spektrov, ki so jih organizatorji zimskih olimpijskih iger razposlali na vse konce sveta.

Kdove kolikim novinarjem je generalni sekretar IX. zimskih olimpijskih iger, profesor zvezljaja Friedl Wolfgang že ponovil:

»Naslednje je preprosto, toda svet mora le vedeti, da olimpijsko slavje ne bo za devetimi gorami, ampak v mestu, kjer bodo imeli številni gledalci vsega dovolj. Tirolci se za sprejem gostov, ki bodo prišli sankači pred koncem januarja prihodnjega leta, temeljito pripravljajo. Olimpijskim gledalcem v 96 hotelih in penzionih s 5.202 posteljami in v privatnih stanovanjih in manjših gostilnah, ki jih je bilo 100, manj toliko prenočišč, najbrž ne bo le manjkalo nesar, še manj pa tekmujočim, ki jim grade olimpijsko naselje v predmestju na levem bregu Inna. Če bodo gledalci mimo olimpijskega programa še česa pogrešali, bo to morda samo zabava, ki je v malce dolgočasni in patriar-

halni prestolnici Tirolske najbrž ne bo najti na pretek. Toda to je celotnega štabu, ki ima na skrbi zimski igre, načelnikom Wolfgangom vred — ta ima za sabo že izvršno izpeljano svetovno prvenstvo v alpskih disciplinah v Badgasteinu — le malo mar. Na zasedanjih v innsbruschem nebotičniku gre beseda ponajveč o skakalnici Berg Isel, o tekaški planoti v Seefeldu, o alpskih progah v Lizumu in na Paterscherhoru, ledenem stadionu, prometu in o vsem drugem, s čimer bodo Avstrijci pokazali, da jim v zimskih športih in organizaciji ni zlepa kdo zos.

V vseh letošnjih olimpijskih generalnih, ki so tekne od preizkušnje prenovitve olimpijske skakalnice, naslojene na hrib na pragu mesta, tekaški prog onkraj dogovora, novih jarkov za bob in sankanje do prikaza alpskih prejšnjih tedov, so sicer avstrijski organizatorji zapravili milijone in požrli marsikatero grenko, toda hkrati tudi pridobili toliko izkušenj, da se kakor zagotavljajo, ne boje konca januarja prihodnjega leta. Pripravljeni so na vse, pa naj bo to, kar jih ima prisotnosti, še tako nepričakovano.

Ko tik pred začetkom minulega olimpijskega predtekmovanja alpskih smučarjev se vedno ni prenehal plinati

organizacijsko določila temu vzponu.

»Košarka — to velja tudi za druge športne panoge — ni in ne sme biti monopol pešice ljudi. Zato bi bilo potrebno, da bi se tudi na področju družbene dejavnosti uveljavile napredne ideje v vodstvu organizacij, tekmovanj in nadaljnjem razvoju te panoge. Zato ob morala konferenca KZJ pretežaj nekatera taka stališča, za kosarkarske stadione številne gledalce.«

»In kakšni so vaši predlogi?«

»Med številnimi predlogi naše zveze je v ospredju zahteva po takojšnji uveljavitvi sistema rotacije v najvišjih forumih osrednje zveze. Daleč smo predlagali, da se vse pravice upravljanja z ligaskim tekmovanjem prenesejo odboru ligaskih klubov, ustanovitev komisije za sestavo državne reprezentance, ker zvezni kapetan ni povsem upravičilen zaupanja — slednji je bil tudi trener posameznih ligaskih dvajstihletnikov, zaradi česar ni dovolj ni uveljavil redno opravljati svoje naloge itd. Sicer pa bomo podprli tudi vse koriste predloge drugih, seveda take, katerih uresničitev bi pripomogla k še večjemu napredku jugoslovanske kosarke. Med te zamisli sodi tudi predlog, naj bi tekmovanje za državno prvenstvo v prihodnje igrali v dvoranah in z gumijastimi tlemi, kar bi omogočilo, da bi se v mladih imamo predlog za skiep, po katerem bi ekipe jugoslovanskih klubov in podizkanih tekmovanj za evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Začetek ob 17 uri na GR.

Ozadje izmišljotin

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

Partizan Narodni dom je z namenom, da bi zaščitil svojega člana Mira Cerarja, pravi namigavala, da Cerar ni bil članek v ekipi kosarkarske reprezentance, ki so nastopili na evropski pokal, lahko igrali s po dvema igralcema. Ta novost naj bi veljala za vsakokrajnega prvaka.«

HANS BENDER

Avtor te zgodbe, Hans Bender, rojen 1919 v Mülhlausnu pri Heidelbergu, je v svoji domovini znan kot pripovednik in kot antologist novejšje lirike. Zdaj je urednik dvomesečnika »Magnum« v Kölnu, že deseto leto pa je tudi sourednik literarne revije »Akzente«. Uredil je že vrsto antologij, zadnja med njimi iz l. 1962 ima naslov »Widderspiele« in daje prerez nemške lirike po letu 1945. Skoraj isti čas je izšla tudi knjiga »Mit dem Postschiff«, v kateri je Bender zbral 24 svojih zgodb, novih ali predelanih starejših. Bender je izrazit pisatelj modernih »kratkih zgodb«, ki zajemajo snov iz sodobnega življenja. Z mojstrsko skupimi sredstvi zna upodabljati življenjske položaje, ki vedno usmerjajo bralcev pogled v notranjost — notranjost nastopajočih oseb in tudi njegovo lastno.

Pravzaprav je bila to vrtna hišica, zanjo pa je bilo to pravi stanovanje. Udobno si je bila uredila, z zastori med toaletno mizico, kuhinjskom, lijakom. In imela je svojo svobodo, popolno svobodo — tega bi ne bilo moglo nadomestiti nobeno udobje.

Na procelju, obrnjenem k reki, je bila na letvasto steno privita poločena ploščica. *Kadite cigarete Mary Long!* je bilo napisano črno na rumeni podlagi, in na krepko poudarjeni M se je naslanjalo dekle — v globoko izrezani obliki, z rdečimi lasmi s prečo na sredi, kakor to že davno ni bilo več v modi — ki je zvesto ubogalo poziv: med srečnimi ustnicami ji je ticala cigareta, iz katere se je na vrhu kobil oblik modrega dima. Em-lj je bil že precej okrušen. Barve so bile zbledle, dekletovo levo oko je bil zadal kamen, odkrhnil je zomco in povzročil celo pajčevino razpok, da je bil obraz, ki se je pravzaprav smejal, spačen. Ne, rekla — ljudarji naj bi jo videli s svojih vlačivcev — je gotovo izgubila ušinek. Verjetno tovarna cigaret tudi ni več plačevala najemnine gospe Stieglitz,

lastnici hiše in vrta, medtem ko je morala oni v začetku meseca izpolniti na predmestni postni denarno kazensko za Mrs. Stieglitz v ZDA — imela je težaven naslov.

Pušlca je drevesa rastli, kakor so hotela, in cvetle in zelenjavo tudi; vsako leto je vse prihajalo na istem mestu spet na dan, bolj ali manj bujno, rdeče, rumeno in modro cvetje, rabarbara, brsk, krebulec; v zemlji, tako blizu reke prepolni z vodo, so te rastline bohotale v velikanske sončnike.

Samo južni del vrta je imel spomladi in poleti pomen zanj. Tam si je mogla postaviti ležalnico in se po ves dan nastavljati soncu. Pozno popoldne, preden je začelo sonce, so pred nehom vijugali lovci na reaktivni pogon in pisali s svojim zgoščujočim se dimom snežno bele vize na modro podlago, vprašanje, črke, in Riek, ki ga je tako dobro poznala, je skušal pred dvema letoma napisati celo njeno ime, in temu noremu Rieku bi se bilo to skoraj posrečilo.

Mary Long — tam, pred južnim proceljem, pod reklamno, ki se je sončila, je prvič slišala svoj zveček. Dva fanta, ki sta prišla za plotom mimo in mislila, da spi, sta govorila o njej. »Mary Long se daje poljubljati soncu,« je rekel eden; in drugi je rekel nato nekaj umazanega, česar bi rajši ne bila slišala. Dobro, da sta stekla proč, sicer bi bila metala za njima kamenje ali kaj drugega.

Promet po poti pred vrtno hišico je bil sploh iz leta v leto živahnější. Mesto je prestavilo v gozd spodaj ob reki svoje zavetišče za živali. Med debela so postavili kletke, v katerih so životarile vse klatece se živali, ki jih je pobrala v mestu policija ali kdo drug, dokler ni prišel lastnik ponje ali dokler jih ni ustrelil paznik ali niso same poginile.

Po mrzlih, blatnih cementnih tleh so se kotalile macke; zaspale, od domotožja bolne živali, ki so hrepenele po kurjenih sobah. V sosednji kletki so tekali sem in tja psi, mešanci s promenade brez gospodarja, z zanemarjenimi kožuh s strjeno krvjo; praskali so s šapami po zici in cvileli rinitli s smrčki skozi pentlje. Po navadi so bili vmes dva, trije ovcarij — psi gosposkih ljudi, ki so bili tu toliko časa, kolikor je bila njihova gospoda na počitnicah — plemeniti ovcarij, s katerimi si je bila Mary dobra. Prinašala jim je kosti ali kosčke mesa, in psi so se kazali hvaležni.

Ce ni bilo nikogar v bližini, je govorila z njimi: »Taki ste kot moški! Natanko taki kot moški, enako privrženi in prismojeni. Poglavito vam je, da imate kaj jesti! Ne, nikoli vam ni dovolj... nikoli! Da, poznam vas, o, dobro vas poznam, malopridneži, ljubite potrebni malopridnež! — Tudi psi so nori od tega. Lizali so jo po zapetju, da so mestni grbi žvenketali ob njeno zapestno veržico.

Ne, to niti ni bilo tako neumno, da je bilo živalsko zavetišče blizu nje. Zdaj so tudi prihajali mimo vsi možgati ljudje, stare gospe in stari gospodje, fantje in dekleta, Američani s svojimi avti, vojaki, beli in črni, ti so odkupili marsikaterga psa in ga vzeli s seboj v svoja stanovanja ali v vojašnice.

Pred pasjo kletko je seznanila s Karlom. S tovarniškom je bil pripeljal peska, da bi se z njim posule poti med kletkami. Karl je rekel: »Pazite, gospodična, da vam ne odgrizne roke!« Že to, da jo je vikal, ga je razločevalo od drugih moških. No da, bil je preprosto fant, gotovo ne iz mesta; nezapleten, ne več čisto mlad mož, ki ni bil videti posebno izkušen.

»Vsi ti so mi prijatelji,« je rekla. On je rekel: »Tudi jaz sem ljubitelj živali; doma imam ovcarija, ampak dosti bolj negovan je kot tale tukaj, rodomnik ima. Marko mu je ime.« — »Da, pes mora imeti gospodarja,« je rekla.

Ko je postalo že prav težavno in se je zdelo, da bo pogovor usahnil, je rekel on: »Če se želite vrniti, vas rad vzamem s seboj. Saj tako in tako peljem skozi mesto. Inam sicer samo tovarnišak...« Na podobne ponudbe je sicer odgovarjala: »Merci, moja kletka je tu vis-a-vis,« ampak tako izobraženost bi mu bila verjetno splašila preprostega duha. Odgovorila je bolj razumljivo: »Zelo ste ljubeznivi, hvala, stanujem pa samo nekaj korakov od tod.« »Skoda,« je rekel, »skoda.«

Bil je ves v ognju. Zanj ni bilo to nič novega; novo je bilo samo to, da je bil v ognju, ne da bi vedel, kako pripravljena je bila sicer pogasiti plamene. To

MARY LONG

krat pa tega tudi ni hotela. Samo če zdaj ne bo ničesar ukrenila, bo odšel, da se ne vidita nikoli več, in srečanje bo končano. Rekla je: »Če ste žejni — lahko nekaj popijeva kar tukaj v zavetišču. Zadnji čas so mu priključili gostilno, ki je odprta čez vse poletje.«

Usleda sta se k okrogli pločevinasti mizi pred paznikovo barako, drug drugemu nasproti. Paznik je postavil na mizo steklenico piva, steklenico coca-cole in dva kozarca; Karl je pil iz steklenice, z golim lakom si je obrisal peno z ustnic in začel odkritosrčno pripovedovati o sebi.

Bil je edini sin lastnika gramozne jame v neki vasi v nizavi. Rekel je, da pravzaprav ne vozi sam, le nadomešča voznika, ki je bolan. Ampak prav nič mu ni žal, da je ocvrtil to vožnjo. Za njegovega očeta delajo trije vozniki. Oče je že prestar za obrt, kakor hitro se on, Karl, poroči, bo prepisal obrt nanj, moral bo samo — ob tem je pokazal na sivo zeleni tovarnik, ki je stal na poti med kletkami — za imenom podjetja Karl Rheinberger naslikati še mlajšje. Edini problem mu je to, kako bi si našel pravo ženo. Njegova žena bo lahko legla — gotovo ni imel nobene skrite misli, ko je to rekel — v lepo postlano posteljo. Rekla mu je: »V vasi, od kod prihajate, je gotovo dosti čednih deklet...« — »Že, že, ampak dozdaj se kratko malo nisem mogel odločiti, ker je videti, da je niso prave...« Rekla je: »Tega ne verjamem!«

Skoraj junakinja je se zdelala sama sebi ob tem pogovoru. Čudila se je sama sebi, in ko je odpeljal, niti ni rekla, naj bi se še vrnil. Tudi drugi dan je moral pripeljati peska, in ona je bila spet pri kletki z ovcariji; tokrat se je toliko opogumil, da je vprašal, ali bi smel priti v nedeljo, brez gramozu. Rekla je: »Le pridite — in čisto lahko me boste našli; če zasujete glavo na desno, ne morete prezreti mojega domovanja, tiste vrstne hišice tam ob poti.« To ga je morda le nekoliko prizadelo, zakaj stopil je na stopnico, ne da bi ji rekel zbogom. Sele ko je zaloputnil vrata in je motor že tekel, je vnovič spustil splo, rekel: »Torej v nedeljo,« in se potem odpeljal.

Ta Karl res ni bil nič izrednega, pa vendar ni bil napačen. In ce je bil suh in koščat in že napol piešati — imel je zveste oči. Tisti čudni občutek, ki jo je zmerom naredil malo sentimentalno, kadar so bila pri mesarju, za prodajo mizo, odprta vrata v stanovanje in je videla pobarvano kredenco, pogrnjeno mizo, stole, uro, slike pred svetilčasto tapeto — natančno to bi ji verjetno lahko dal ta Karl. In spalnico s posteljami, postavljenima vstric, z lepimi belimi blazinami, s kocašimi preprogami, s toaletno mizico in z omaro, polno nanovo opranega perila, dišečega po kolonjski vodi — reči, iz katerih se je norčevala ob lastni poroki — zdaj so se ji prikazovale kakor fata morgana. In gotovo bi ji ta Karl s svojo domovno gramozno jamo lahko izpolnil še več želji.

V nedeljo ne sme priti nič druga, ne Sigbert ne Jimmy. In vse bo dobro pripravila. Porabila je pod. Občudila se je in se slutila, in bilo ji je žal, da nima večjega ogledala. Mislila si je, vrnila si je lesa, jih pobarvala za odtenek temneje in si jih počesala zdaj na desno zdaj na levo, zdaj naprej zdaj nazaj. Pač že deset let je pogledala v ogledalo in priprila desno oko, vendar ji je takoj nato postalo žal in priselga si je, da se bo tega odšel odpravila. Strgala je fotografije zvezdnikov s stene nad kavčem, potem je zlezla pod očevo; ali lezala je z odprtimi očmi, ne da bi si mogla ob tem misliti kaj pametnega. Moj Bog, že večer pred tem je čakala tega Karla, in nestrpnost, ki jo je čutila, niti ni bila tako strašna.

x x x

Tudi Karl ni prežrl reklame za cigarete. Ker je bil trgovski misleč človek, je sklepal iz tega: »Upam, da vam podjetje za božič vsakokrat pošlje kaj ducat skatle Mary Long.« Rekla je: »To je preostalo za lastnico, neko gospo Stieglitz, ki se je pred vojno izselila v Združene države in vvela mene kot paznico v vrtno hišico —« Karl je rekel: »Nekatera stanovanja so danes še slabša.« Mizo in zložljive stole je bila postavila, še preden je prišel Karl. Sedel bo s hrbtom proti procelju, da se ne bo več ukvarjal z reklamno. Prišel je v sobo in jo gledal, ko je kuhala kavo. Da se ne bi preveč ogledoval po sobi, ga je poslala ven s skodelico, sladkorjem in kondenziranim mlekom.

ZIMA OB POTOKU

Sonce je sijalo, in Karl se je kmalu spet znašel. Trgovanje s peskom je rekel, je zdaj po vojski ravno prava reč, saj bo navsezadnje treba spet pozidati vse hiše, ki so bile zbombardirane, in veliko novih zraven. Ne, konjunktura še zlepa ne bo konec; ko bo gramozna jama prepisana nanj, tako ne bo več treba, da bi si mazal roke, potem bo seveda po ves dan sedel v pisarni; pri tem je vsa mogoča pisarija, računi, potrdila napovedi davka in take reči, in gotovo gramozna jama ni nič ponižujočega; drugi ljudje si danes delajo velikanske denarje z manj poštenim prekupevanjem. Kot že rečeno, zdaj manjka samo še eno: trideset let že ima, skrajnji čas bi bil... »Čisto ste pozabili, da imate skodelico s kavo pred seboj,« je rekla, in zdelo se ji je, da se je imenito posrečilo, ko mu je segla v besedo, natančno o pravem času. Rekel je: »Upam, da vas nisem dolgočasil.« — »Ne ne, prav zaverovano vas poslušam, ko pripovedujete.«

Ko bi bila prišla dva Američana, bi se bila dala laze ostreti; prišla pa sta Horst in Wolfgang, ta dva tepca! Trobila sta po vsej poti, z vikom in krikom sta se zavihlala čez plot in prišla sta take volje, kakor da bi bil njun klub zmagal na svetovnem prvenstvu. Takoj sta slekla suknjice, da bi pokazala, kako sta tu domača. S seboj sta prinesla dve steklenici vina, in Horst je šel sam v hišo, da poišče odcepnik. »Nikoli se nisem videl tvojega brloga tako čednega,« je zaklical ven. Prizgal je radio, najprej je cvilil sem in tja čez kakih ducat postaj, dokler ni naposled občutil »črklnim mijavkajočim pevcem.

Hotela sta kvartati, in kakršen je bil položaj, to niti ni bilo najslabše. Ona je ob tem postala nekaj postranskega; pospravila je kavno posodje z mize, potegnila prt z nje in da bi bili moški srečni, je manjkala samo še steklenica piva, za to pa je bila modro poskrbela. Ostala je v ozadju, vendar dovolj blizu, da je slišala drobce besed, ki so jih metali možje pri kvartanju, tako da bi v silii lahko posegla vmes.

Karl je izgubil vse tri runde. »Gotovo igrata vidna pogosteje od mene — meni pravzaprav čisto nič ni do kvartanja.« »To se pozna,« je rekel Horst. »Upajmo pa, da ti je vsaj do dekleta.« Wolfgang je rekel: »Drugače bi ne bil pri Mary.« — »Ni mi tako imele! To je bilo kakor klic na pomoč, in onadva bi ga bila morala slišati, ko bi ne bila tako neumna in tako surova.« »Za naju si Mary,« je rekel Horst. »Mary Long. Kako drugo ime se ti ne poda. Ali si lahko zamislila, da bi ti bilo ime Marija ali Elizabeta?« Horst in Wolfgang sta se zasmejala, kakor bi bil kdo povedal kosmato šalo; celo Karl se je smejal z njima, iz vjudnosti ali iz zadrege. Ona je zapuhala vmes: »Da, zelo spodobno ime imam, ampak vama ga nikakor ne povem, da mi ga ne bosta mogla oblatiti, kot morata oblatiti vsako reče — »Že prav,« je rekel Wolfgang, »ni razloga, da se vznemirita, dekle — Ali zaigramo še eno rundo?«

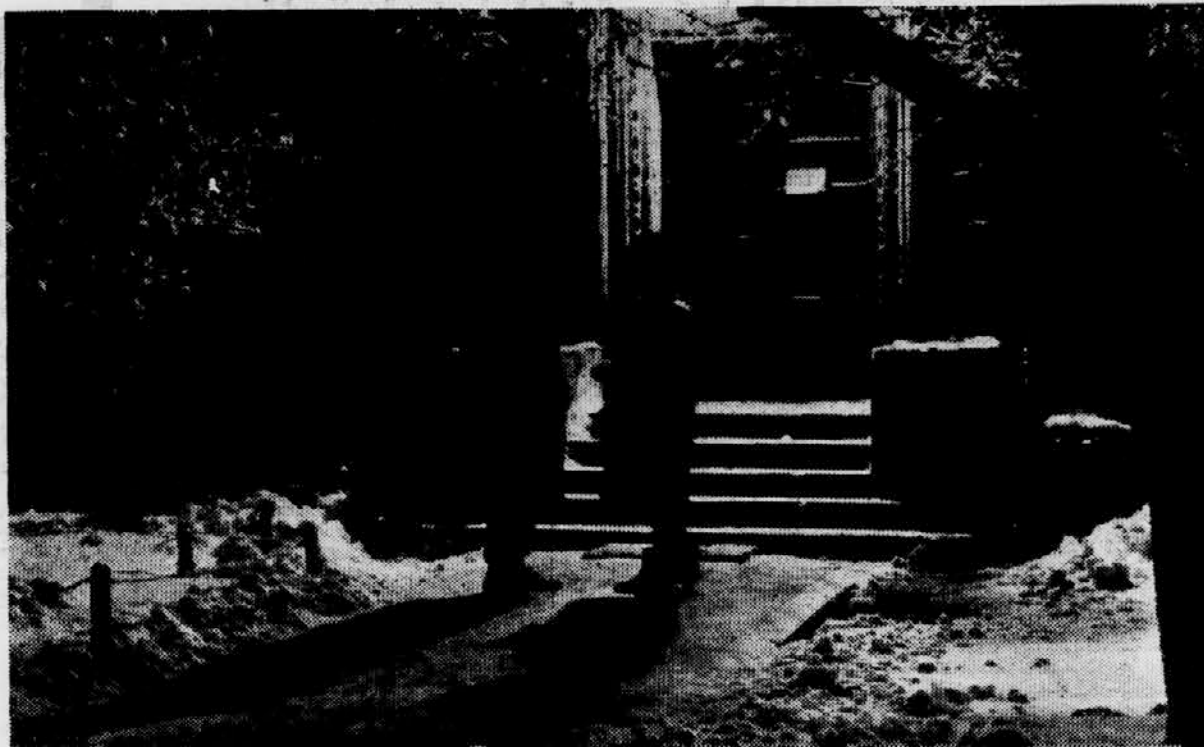
Na nebu se je pokazal reaktivce, samoten nedeljaski letavec, ki je s svojim dimom potegnil daleč razvlečeno pentljo nad gozdovi na drugi strani reke. Tudi kvartopirci so se za trenutek ozrli tja gor. Wolfgang je rekel: »Američan piše za Mary ljubezensko pismo na nebo. Ali ni nekdo zmogel celo tvojega imena?« Karl je vprašal v svoji protislužni: »Kako to?« Horst je rekel, ne njemu, temveč čez mizo Wolfgangu, da pokaze Karlu, kako brezpomemben je: »Novinec menda še ne ve, da se Mary tika z celotno ameriško eskadriljo!«

Ni več videla, kako je Karl sprejel to nizkotočnost. Stekla je proč, kratko malo proč. Tekla je dol k živalskemu zavetišču, ker pa se je tam sprehajalo toliko ljudi, je tekla za kletkami gor k nasipu, dokler ni omahnila, ker se je ji plete pogrezale med šopi trave. Ni je zbolelo, vendar je obležala, kakor da jo boli. Jokala se je in pri tem mislila: kako dobro dene jok. Premišljala je, kdaj se je pravzaprav zadnjič jokala. Moralo je biti že strašno dolgo od tedaj. Ko ji je umrla mati, se niti ni mogla jokati, in potem se dolgo ni zgodilo nič takega, zaradi česar naj bi se bila jokala. Vendar ji je delo dobro, zelo dobro. Da se je mogla jokati zdaj? Pritiskala je svoj mokri obraz v pohojno travo in mislila: diši tako prijetno kakor nanovo pečen, vlažen kruh, tako podobno, ampak zdaj sem gotovo strašna videti, prav strašna; sicer je pa tako vseeno, kakšna sem videti; in niti robca nimam s seboj.

Reaktivni lovec je bil še vedno gori. Potegnil je bil več pentlje eno zraven druge, se povzpel, se spustil, se spet povzpel. Sonce je sijalo od spodaj v letalo, da se je lesketalo kakor diamant, in kakor je bil le-ta majhen, je mogel prevleči vse nebo s svojim nedolžnim belimi in hudobnimi hlapovi. Tako daleč proti je bil, in vendar ji je vse uničil.

Zruši naj se!

(Prevedel J. G.)

PRED SLOVESOM

(Foto Tito Osojnik)

JOHANNES ALLEN

MLADA IGRA

Leta 1916 rojeni danski pisatelj Johannes Allen si je pridobil največ priznanja in uspeha s povestjo »Mlada igra«, ki je bila nemudoma prevedena v nemščino, angleščino in nordijske jezike ter postala bestseller. Po njej so naredili tudi film. Avtorju se je posrečilo, da je v prikupni in neposredni pripovedi prikazal sodobno dansko mladino z njenimi nagljenji in navdušenji, pa tudi s skoraj cinčnim realizmom. Glavna junakinja, devetnajstletna Helle, značilna predstavnica doraščajočega rodu opisuje v obliki nečaknega dnevnika svoja doživljanja in prebujanja. Pripoveduje o svojih starših, ki še zmeraj mislijo, da je otrok, v resnici pa je medtem že dozorela v ženo ob srečanjih s svojimi znanci in prijatelji. Delo je za mariborsko založbo Obzorja prevedel Janko Moder.

Več kot eno uro sem sama ležala na zofi in nisem mogla urediti svojih misli. Iz kota pri oknu v jedilnici sem slišala nekakšno govorjenje. Najbrž sta se po tistem pogovarjala oče in mama. Drugače je bilo po vsej hiši vse tiho — tiho ta ni obetala nič dobrega, kakor če je v hiši kdo nevarno bolan. Pa ne, da sem v resnici jaz povzročila to usodno atmosfero? Kaj res pomeni tolikanj tisto, kar sem rekla in naredila? Do zdaj sem bila vendar samo član družine, ki nanj nihče ni resno pomislil, kaj šele, da bi bil kaj bolj skrbel zanj. Spregovorili smo sicer tu pa tam kukšno besedo, vendar ni bilo nobenega zavzetja za moje življenje, nobenega življanja v moja čustva. Zdaj pa sem se mahoma spremenila v središče, v os, okoli katere se je vse zasukalo. To sem lahko čutila po glasovih, ki so prihajali k meni iz sosednje sobe.

Potlej je prišla mama k meni in sedla na zofu zraven mene. Prav gotovo sta si napravila načrt za boj in mama naj bi šla najprej v bitko kot ženska, ki bolje pozna duševnost mladega dekleta kakor moški. Taka prizanesljivost je bila komaj znosna! »Ti je že kaj odleglo?« je vprašala mama. »Meni je čisto dobro,« sem odgovorila. »Ves čas mi je čisto dobro.« »Ravnokar ti je bilo slabo. Če so mlada dekleta zdrava, ne padajo v nezavest.« »Oh, pa saj mi ni nič.« Mama me je pogledala. Vrtila je debelo zapestnico, kakor bi se poskušala umiriti. »Pa si res prepričana o tem?« je vprašala. »O čem?« sem rekla. »Da ti nič ni?« »O, seveda.«

Spet je nastal kratek premolk. »Helle, prepričana sem, da veš, kaj mislim. Jaz sem vendar tvoja mati, zato mi lahko vse poveš — vse!«

Ze spet to poskušanje, da se ustvari zaupljivost. Pa to je bilo vsaj pet let prepozno.

»Upam, da — upam, da nisi imela kakšne smole z mladimi fanti, s katerimi si bila?« je vprašala. Malo sem se privzdignila na zofi in se opirala na komolec.

»Ne bom dobila otroka, če te to zanima.« »Kako pa moreš s tako gotovostjo to vedeti?« Spet se me je polotila kljubovalnost. Vse skupaj je bilo mučno in zopрно. »Pač vem — od danes naprej, če že morava ti v podrobnosti.«

Mama se je vzravnila in pogledala proti vratom v jedilnico.

»Ne bi rekla očetu, naj bodisi stopi sem ali pa se umakne in ne vleče pri vratih na usesa,« sem rekla počasi. »Ker tole je smešno.«

»Saj nihče ne posluša,« je rekla mama. »Da pa te pomirim, pojdem tja in zaprem vrata.«

Mama je vstala in stopila k priprtim vratom, da bi jih zaprla. Ko se je vrnila, ji je bil obraz razpotegnjen v majheno prisiljen nasmehek.

»No, samo da toliko vem, Helica. Samo da je še nisi skupila, že to je nekaj vredno. Vendar moraš biti ljubezniva in mi še kaj povedati o svoji zvezah.«

»Kaj je potrebno? Zakaj pa bi še govorili o tem?«

»Glede tega morava priti do konca. To moraš vendar sprevideti, da si očeta in mene s tem na smrt zadel.«

»Zakaj neki? Saj sta vendar že ves čas vedela, da sem odrasla ženska. Potlej bi bilo skoraj nenormalno, če bi bila še naprej nedolžna.«

Cutila sem, da govorim precej bolj brutalno, kakor sem mislila. Vendar je bila to moja edina obramba. Kako drugače naj bi se neki izvila iz mreže prizanesljivih besed in brezobzirnih vprašanj?

»Koliko mladih moških si pa že spoznala?« je spet začela mama.

»Na to vprašanje ne bi rada odgovorila. To je stvar, ki se tiče samo mene.«

»Kdaj — kdaj se je zgodilo prvič?«

»Mama, rajši neha!« Ne maram govoriti o vsem tem.

Mama je spet začela vrtiti zapestnico. Lahko sem videla, kako ji misli kar mrgljojo po glavah.

»Zakaj nisi prišla k meni, ko si prvič začutila, da se bo — da se bo pač moralo zgoditi med teboj in mladim fantom?«

»Prvič, zdi se mi, da je precej čudno prihajati k drugim s takimi stvarmi, drugič pa, saj nisi nikoli utegnula. Zmeraj si imela toliko dela s svojimi aferami.«

Mami se je v očeh poblisnila ostra iskra. Najprej je pogledala stran, potlej pa vame, ne da bi se kaj spregovorila. Najrajši bi bila popravila izraz »afer« v »zadeve«, vendar je bilo že prepozno. Nazadnje je spregovorila komaj slšno:

»Misliš s tem kaj konkretnega, Helen?«

»Mama, kolikokrat naj ti še povem, da nisem več

otrok. Si že pozabila na prizor, ko sta se z očetom odkrito sporekla na Tisvildu? Jaz vsaj nisem pozabila nanj; in misliš, da so take stvari šle brez sledu mimo mene? Morala sem misliti nanje in jih občutiti kakor vsak drug.«

Obsedela je z zbeganim pogledom in strmelna nekam predse. Zdaj že ni bilo več poti nazaj. Prenesla sem bitko na sovražno ozemlje, vendar nisem tega napravila iz hudobnosti; ali ker bi hotela raniti. To sem storila samo zato, ker je morala mama nazadnje vendarle že sprevideti, da ni mogoče govoriti o zaupanju med nama. Povesila je roke in vprašala:

»Torej tudi veš, da se z očetom že nekaj časa ne...«

»Ja, vse to vem. Zadnji dve leti sem to jasno videla. Tudi to, da si imela drugega. Vendar ti nič ne očitam — niti malo ne. Samo nikar ne zahtevaj od mene zaupljivosti — tega pa ne moreš.«

Bilo je, kakor da se ji je vrtla zemlja pod nogami, tako je zlezla vase in obsedela kot kupec nesreče. Se nikoli nisem videla mame tako pobite. Brez besede je počasi vstala in odšla v jedilnico. Sedela sem na zofi in prenesla noge na tla. Tako, sem pomislila, zdaj ne more biti nobenega dvoma več. Torej si še hudobna povrh. Že po naravi hudobna. Birtne je angel v primeri s teboj. Ti si pa izrodek in izmeček. Ti ne moreš drugega kakor škodovati ljudem in vse, česar se dotakneš, se ti zdrobi pod rokami. To je živa resnica. Če si doslej še dvomila o tem, si zdaj dobila dokaz, ko je mama odšla iz sobe.

Čez trenutek je prišel oče. Sedel je na stol malo stran od mene. Bilo je kakor v gledališču, kjer osebe prihajajo in odhajajo na navednico.

»Helen, zelo si prizadeva svojo mamo.«

O, samo tega bi mi ne bi smel reči, samo tega ne! Se pravi, da naj bom za vse jaz kriva.

»Sedi v jedilnici in joče,« je nadaljeval.

In spet se je vrnila kljubovalnost. Kaj res ne marata prav nič razumeti? Pa ne, da sta oba popolnoma slepa? Oče pa je nadaljeval:

»Bilo je zelo narobe, da si potegnila v to stvar še razmerje med menoj in mamjo — zelo narobe.«

»Saj ga nisem privlekla jaz na dan,« sem rekla mrzlo. »Vsa hoteli nisem. Ne bi rada ne tebe ne mame prizadevala, samo rada bi vaju oba prosila, da že nehajmo govoriti o teh stvareh.«

»Tako zlahkoma tu to spet ne gre, Helen. Mogoče bom jaz bolj zmogel to, česar mama ni zmogla. Kljub vsemu si je najina hči, zato želim, da zveš, kaj si jaz mislim o tem, kar si naredila.«

»Ampak meni še malo ni mar za to, da bi zvedela,« sem zaklicala in stisnila pesti v naročju.

»Že vidim, da si čisto odrasla punčka,« je nadaljeval oče. »Zato še malo ne mislim, da bi ti kaj pridigal ali opomajal. Mogoče je pa vendarle še malo prezdaj, da si začela navezovati intimne stike z mladimi moškimi. Rajši bi videl, ko bi bila še nekaj let počakala. Ampak kar je, je. Ne morem pa trpeti, da greš iz rok v roke in da prirejša orgije tu pri nas, kjer se tvoje prijateljice vedejo tako, da zbujajo vsesplošno zgražanje...«

Vstala sem in sklenila roke na prsih. Solze so mi stilele v oči.

»Nehaj,« sem zavpila. »Ne, ne bom tega,« je dejal oče trdo. »Pogoj, da živiš v svobodni ljubezni s kakšnim mladim fantom, je, da ga imaš rada — da ga imaš rada v resnici rada...«

S S

Zdaj se nisem mogla več krotiti. Zaklicala sem, medtem ko je oče strmel vame, najprej začudeno, potlej pa prestrašeno.

»Nehaj! Nikar mi ne govori, naj imam rada... Kaj pa ti veš, kaj se pravi imeti rad!«

»Helen... Prepovedujem ti...«

Več nisem slišala. Bruhnila sem v jok in stekla iz salona in v svojo sobo na vrh.

Ko sem zvečer ležala v postelji, so me oči bolele od joka. Premetavala sem se in obračala in nisem mogla nikjer najti obstanke. Moj ponos je bil prizadet, ozmerjala sem svoje starše, onadva pa tudi nista imela pameti, da bi bila molčala in ne silila vame z vprašanji. Zdaj sem bila najbolj zapuščenca stvar pod soncem in za sabo sem imela samo sramoto in ponižanje.

Se najhujše je bilo, ker sem se bala, da se bo vse pregovarjanje nadaljevalo še prihodnji dan in se naprej, kakor hitro se bom prikazala h kosilu ali kakor hitro bomo sedli h kavi. Vendar je bilo čudno, da se to ni zgodilo. Ne oče ne mama se nista več dotaknila tega vprašanja. Ali sta se mi odrekala ali pa sta bila samo tako zvrhana sramu kakor jaz? O tem si nisem bila na jasnem. V prihodnjih dneh smo se pogovarjali o povsem drugih stvareh in bilo je, kakor da tiste ga nedeljskega dopoldneva z vsem zoprnim in groznim sploh ni bilo.

(Foto Marijan Cedilnik)

Neprevidnost pri vstopanju v avtobus

V avtoobus
Maribor, 23. febr. — Na avtoobusnem postajašču v nase-
lju Pekre pri Mariboru je
včeraj zjutraj Jože Polič
vzratno vožnjo obračal avto-
bus MB 34-05, last avtoobus-
ne podjetja Maribor. Na po-
stajašču je bilo približno 60
ljudi, ki so navali na zadnja
vrata avtobusa, še preden se
je ta ustavil. Pri tem na av-
toobus podri pešca Jožeta
Krušiča in Nežko Jug. Pri-
padcu sta bila oba hujše ra-
njena; Juguva si je zlomila
levo nogo, Krušič pa ima več-
jo rano na levi nogi in na-
lomljeno kost.

BEOGRAD, 23. febr. — Pred beograjskim okrožnim sodiščem se je začela razprava proti tehničnemu vodji v Centralnem filmskem laboratoriju Predragu Stojiću. Obtožen je, da je zlorabil službeni položaj in se neupravičeno dokopal do 2,259.000 dinarjev, razen tega pa je utajil 85.000 dinarjev davka.

honorarnem delu; ostale posle, za katere ni imel dovoljenja, je prevzel njegova žena. Ta pa je izjavila, da je zares delala brez odobritve, ker je bila v njihovem podjetju, to je v centralnem filmskem laboratoriju tako »navada«. Na vprašanje, ali je lahko bila barvni svetovalec, čeprav za to nima kvalifikacij, je Danica Stalič odgovorila pritrdilno, ker se je delala naučila od moža.

Na mirno miličnikovo intervencijo so odgovorili s surovostjo

okvirih. V ponedeljek so delavci »Javne razsvetljave« odpravili napako, tako da sedaj ni več nevarnosti, ki jo je v nedeljo povzročil električni

V Kranjski gori na cesti I. reda pri hiši št. 131 sta večera popoldne trčila osebni avtomobil UD 46-926 (voznik italijanski državljani Atleio Romanelli) in osebni avtomobil KR 58-42 (voznik Emil Razinger). Romanelli je vozil iz Kranjske gore proti Podkorenu, pri srečevanju z osebnim avtomobilom KR 58-42 pa je njegovo vozilo na poledeneli cesti zaneslo na sredino ceste, kjer je s prednjim delom trčil v osebni avtomobil KR 58-42.

TT bera
stotisoči
rednih bralcev

IZDAJA IN TISKA CASOPISNO PODJETJE DELO, LJUBLJANA, TOMSICEVA 1-3. — UREDNISTVO: LJUBLJANA, TOMSICEVA 3 — UPRAVA: TOMSICEVA 1 — TELEFONI 23-522 DO 23-526. — OGLASNI
 ODDELEK: LJUBLJANA, TITOVA 1, TELEFON 21-896. — PRODAJNI ODDELEK: LJUBLJANA, TITOVA 3, TELEFON ZA LJUBLJANSKE NAROČNIKE 20-463, ZA ZUNANJE NAROČNIKE 21-832. POSTNI PRE-
 DAL 29. — BREZJAVNI NASLOV: »DELO« LJUBLJANA ŽIRO RAČUN PRI NARODNI BANKI: LJUBLJANA 600-111-67. — MESEČNA NAROČNINA 550 DINARJEV. — ROKOPISOV NE VRACAMO.

Telefon dežurnega
 urednika: 20-646

**Telefon dežurnega
urednika: 20-646**

Komisija za sprejem in

»GARANT« – POLZELA

**2. SAMOSTOJNEGA RE-
FERENTA** priprave dela
Pogoji: za obe delovni me-
sti se zahteva naslednja
strokovna izobrazba: lesno
industrijski tehnik ali ob-

solvent dvoletne delovod-
ske šole. Ponudbi priloži-
te življenjepis z opisom
dosedanjega službovanja.
Plača po pravilniku o deli-
tvu osebnih dohodkov
podjetja. Razpis velja do
zasedbe delovnih mest.

avniškega društva
sekcije

RCE

dobrega tovarisa
minu

TI SE JE SMRTNO

CLAR

REVALEC

63, OB 15.30 IZPRED

NU!

Z A B U K O V C A

AVA« - KRANJ
NAŠ SODELAVEC

ŠIR

SPREMILI

ŠTEVILKA 11,
NJU

»SAVA« - KRANJ

162. »Saj to je Martinov Lisko,« je kličnil mladi Vrhovnik, ko je pes pridiral do njega. »Kdo je pripeljal Martina novega psa?« Lovci so se spogledali. Zivinozdravniku je rdečica zalila obraz. »Saj sem vedel, da je pes ukraden ...« je rekel v zadregi. Lovci, ki so ga obstopili, so z zanimanjem poslušali, kako je pred tedi zdravil ranjenega Liska. »Kar zdelo se mi je,« je rekel Vrhovnik, »da vi niste ukradli psa.«

CESTNO PODJETJE

V NOVEM MESTU

potrebuje za svoja gradbišča in vzdrževalno službo več:

- nekvalificiranih delavcev
- minerv
- strojnikov za gradbene stroje
- kvalitetnih delovodij
- gradbenih tehnikov za vodstvo gradbišč, sektorjev in terenskih obratov
- ekonomista
- nekaj čuvajev

Nastop službe takoj.

1388

TOVARNA DEKORATIVNIH TKANIN - LJUBLJANA sprejme takoj ali po dogovoru:

- referenta za analizo trga in ekonomsko propagando
- pogoj: ekonomist ali tekstilni tehnik
- več strojnih ključavničarjev za pričetek v tekstilni stroki
- tekstilne tehnike

Sprejemamo samo kandidate z odsluženim vojaškim rokom. Podjetje stanovanj nima. Pismene ali osebne ponudbe sprejema kadrovsko-socialni oddelek podjetja, Ljubljana, Celovška cesta 280.

1409

„PLIVA“

tvornica farmacevtskih i kemijskih proizvoda

ZAGREB - Lole Ribara 89

POTREBUJE

diplomiranega farmacevta

ZA DELO V PROPAGANDNI SLUŽBI V SLOVENIJI.

1390

LESNI KOMBINAT — LJUBLJANA, Langusova 8 razpisuje delovna mesta za:

- lesnoindustrijske inženirje
- lesnoindustrijske tehnike za razvojno službo in specializacijo proizvodnje
- tehnologa za obdelavo proizvodnih procesov
- lesnoindustrijskega inženirja ali tehnika za projektiranje novih konstrukcij
- lesnoindustrijskega tehnika za pripravo dela v EE Polhov Gradec
- gradbenega tehnika za pripravo dela v EE Tesarstvo, Izanska, s pogojem, da pozna lesne konstrukcije
- varnostnega tehnika za tehnično zaščito pri delu s pogojem, da pozna lesnoobdelovalne stroje ter zaščitne naprave
- tesarskega ali gradbenega delovodjo za samostojno vodenje tesarskega oddelka v EE Tesarstvo, Izanska
- lesnoindustrijskega tehnika ali delovodjo za samostojno vodenje galanterijskega obrata v Velikih Laščah

Za vsa delovna mesta je potrebna praksa ter predpisana šolska izobrazba. Nastop službe takoj. Osebnostni podatki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Stanovanja niso priskrbljena. Pismene prijave z opisom dosedanjega dela pošljite na naš naslov.

1386

»TOTRA« — tovarna trakov, vezalk in elastike, LJUBLJANA — ZGORNJA HRUSICA ST. 14,

razpisuje naslednja prosta delovna mesta za:

1. ŠEFA skladišča gotovih izdelkov
2. DVA REZKALCA za novi rezkalni stroj tip UHG
3. DVA KOVINOŠTRUGARJA
4. STENOAKTILOGRAFINJO

Nastop službe takoj. — Nagrajevanje po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. — Prevoz iz mesta v tovarno in nazaj zagotovljen.

Pismene ponudbe pošljite UPRAVI PODJETJA. Rok prijave do 26. februarja 1963. — Stanovanja niso priskrbljena.

1405

Upravni odbor Združene lesne industrije Tržič razpisuje naslednji prosti delovni mesti:

- vodje tehničnega oddelka
- pogoj: višja strokovna izobrazba in najmanj 5 let dela na vodilnem delovnem mestu v lesno-predelovalni industriji; ali srednja strokovna izobrazba in najmanj 10 let na vodilnem delovnem mestu v lesnopredelovalni industriji. — Družinsko stanovanje zagotovljeno v letu 1963.

- kurjača parnih kotlov
- Pogoj: kurjač z opravljenim strokovnim izpitom za kurjača

Ponudbe pošljite z obširnimi življenjepisom gornjemu naslovu. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

1412

Živnorojsko veterinarski zavod za Pomurje v Murski Soboti

preklicuje razpis, objavljen v »Delu« dne 15. febr. 1963, za prodajo osnovnih sredstev ter razpisuje

JAVNO DRAŽBO

- dveh avtomobilov Fiat Zastava 1100, leto izdelave 1959, v voznom stanju
- raznih delov za avtomobile

Dražba bo 28. februarja 1963 s pričetkom ob 9. uri na dvorišču zavoda. Interesenti si lahko navedene predmete ogledajo vsak delavnik pri zavodu. — Za nakup pride v poštev družbeni sektor.

1411

UPRAVNI ODBOR GRADBENEGA PODJETJA »MEGRAD«, LJUBLJANA LJUBLJANA, Celovška c. 134

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. gradbenega inženirja za pripravo dela
2. 3 obračunskih gradbenih tehnikov
3. gradbenega tehnika za tehnični oddelek — kalkulacije

POGOJI:

pod 1. gradbeni inženir s pooblastilom in najmanj 5-letno prakso v operativni; pod 2. in 3. gradbeni tehnik z dokončano gradbeno tehniško šolo — lahko je začetnik.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Osebnostni podatki po pravilniku o razdelitvi osebnih dohodkov in pravilniku o stimulativnem nagrajevanju.

Razpis velja do zasedbe.

1314

»SLOVENIJA VINO« — LJUBLJANA sprejme sodelavca za delovni mesti:

1. samostojnega referenta za izvozni oddelek
2. samostojnega referenta za prodajni oddelek

Pogoji: pod tč. 1. potrebna izobrazba z izpitom za zunanjo trgovino; pod tč. 2. dokončana srednja ekonomska ali trgovska šola.

Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru. — Interesenti naj se osebno zglase in predložijo svoje vloge ter opis dosedanje zaposlitve kadrovskega oddelku, Ljubljana, Frankopanska 11.

1389

Zavod »BOREC« ZAPOSILI SALKAKONTISTKO MLAJSO MOC.

Zaželen je srednješolska izobrazba. — Nastop službe takoj ali čimprej. —

Prijava pošljite Upravi zavoda »BOREC«, Ljubljana, Titova cesta 17.

1340

TAKOJ ZAPOSILIMO:

1. STROJNEGA TEHNIKA, večšega v toplotnih in vodovodnih napravah
2. MONTERJE vodovodnih in toplotnih naprav

Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe ali se osebno zglase pri Obrtnem in montažnem podjetju »ZARJA« — Kamnik.

1003

ELEKTRO STROJNO podjetje »TIKI«, Ljubljana, Trata št. 12, (novi prostori v Aleševčevi ulici)

sprejme takoj ADMINISTRATORKO z obvladanjem strojepisja in vsaj nekajletno prakso. Pismene ali ustne ponudbe sprejema Sekretariat podjetja na Trati št. 12.

1294

termika

Podjetje »TERMIKA« LJUBLJANA — Poljanska cesta št. 77,

RAZPISUJE NASLEDNJA DELOVNA MESTA:

1. ŠEFA proizvodnega sektorja
2. ŠEFA avtoparka
3. ŠEFA nabavne službe v komercialnem oddelku
4. ANALITIKA podjetja
5. TAJNICE komercialnega oddelka

POGOJI:

pod 1. strojni inženir z večletno prakso na podobnih delovnih mestih;

pod 2. visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske, komercialne ali prometne stroke z dveletno prakso na vodilnih delovnih mestih gospodarskih organizacij, ali srednja strokovna izobrazba z daljšo prakso na vodilnih delovnih mestih gospodarskih organizacij;

pod 3. komercialist z ustrezno izobrazbo in prakso;

pod 4. visoka ali višja strokovna izobrazba z najmanj dveletno prakso ali srednja strokovna izobrazba z najmanj petletno prakso v analitski službi;

pod 5. poznavanje komercialnih poslov in sposobnost samostojnih administrativnih poslov. Obvezno znanje strojepisja in srbohrvaščine.

Stanovanja niso zagotovljena. — Osebnostne in pismene ponudbe

UPRAVI PODJETJA.

1385

Splošno GRADBENO PODJETJE GROSUPLJE SPREJME

mojstra kovinske stroke, z delovsko šolo ključavničarje obratne električarje strojnike za težke stroje kovače varilce žoferje mehanike

Hrana in samsko stanovanje priskrbljena. 1393

UPRAVNI ODBOR

Gostinskega podjetja

»Kozjak«, Radlje

ob Dravi — razpisuje

delovno mesto za

računovodjo podjetja

z naslednjimi pogoji: 1.

dokončana ekonomska šola

z nekaj prakse v knjigovodstvu

ali 2. nepopolna šola z 10 leti prakse v računovodstvu,

po možnosti gostinske stroke. —

Nastop takoj ali po dogovoru.

Samsko stanovanje je priskrbljeno. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

1406

RAZPISUJEMO delovno mesto

GRADBENEGA TEHNIKA

z najmanj triletno prakso.

Nastop službe takoj. —

Osebnostni podatki po pravilniku.

Možnost pridobitve ustreznega stanovanja enote. —

Ponudbe pošljite v oglasni oddelek »Dela« pod oznako »Gradbenik«.

1420

Zimski športi

in...

SKODELICA TOPLEGA KAKAVA!

CENA SEDAJ ZELO ZNIZANA!

KRAŠ

OBRTNO PODJETJE sprejme

RAČUNOVODJO in

MATERIALNEGA

KNJIGOVODJO

Nastop službe zaželen

takoj!

Ponudbe pošljite pod

»37895« — LJUBLJANA.

2000

Industrijsko podjetje

»TRIBUNA« —

Ljubljana, Karlovska c. 4,

sprejme

kvalificirane in pol-

kvalificirane

KOVINOBRUSAČE

1937

Komisija za sprejem in odpust delavcev pri

GIP »GRADIS« — centrala LJUBLJANA,

BOHORICEVA ULICA STEV. 28,

razpisuje prosta delovna mesta za:

- DVA GRADBENA TEHNIKA — projektanta, lahko začetnika
- SNAŽILKO za projektni biro podjetja

Nastop službe takoj ali po dogovoru. — Ponudbe sprejema

Kadrovsko-socialni oddelek centrale podjetja

»GRADIS« — Ljubljana, Bohoričeva 28.

1391

Upravni odbor SGP »GRADNJE« — Postojna

razpisuje prosto delovno mesto

VODJE splošnega sektorja

pogoj: višja izobrazba s petletno prakso ali srednja izobrazba z osemletno prakso, od tega dve leti na vodilnem delovnem mestu.

Pismene ponudbe z življenjepisom ter podatki o šolski izobrazbi in dosedanjem delu pošljite do vključno 10. marca 1963 UPRAVI PODJETJA.

1394

Podjetje »PLANICA-ŠPORT« — Ljubljana,

LJUBLJANA — TITOVA CESTA ST. 48,

RAZPISUJE PROSTO DELOVNO MESTO

glavnega računovodje

POGOJI:

kandidat mora imeti fakultetno izobrazbo ali popolno srednjo šolo z ustrežno prakso.

Ponudbe vložite osebno v — UPRAVI PODJETJA.

1415

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij podjetja

LJUBLJANSKE OPEKARNE

LJUBLJANA,

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. INDUSTRIJSKEGA TEHNIKA-tehnologa

2. KNJIGOVODJE

3. ŠOFERJA kategorije C

POGOJI:

pod 1. dokončana tehnična srednja šola s primerno prakso;

pod 2. dokončana ekonomska srednja šola s primerno prakso;

pod 3. šofer — avtomobilist.

Razpis velja do zasedbe razpisanih delovnih mest. Pismene vloge naslovite na

UPRAVO PODJETJA — LJUBLJANA, BOKALSKA CESTA ST. 18.

1416

Strojno industrijsko podjetje v Ljubljani

SPREJME:

— DVA SAMOSTOJNA KONSTRUKTORJA

strojne stroke — inženirja ali tehnika

— ANALITIKA z ekonomsko fakulteto

— samostojnega PRODAJNEGA REFERENTA

Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru. —

Podjetje uspešno rešuje stanovanjsko problematiko.

Nekaj stanovanj v gradnji bo razdelilo v teku tega leta.

Podjetje kreditira tudi lastno udeležbo pri individualnih natečajih za gradnjo stanovanj.

Pismene ponudbe z navedbo izobrazbe, dosedanje zaposlitve in krajšega življenjepisa oddajte v

oglasnem oddelku »Dela« pod oznako »STROJNA

STROKA 066«.

1404

PROIZVEDLI SMO ...

... še en nov tip radijskega sprejemnika

- srednji valovi
- 4 cevi
- ohišje in skalo iz nezlomljive plastične mase v pastelnih barvah
- priključek na omrežje 220 V
- tiskane veze
- dimenzija ohišja: širina višina globina 240 mm | 160 mm | 110 mm

Kolibri

Ei ELEKTRONSKA INDUSTRIJA - NIŠ

CENA 16.500 DIN

ŠEFA ODDDELKA ZA LESNE PROIZVODE

s primerno izobrazbo in prakso

sprejme

TAKOJ ALI PO DOGOVORU

VELETRGOVSKO PODJETJE V LJUBLJANI

Pismene ponudbe pošljite v oglasni oddelek pod oznako »TRGOVINA«.

1312

TAKOJ ZAPOSILIMO:

varnostnega

TEHNIKA

kvalificiranega

KJUČAVNIČARJA

Pogoj: odslužen vojaški rok. — Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe ali se osebno zglase v —

Tovarni kovinske galanterije — Ljubljana, Mariborska št. 4.

1408

Osnovna šola

Ljubljana — Prule

razpisuje mesto

SNAŽILKE

Nastop službe 1. marca.

Pismene ponudbe sprejema uprava šole.

2006

NOVO!

HITRO IN BREZ KUHANJA PRIPRAVITE

belo kavo

PREPRIČAJTESE ČIMPREJ O KVALITETI

PREPRIČAJTESE ČIMPREJ O KVALITETI

Komisija za prodajo

osnovnih sredstev razpi-

suje po sklepu del. sveta

podjetja »OBRTNIK« —

Ljubljana, Masarykova 34,

prodaja osnovnih sred-

stev in drobnega inventar-

ja in sicer:

1. čevlarske stroje,

2. čevlarsko opremo,

3. čevlarski drobn

inventar

Rok za razprodajo osnov-

ni sredstev in drobnega

Po kratki in mučni bolezni nas je za vedno zapustil naš ljubi mož, oče, stari oče in brat

SILVERIJ PAKIŽ
sodnik vrhovnega sodišča

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, 25. februarja 1963, ob 16. uri iz Jožefove mrliške vežice na Žalah.

Zalujoči: žena Anica, otroci Odon, Peter, Marija, Silva z družinami, sestra Mara in ostalo sorodstvo

Ljubljana, Ribnica, 23. februarja 1963.

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE PREZGODAJ UMRL TOVARIS

SILVERIJ PAKIŽ

PREDSEDNIK DISCIPLINSKEGA SODIŠČA LOVSKE ZVEZE SLOVENIJE

POGREB BO V PONEDELJEK, DNE 25. FEBRUARJA 1963, OB 16. URI IZ JOZEFOVE MRLISKE VEZICE NA ŽALAH.

ZASLUŽNEGA SODELAVCA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU!

LOVSKA ZVEZA SLOVENIJE

Se poln vitalnosti nas je po kratki bolezni za vedno zapustil naš dragi tovaris

SILVERIJ PAKIŽ
aktivni udeleženec NOB, nosilec Reda dela I. stopnje ter drugih odlikovanj

Na zadnji poti ga bomo spremlili v ponedeljek, 25. februarja 1963, ob 16. uri iz Jožefove mrliške veže na Žalah.

Družbeno politične organizacije terena »Kolo-dvor« SZDL, ZB, ZROP, OO ZKS, RK, DPM

Ljubljana, 23. februarja 1963.

DNE 22. FEBRUARJA JE UMRL V STISKEM SAMOSTANU V 84. LETU STAROSTI IN 39. LETU OPATOVANJA

DR. AVGUŠTIN KOSTELEC
OPAT V STICNI

POGREB BO V PONEDELJEK OB 10. URI

SAMOSTANSKA DRUŽINA STICNA

HUDA BOLEZEN JE IZTRGALA IZ NAŠIH VRST

SILVERIJA PAKIŽA

SODNIKA VRHOVNEGA SODIŠČA LRS
IN CLANA GLAVNEGA ODBORA
ZVEZE DRUŠTEV PRAVNIKOV LR SLOVENIJE

UGLEDNEGA PRAVNIKA, POŽRTVOVALNEGA DRUŽBENEGA DELAVCA IN ISKRENEGA TOVARIŠA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU

PREDSEDSTVO ZVEZE DRUŠTEV PRAVNIKOV LRS

LJUBLJANA, DNE 23. FEBRUARJA 1963

NEPRIČAKOVANO JE SMRT IZTRGALA IZ NAŠIH VRST TOVARIŠA

SILVERIJA PAKIŽA

SODNIKA VRHOVNEGA SODIŠČA LR SLOVENIJE

BIL JE ISKREN DELOVNI TOVARIŠ,
NEUTRUDLJIV DELAVEC IN ODLIČEN SODNIK,
KI JE SVOJE VELIKO ZNANJE IN BOGATE IZKUŠNJE
PRENASAL NA SVOJE SODELAVCE

HVALA IN SLAVA NEPOZABNEMU TOVARIŠU
IN PRIJATELJU!

DELOVNI KOLEKTIV VRHOVNEGA SODIŠČA LRS

PREDSEDSTVO
ZVEZE ZDRUŽENJ BORCEV NOV SLOVENIJE
KOMISIJA ZA BIVŠE POLITIČNE ZAPORNIKE,
INTERNIRANCE IN DEPORTIRANCE

SPOROČAMO BORCEM NARODNOOSVOBODILNE VOJNE,
DA NAS JE NENADOMA ZAPUSTIL
NEUMORNI TOVARIŠ

SILVERIJ PAKIŽ

REZERVNI POROČNIK, ODLIKOVAN
Z REDOM BRATSTVA IN ENOTNOSTI II. STOPNJE,
REDOM ZASLUGE ZA NAROD III. STOPNJE
IN REDOM DELA III. STOPNJE

SVETEL LIK BORCA IN DELOVNEGA TOVARIŠA
BOMO VSI OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU

VRHOVNO SODIŠČE LR SLOVENIJE

sporoča

da je dne 23. februarja 1963 nepričakovano umrl

SILVERIJ PAKIŽ
sodnik Vrhovnega sodišča LR Slovenije

Bil je odličen pravnik, vzoren sodnik in aktiven družbeni delavec, ki je neutrudljivo delal za razvoj in krepitev našega sodstva in naše socialistične skupnosti

Vzglednega sodnika bomo ohranili v trajnem spominu!

Predsedstvo
Vrhovnega sodišča LR Slovenije

DRŽAVNI SEKRETARIAT
ZA PRAVOSODNO UPRAVO LRS V LJUBLJANI

SPOROČA, DA JE UMRL

SILVERIJ PAKIŽ

SODNIK VRHOVNEGA SODIŠČA LR SLOVENIJE, BIVŠI NAČELNIK ODDELKA ZA SODSTVO PRI PREDSEDSTVU SNOS, PRVI POMOČNIK MINISTRA ZA PRAVOSODJE PRI VLADI LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE, NOSILEC VEČ ODLIKOVANJ ZA UDELEŽBO V NARODNOOSVOBODILNI VOJNI IN NOSILEC ODLIKOVANJA REDA DELA I. STOPNJE

OD ZASLUŽNEGA PRAVNIKA IN NEUTRUDLJIVEGA DELAVCA PRI IZGRADNJI PRAVOSODJA V NOVI JUGOSLAVIJI SE BOMO POSLOVILI V PONEDELJEK, DNE 25. FEBRUARJA 1963., V GLAVNI AVLI SODNEGA POSLOPJA V LJUBLJANI OD 12. DO 14. URE

POGREB BO ISTEGA DNE OB 16. URI IZ JOZEFOVE MRLISKE VEZICE NA ŽALAH

S PSI NAD DEMONSTRANTE — Južnorodezijske oblasti so postavile pred sodišče voditelja Afriške ljudske unije Zimbabve Johna Nkomo, ker je baje prekršil zakon o redu in miru. Zenske članice njegove stranke so se zbrale pred sodnim poslopjem in demonstrirale proti skonstruiranemu procesu. Prišla je policija, pognala nanje pse in jih razglašala... Foto: AP

FUCIKOV SPOMENIK V DRESDENU — 23. februarja je minilo 60 let, kar se je rodil avtor slovitih »Zapiskov izpod vešala«, češki književnik Julius Fucik. Nacisti so ga jeseni 1943 zveržili v praški zapor. Foto: Tanjug

PRODOR V SKRIVNOST ŽIVLJENJA — Britanski biofizik dr. Watson je sestavljal model molekule proteina, enega glavnih sestavin živih celic. Pravijo, da je to velik uspeh na poti k razvozlavanju skrivnosti življenja. Foto: AP

KULINARIČNA RAZSTAVA V SLONU — Včeraj od 8. do 18. ure je bila v prostorih ljubljanskega hotela Slon kulinarčna razstava. Razstavljenih je bilo okrog 180 eksponatov. Na razstavi je bilo približno 1400 obiskovalcev. Foto: Svabič

Iz današnje prve izdaje

Kvaliteta

Obrti odjavljena: visoko obdavčenje v zadnjih dveh letih, višina prispevka za zdravstveno zavarovanje, prepovedi poslovanja z družbenimi organizacijami, pomanjkanje sredstev za higiensko tehnično zaščito, bolezen itd. Pri privatnih obrtnikih je bilo več administrativnih kot pa ekonomskih ukrepov. Bo pa se položaj na tem področju lahko bistveno popravi, ko bodo sprejeti trije novi zakoni: o obrtnih delavcih, obdavčevanju obrtnikov in njihovem socialnem zavarovanju.

Kekić je prešel nato na razvijanje kooperantskih odnosov med Jugoslavijo in drugimi državami. Povedal je, da poteka najuspešnejše sodelovanje te vrste s Poljsko, ZAR in Madžarsko, da se o takem sodelovanju prav zdaj dogovarjamo z ZSSR, Bolgarijo, Romunijo in Nemško demokratično republiko, nekaj ekonomskega in tehničnega sodelovanja pa že imamo z Italijo, Veliko Britanijo, Francijo in drugimi. Te oblike sodelovanja so: kooperacija, specializacija, tehnično sodelovanje in graditev celotnih objektov za skupne potrebe ali izvoz. Doslej je bilo ustanovljenih že 60 poljsko-jugoslovanskih skupin za industrijsko sodelovanje, 11 takih skupin z Madžarsko itd. Jugoslavija ima danes že tako industrijo, ki presega njene potrebe. Zato njena blagovna izmenjava ne more več temeljiti na prejšnjih osnovah, ko so trgovali z njo kot zaošča-

lo deželo. V prihodnje mora postati osnovna ideja naše blagovne menjavae se zlasti delitev dela na temelju industrijskega sodelovanja z različnimi državami — je končal sekretar ZIS za industrijo Danilo Kekić.

Znova mráz

da bodo narasle reke vas dobesedno izbrisale. Kakor poročata TASS, je najhujši mráz, ki se navadno zdrži okoli Jakutskaja v severovzhodni Sibiriji, tokrat zajel evropske predele Sovjetske zveze. V Jakutsku so navadno imeli v januarju in februarju 40 do 42 stopinj pod ničlo, letos pa so za beležili »blage temperature«, ki niso bile nižje kot —24 stopinj. To se ni dogodilo še nikoli v zadnjih 50 letih. Nasprotno pa je bila temperatura v evropskem delu SZ, v Moldaviji in južni Ukrajini, do —37 stopinj. Na Crnem morju sega le 300 m daleč od obale. Ladijski promet je možen samo ob pomoči ledenolomilcev. Povprečno je bila temperatura na področjih med Belim in Crnim morjem od —12 do —28 stopinj. V Moskvi so bile januarja povprečne temperature —16 stopinj, enkrat pa celo —30 stopinj. V zadnjih 25 letih je imela Moskva najnižjo temperaturo januarja 1942. leta —42,2 stopinje.

DELO bo objavilo v tokovski številki na celi časopisni strani pregleden zemljevid nove upravne razdelitve Jugoslavije z novimi občinskimi in okrajnimi mejami.

Vsi, ki bi si radi zagotovili več izvodov torlovo številke, jo lahko naročijo v prodajnem oddelku DELA, Ljubljana, Titova 3. Upoštevali bomo lahko naročila, ki bodo prispela v ponedeljek do 14. ure.

Pogreb Jovana Četkovića

TITOGRAĐ, 23. febr. (Tanjug) — Več tisoč Titograđanov je pospremljalo danes v Krusi pri — gradu posmrtno ostanke upokojenega ministra v vladi Crne gore iz dolgoletnega člana glavnega odbora SZDL te republike Jovana Četkovića. Pogrebu so se udeležili sekretar CK ZK Crne gore Blažo Jovanović, številni člani republiškega izvršnega sveta, CK ZK Crne gore in drugi.

Simpozij o uporabi jekla v gradbeništvu

Zenica, 23. febr. — Institut za metalurška raziskovanja v Zenici je organiziral simpozij o uporabi jekla v gradbeništvu, predvsem pri visokih gradnjah.

Na simpoziju, ki je trajal dva dni in je bil končan danes dopoldne, je bilo ugotovljeno, da so v jugoslovanskih skladistihi precejšnje količine jekla srednjih in težjih valjanih profilov. To je posledica večje proizvodnje in težav pri prodaji tega blaga na zunanjem trgu, deloma pa tudi manjše domače uporabe. Posebno v gradbeništvu se jeklo premalo uporablja. Na simpoziju je bilo poudarjeno, da je treba uporabiti jekla pri jeklenih konstrukcijah v visokih gradnjah povečati in na splošno popularizirati pojem jekla za gradbeništvo. Potrebne bi bile publikacije, ki bi strokovnjake seznanile z rezultati proizvodnje jekla, namenjenega gradbeništvu. Potrebno bi bilo izdelati tudi standarde in predpise za uporabo jekla pri visokih gradnjah.

Burma nacionalizirala banke

Rangun, 23. febr. (AFP). Burmanska vlada je danes nacionalizirala vse privatne in trgovske banke v državi, med njimi tudi 14 tujih. Hkrati so objavili, da so ustanovili odbor, ki bo nadziral izvajanje nacionalizacije. Na čelu odbora je notranji minister Kiv Soe. Volja, ki nadzira te denarne ustanove, je dobila ukaz, da ne pusti iz bank nobenega uslužbenca, dokler ne bodo pregledali bančnih računov. Med temi bankami je osem domačih, štiri britanske in pet indijskih.

Pomiritev med Tunizijo in Alžirijo

Tunis, 23. febr. (MEN). Po vesteh iz diplomatskih virov ZAR v Tunisu bosta Alžirija in Tunizija v kratkem ponovno izmenjali veleposlanika. O tem so se sporazumeli na konferenci zunanjih ministrov Alžirije, Tunizije in Maroka, ki je bila nedavno v Rabatu.

Tunizija je odpoklicala svojega veleposlanika iz Alžirije 18. januarja z motivacijo, da Alžirija nudi zaošči zaradi konfliktov proti predsedniku Bourguibi.

Upor katanških žandarjev

Elisabethville, 23. februarja. (Reuters). V mestu Kapanga v severozahodnem delu Katanške žandarmerije. Poveljstvo sil OZN je nujno poslalo v to mesto četo vojakov. Z njimi je bil tudi komandant katanških žandarmerije Norbert Moke, ki je na kraju samem strogo kaznoval upodne žandarje.

Voda se je umaknila s čuprijskih ulic

Poškodovane proge bodo popravljali najmanj teden dni

BEOGRAD, 23. febr. — Po zadnjih informacijah je v Čupriji najhujša nevarnost poplavljenosti prešla. Voda se je umaknila skoraj z vseh poplavljenih ulic, kjer je pred dvema dnevoma dosegla tudi do 2 m višine. Kljub temu pa je še vedno možnost, da pride do novih poplavl, ker se bo zaradi sorazmerno visokih temperatur začel topiti novo zapadli sneg.

V mestu se zdaj trudijo, da bi življenje normalizirali. Ustanovili so službe za sprejemanje, nameščenje in prehrano prebivalcev, katerih domovi so poplavljeni ali porušeni. V sami Čupriji je vodna stihija porušila blizu 50 hiš. Občina skrbi za prehrano pet sto ljudi. Sanitarni organi redno kontrolirajo pitno vodo. Začeli so s cepitvami prebivalstva proti nalezljivim boleznim.

Včeraj so nadaljevali z razbijanjem ledu v Velikem Kanalu v Djerdapu. Z inženirskimi enotami iz Zajčara in romunskimi mineri je sodelovalo tudi letalstvo. Iz dveh helikoptrov so danes vrli na led 50 bomb. Kake pa, da ta pomoč ne bo mnogo koristila, ker je led v Djerdapu preveč debel. Doslej so v Djerdapu razbili led v dolžini 15 km, morajo pa še 8 km. Miniranje je zdaj precej lažje, ker je delo sinhronizirano z akcijami na romunski strani.

Ker je ledeni jez v Djerdapu vedno manjši, Donava od Beograda navzdol se napreje. Sava v srednjem in spodnjem toku še naprej narašča, v zgornjem pa upadajo tudi savski pritoki. Tudi Morava upada vzdolž celotnega toka, razen pri Ljubičevskem mostu.

Potem ko se je sneg v Srbiji že skoraj stopil, je danes začelo znova snežiti. Ker se sneg hitro topi, utegne priti do manjših poplavl predvsem v rečnih izlivih v centralni Srbiji. Na Zlatiboru je snega 40 cm, v Sjenici okoli 30, v Kraljevu in Krusevcu pa približno 16 cm snega. Novi sneg je na avtomobilski cesti ponekod povzročil manjše snežne zamahe. Na delu ceste skozi Gradeličko sotesko se je na magistralo zrušilo 30 vagonov kamena. Odstraniti ga bodo mogli šele, ko bodo plaz minirali. Vozila vozijo po pomožni smeri. Tudi pri Pečenjcu morajo na krajši relaciji vo-

zila voziti po stari cesti. Zaradi snega je zaprt manjšo število cest, več težav pa so na cestah povzročile poplave. Zeleniški promet je le začasno urejen, ker vlaki ne vozijo po tistih progah kot navadno. Ker je zeleniška proga pri Čupriji nesposobna za promet, vozijo mednarodni vlaki proti Bolgariji čez Lapovo, Kraljevo in Stalač. Potovanje je zaradi tega za tri ure daljše. Na progi Niš—Skopje vozijo samo lokalni vlaki, ker je proga prekinjena med Dolevcem in Belotincem, med Džepom in Vlačicami. Hanom ter med Vranjsko Banjo in Vranjem. Pričakujejo, da bodo ponovno uredili seže čez kak teden, ker morajo v porušene nasipe znova nasuti okoli 5000 kubikov kamena. Tudi most čez Južno Moravo pri Dolevcu bo treba popravljati dlje časa. Težave v zeleniškem prometu so povzročile, da prihajajo poštni pošiljke v nekatero kralje v centralni Srbiji z zamudami.

Sneg je otežil promet tudi v Bosni in Hercegovini. Zapratih je 12 cest. Nekaj cest niso očistili že več kot mesec dni. Na teh cestah se je napravila debela ledena skorja, ki jo morajo razbijati samo ročno.

Ljubljanska opera v Celovcu

Upriporila bo Verdijevega »Rigoletta« in Gotovčevega »Era«

CELOVEC, 23. febr. — V okviru redne kulturne izmenjave med Koroško in Slovenijo gostuje danes in jutri v Celovcu ansambel ljubljanske Opere, ki bo upriporila v Mestnem gledališču Verdijevega Rigoletta in Gotovčevega Era z onega sveta.

Ta gostovanja v zadnjih desetih letih niso postala le tradicionalna, marveč so pridobila tudi sloves edinstvenega kulturno umetniškega dogodka za vse Koroško. Najboljši dokaz je dejstvo, da so bile na primer vstopnice za nočno gostovanje razprodane že v ponedeljek, pa tudi za jutrišnje popoldansko prireditev, ki je v glavnem namenjena podelitvi, vlada veliko zanimanje, zlasti med slovenskim prebivalstvom.

Ob gostovanju ljubljanske Opere so prispele danes v Celovec visoki predstavniki kulturnega in javnega življenja Slovenije, med drugim predsednik slovenske Akademije znanosti in umetnosti Josip Vidmar, član Izvršnega sveta Mitja Ribičič, predsednik Mestnega sveta Ljubljane inž. Marjan Tepina in sekretar Sveta za kulturo in prosveto Miloš Poljanšek.

Z umetniškim ansamblom je na obisku v Celovcu tudi ravnatelj Opere SNG Demetrije Zebre, ki je ob tej priložnosti poudaril pomen kulturne izmenjave med Koroško in Slovenijo. »Od prvega gostovanja ljubljanske Opere v Celovcu 1950. leta so temu s kratkimi presledki sledila vsakoletna gostovanja, ki so postala že tradicionalna. To

pa dokazuje, da so se ta gostovanja začela iz njune potrebe po tesnejših medsebojnih kulturnih stikih, ki so od razbora dobili obliko dogodka za vse Koroško. Najboljši dokaz je dejstvo, da so bile na primer vstopnice za nočno gostovanje razprodane že v ponedeljek, pa tudi za jutrišnje popoldansko prireditev, ki je v glavnem namenjena podelitvi, vlada veliko zanimanje, zlasti med slovenskim prebivalstvom.

Ob gostovanju ljubljanske Opere so prispele danes v Celovec visoki predstavniki kulturnega in javnega življenja Slovenije, med drugim predsednik slovenske Akademije znanosti in umetnosti Josip Vidmar, član Izvršnega sveta Mitja Ribičič, predsednik Mestnega sveta Ljubljane inž. Marjan Tepina in sekretar Sveta za kulturo in prosveto Miloš Poljanšek.

Z umetniškim ansamblom je na obisku v Celovcu tudi ravnatelj Opere SNG Demetrije Zebre, ki je ob tej priložnosti poudaril pomen kulturne izmenjave med Koroško in Slovenijo. »Od prvega gostovanja ljubljanske Opere v Celovcu 1950. leta so temu s kratkimi presledki sledila vsakoletna gostovanja, ki so postala že tradicionalna. To

Protest zaradi napadov s strupi

Hanoj, 23. febr. (TASS). — Zunanji minister DR Vietnam, Ung Van Khijem, je poslal predsednikom ženevske konference o Indokini iz leta 1954 noto, v kateri pravi, da so južnovietnamska letala več dni metala strupena kemična sredstva na polja in vasi v pokrajini Kijon Hoa. Zato so deloma ali popolnoma uničili posevke in nasadi v 20 naslednjih pokrajin. Zastrupljenih je več tisoč goved, žrtve pa so tudi med prebivalstvom.

Minister Ung Van Khijem zahteva od predsednikov ženevske konference, naj ostro obsodijo to zločinstvo. Prav tako zahteva, naj ameriška vlada takoj ustavi oboroženo intervencijo v Južnem Vietnamu.

Laoški kralj pride v Varšavo

Varšava, 23. febr. (PAP). Laoški kralj Savang Vatana bo 1. marca prispeal na obisk na Poljsko. Laoški suvereni prihaja na prijateljski obisk na povabilo predsednika Državnega sveta Poljske Aleksandra Zawadzkega.

Kralj Savang Vatana obiskuje te dni države, ki so podpisale deklaracijo o neodvisnosti Laosu julija 1962. leta. To deklaracijo je podpisala tudi Poljska.

KPI za mednarodno partijsko konferenco

Rim, 23. febr. (Tanjug). Namestnik generalnega sekretarja KP Italije Luigi Longo je v intervjuju za nedeljsko številko »Unita« izjavil, da italijanska partija »z zadovoljstvom pozdravlja pobudo za sklicanje nove konference komunističnih in delavskih partij, ki bi bila dobro pripravljena in ki bi omogočila, da bi izgladili sedanje razlike in da bi se okrepila enotnost mednarodnega komunističnega gibanja«. Longo je podrobneje pojasnil stališče italijanskih komunistov glede sklicanja takšne konference. Pri tem je poudaril, da bi jo lahko sklicali šele tedaj, ko bi se pokazale konkretne možnosti, da bi dosegli sporazum in enotnost glede poglavitnih vprašanj. Po Longovem mnenju bi bilo treba konferenco pripraviti na bilateralnih in multilateralnih srečanjih, ta namen bi tudi izmenjavljali delegacije in ustanovili pripravljalni »reprezentativni odbor najpomembnejših in najvplivnejših partij mednarodnega komunističnega gibanja«.

Delitev dela ZSSR-Finska

Sporočilo o sovjetsko-finskih razgovorih

MOSKVA, 23. febr. (Tanjug). — Predsednika vlad Sovjetske zveze in Finske Hruščov in Karjalainen sta se strinjala, da je treba ustvariti vse pogoje za nadaljnji razvoj gospodarskih stikov med obema državama.

Na razgovorih je bilo s sovjetske strani poudarjeno, da politika miroljubne koeksistence, po kateri se ravna obe državi v svojih odnosih, omogoča, da dobi sodelovanje med njima zdaj trajnejšo in širšo ekonomsko podlago. S finske strani so razgovore ocenili kot »zanimive, uspešne in koristne«.

Kar zadeva nadaljnji razvoj sovjetsko-finskih gospodarskih stikov, je bila sprotoma zamisel, naj bi v praksi bolj racionalno uveljavljali načela mednarodne delitve dela v gospodarskem sodelovanju med obema državama. Sovjetska zveza je ponudila, da organizira v svojih podjetjih proizvodnjo tistega blaga, za katero se zanima Finska, medtem ko naj bi finska industrija dobavljala sovjetskimi tovornam nekatero opremo.

»Anzoategui« se vrača v Venezuelo

Belem, 23. febr. (AP). Venezuelska ladja »Anzoategui« je sinoči odplula iz majhnega brazilskega pristanišča Belem proti Venezueli. Spremlja jo rušilec »Admiral Clemente«.

Devet članov »Gibanja za osvoboditev Venezuele«, ki so se pred nekaj dnevi polastili ladje na odprtem morju in se potem izkrcali v Braziliji, je zaprosilo za politični azil. Danes bodo odgovorili v gosko zdravilišče Nova Frigueru, kakeh 90 km severovzhodno od Ria de Janeira, kjer jih bodo sprejeli v mornariško bolnišnico.

Iz včerajšnje tretje izdaje

Svečana akademija v Kremliju

Maršal Malinovski ob 45-letnici sovjetske armade

Moskva, 22. febr. (Tanjug). Obrambni minister ZSSR maršal Malinovski je govoril na nočnejši slavnostni akademiji v Kremliju ob 45-letnici ustanovitve sovjetske armade. Akademiji so prisostvovali najvišji partijski in državni voditelji s premierom Hruščovom.

V daljšem govoru o razvoju sovjetskih oboroženih sil je maršal Malinovski podal najnovejše elemente ter je poudaril, da ima te sile za najmočnejše na svetu. Dejal je, da je politika KP ZSSR in sovjetske vlade onemogočijo jedrsko katastrofo, zaradi česar si bo ZSSR še nadalje prizadevala doseči splošno in popolno razorožitev pod strogim mednarodnim nadzorstvom.

Sestanek Hruščov-Karjalainen

Moskva, 22. febr. (Tanjug). V Kremliju sta se danes sestala sovjetski premier Hruščov in predsednik finske vlade Karjalainen, ki je na uradnem obisku v Sovjetski zvezi. Razgovori se je udeležil tudi sovjetski zunanji minister Gromiko. Na nočnem sprejemu v čast Karjalaina se je Hruščov zavezal za krepitev gospodarskega sodelovanja obeh držav, s čimer se je strinjal tudi finski premier.

ZSSR noče barantanj o številu inšpekcij

Zenica, 22. febr. (Reuters). Iz zahodnih virov se je zvedelo, da sestanku delegacij Fosterja na sestanku s sovjetskimi delegatami neuradno izjavi, da so ZDA pripravljene pogajati se z ZSSR o 7 namesto 9 do 10 inšpekcijah letno v okviru sporazuma o prepovedi jedrskih poskusov, nakar mu je Kuznecov odgovoril, da ZSSR noče barantanj o številu inšpekcij.

Gorbach še ni uspel

Dunaj, 22. febr. (Tanjug). — Danesnja seja odbora avstrijskih koalicijskih strank se je končala neuspešno, tako da so pogajanja o sestavi nove vlade prekinjena za nedolčen čas. Socialisti so zavrnili predlog ljudske stranke, da bi namesto zunanega dobili ministrstvo zunanje trgovine. Po prekinitvi pogajanj je mandatar za sestavo vlade dr. Gorbach izjavil, da si pridružuje pravico ponovno seznaniti predsednika Schärfa z neuspehom ali pa z vdomstvom svoje stranke proučiti novi položaj.

Salal predlaga arabsko federacijo

Sana, 22. febr. (AP). Predsednik Jemena Salal je v današnjem govoru v Sani ob obilnici svoječasnne združitve Egipta in Sirije predlagal ustanovitev arabske federacije, ki bi zajela ZAR, Irak, Alžirijo in Jemen, o spremembi režima v Iraku pa je dejal, da je to velika zmaga, ki je

utrčila fronto osvobodilnih arabskih dežel.

Adula o Katangi

Elisabethville, 22. febr. (AP). Ob zaključku uradnega obiska v Elisabethvillu je kongijski premier danes izjavil, da je secesija Katange končana in da je osrednja vlada pripravljena prevzeti oblast v tej pokrajini. Dejal je, da Kongu potrebuje evropske strokovnjake, ki pa morajo spoštovati kongosko ljudstvo in zakon, vsi tisti, ki zalutajo za katanski secesijo in kolonialnim gospostvom, pa bodo morali zapustiti deželo.

Kaši gospodarstveniki odpotovali v Rim

Beograd, 22. febr. (Tanjug). Pod vodstvom opolnooblaščenega ministra v državnem sekretariatu za zunanje zadeve Vase Milovanovića je jugoslovanska gospodarska delegacija nočjo odpotovala z vlakom v Rim, kjer se bo pogajala o trgovinskih menjavi z Italijo in drugih gospodarskih vprašanjih.

Pomoč Celja Čupriji

Čuprija, 22. febr. — Semkaj so danes prispeli delegati OBLO Celja, občinskega komiteja ZK in občinskega sindikalnega sveta Bernard Krivčev, Ivan Kramar in Ivan Kovcan, ki so obiskali poplavljenega področja in družine, ki so med vojno sprejele Celjane, nato pa so prisostvovali izredni seji OBLO. Kot pomoč so izročili 15 ton posode in 3 milijone dinarjev. V razgovoru so poudarili, da so prebivalci Čuprije med prvimi ljudmi pomoč Celju, ko ga je leta 1954 prizadela velika poplava.

Uspeh naših hokejistov

Mannheim, 22. febr. (Tanjug). — Hokejska reprezentanca Zahodne Nemčije je nočjo pred 4000 gledalci tesno premagala Jugoslavijo 5:4 (1:1, 1:0, 3:3). Gole so dosegli Rohde in Grütz po 2 trii Philipp za domačine, za goste pa Felc 2, Klmar in Smolej.

VREME

Stanje 23. februarja: Področje visokega zračnega pritiska je jedrom nad Poljsko se razproštrala nad zahodno, srednjo in deloma zahodno Evropo ter se palogama širi proti jugu na Balkan. Obični sistem, ki povzroča rahlo sneženje v pretežnem delu države, se počasi širi proti severu.

Oberhausen: Grand prix za Vukotića

Jugoslovanski risani film »Igre« najboljši film na festivalu

OBERHAUSEN, 23. febr. — Po večerajšnjih programih ZSSR, Bolgarije in Poljske, po izredni umetniški in zelo bogati poljski selekciji, se je končal letošnji festival v Oberhausnu. Razsodišče v zelo uglednem in zares mednarodnem sestavu pod predsedstvom nizozemskega režiserja Berta Haanstra je razglasilo naš risani film »Igre« za najboljši film festivala. Tako je dobil Vukotić oberhausenski »Grand Prix« in 5000 mark nagrade.

Naš film »Pravica« je poleg tega dobil tudi prvo nagrado mednarodnega razsodišča za solski film. Ta film je hkrati najboljši igrani kratki film. Njegov avtor Ante Bajalica je tako uvrstil med osem

najboljših ustvarjalcev kratkega filma v Oberhausnu. Med to osmorico enakopravnih nagradencev sta še dva Francoza (»Parada Twista« in »Gospa z daljnogledom«), dva Poljaka (»Pod ljudmi« in »Labyrinth«), en

Kanadčan (»Paul Anka«), en Madžar (»Dvoboj«) in en Čeh (»Strast«). Poljski so dobili letos zaradi izredno sugestivnih filmov nagrado razsodišča za najboljši nacionalni program.

In na kraju še dve priznanji za naš kratki film. Filma »Volk« in »Žejni vodnjaki« sta dobila pismeni priznanji, diplomirani razsodišča in tako dopolnila ta naš zares veliki uspeh kratkega filma.

M. Jovanović

Nove obsodbe v Španiji

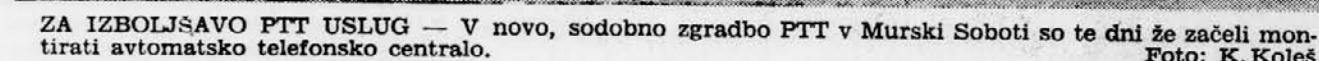
MADRID, 23. febr. (Reuters). — Vojaško sodišče v Barceloni je včeraj obsodilo novo skupino udeležencev laskih množičnih stavk v Španiji. Petnajet pripadnikov Narodnoosvobodilne fronte Španije je bilo obsojenih na zaporne kazni od devet mesecev do šest let.

Student univerze v Barceloni Angelo Abad Cirvent je bil obsojen na šest let strogega zapor, z utemeljitvijo Francove vojaškega sodišča, da je propagiral za stavke, ki so po zakonih španskega režima prepovedane. Tudi drugi obsojeni španski patrioti so bili obtoženi, da so sodelovali v stavkah ali jih podpirali in da pripadajo or-

ganizaciji Narodnoosvobodilne fronte.

Ta proces v Barceloni je bil kmalu za procesom v Madridu, kjer je vojaško sodišče obsodilo 27 španskih rodoljubov na daljše zaporne kazni.

V Barceloni se je zvedelo, da pripravljajo Francov režim nove procese proti udeležencem v stavkah in pripadnikom opozicijske Narodnoosvobodilne fronte.

Pravna pisarna ima obilo dela

Na zadnji seji zbora
proizvajalcev v Zagorju so raz-
pravljali o januarskih dosež-
kih gospodarskih organizacij
občini. Dobre rezultate so
sejevali predvsem v industriji,
kjer so presegli planska pred-
videvanja za desetino odstot-
ka. Tako so zagorski rudarji
nakopali v januarju 58 tisoč
ton premoga. Od tega so ga
izvozili 3720 ton, kar je 46,5
odstotka celotnega izvoza
rudnika.

O šolskem uspehu na bežigradski gimnaziji, ki je bil ob polletju šolskega leta 1962-63 razmeroma neugoden (samo 63% dijakov je odšlo na

H. J.

Ko tik pred začetkom minulega olimpijskega predtekovanja alpskih smučarjev se vedno ni prenehali pihati snega. Na tekmah, ki so se začele ob 10. uri, je bilo zelo hladno, kar je bilo za alpske tekme končanje. Na tekmah, ki so se začele ob 10. uri, je bilo zelo hladno, kar je bilo za alpske tekme končanje.

— Pogum je za smuk s Patscherhofla podrejenega pomena. Tempo ni peklenski, temveč omogoča kratke pre-

S PSI NAD DEMONSTRANTE — Južnoroždejske oblasti so postavile pred sodišče voditelja Afriške ljudske unije Zimbabve Johna Nkomo, ker je bil prekršil zakon o redu in miru. Zenske članice njegove stranke so se zbrale pred sodnim poslopjem in demonstrirale proti skonstruiranemu procesu. Prišla je policija, pogrnala nanje pse in jih razgnala...

FUCIKOV SPOMENIK V DRESDENU — 23. februarja je minilo 60 let, kar se je rodil avtor slovitih »Zapisov izpod vešale«, češki književnik Julius Fucik. Nacisti so ga jeseni 1943 zveržino ubili v praških zaporih. Foto: Tanjug

PRODOR V SKRIVNOST ŽIVLJENJA — Britanski biofizik dr. Watson je sestavljal model molekule proteina, enega glavnih sestavin živih celic. Pravijo, da je to velik uspeh na poti k razvozlavanju skrivnosti življenja. Foto: AP

KULINARICNA RAZSTAVA V SLONU — Včeraj od 8. do 18. ure je bila v prostorih ljubljanskega hotela Slon kulinaricna razstava. Razstavljenih je bilo okrog 180 eksponatov. Na razstavi je bilo približno 1400 obiskovalcev. Foto: Obič

Nadaljevanje s prve strani

Kvaliteta

obrt odjavljena: visoko obdajanje v zadnjih dveh letih, višina prispevka za zdravstveno zavarovanje, prepoved poslovanja z družbenimi organizacijami, pomanjkanje sredstev za higiensko tehnično zaščito, bolezen itd. Proti prijavam obrtnikov je bilo več administrativnih kot pa ekonomskih ukrepov. Bo pa se položaj na tem področju lahko bistveno popravi, ko bodo sprejeti trije novi zakoni: o obrtnih delavcih, obdavčenju obrtnikov in njihovem socialnem zavarovanju.

Kekić je prešel nato na razvijanje kooperantskih odnosov med Jugoslavijo in drugimi državami. Povedal je, da poteka najuspešnejše sodelovanje te vrste s Poljsko, ZAR in Madžarsko, da se o takem sodelovanju prav zdaj dogovarja z ZSSR, Bolgarijo, Romunijo in Nemško demokratično republiko, nekaj ekonomskih in tehničnih sodelovanj pa že imamo z Italijo, Veliko Britanijo, Francijo in drugimi. Te oblike sodelovanja so: kooperacija, specializacija, tehnično sodelovanje in graditve celotnih objektov za skupne potrebe ali izvoz. Doslej je bilo ustanovljenih 60 poljsko-jugoslovanskih skupin za industrijsko sodelovanje, 11 takih skupin z Madžarsko, Jugoslavija ima danes že tako industrijo, ki presega njene potrebe. Zato raste blagovna izmenjava ne more več temeljiti na prejšnjih osnovah, ko so trgovali z njo kot zaost-

lo deželo. V prihodnje mora postati osnovna ideja naše blagovne menjaže še zlasti delitev dela na temelju industrijskega sodelovanja z različnimi državami — je končal sekretar ZIS za industrijo Danilo Kekić.

Znova mraz

da bodo narasle reke vas dobesedno izbrisale.

Kakor poroča TASS, je najhujši mraz, ki se navadno zadržuje okoli Jakutska v severovzhodni Sibiriji, tokrat zajel evropske predele Sovjetske zveze. V Jakutsku so navadno imeli v januarju in februarju 40 do 42 stopinj pod ničlo, letos pa so zabeležili »blage temperature«, ki niso bile nižje kot —24 stopinj. To se ni dogodilo še nikoli v zadnjih 50 letih. Nasprotno pa je bila temperatura v evropskem delu SZ, v Moldaviji in južni Ukrajini, do —37 stopinj. Na Crnem morju sega led 300 m daleč od obale. Ladijski promet je možen samo ob pomoči ledolomilcev. Povprečno je bila temperatura na področjih med Belim in Crnim morjem od —12 do —28 stopinj. V Moskvi so bile januarja povprečne temperature —16 stopinj, enkrat pa celo —30 stopinj. V zadnjih 25 letih je imela Moskva najnižjo temperaturo januarja 1942. leta —42,2 stopinje.

Voda se je umaknila s čuprijskih ulic

Poškodovane proge bodo popravljali najmanj teden dni

BEOGRAD, 23. febr. — Po zadnjih informacijah je v Čupriji najhujša nevarnost poplav zaenkrat prešla. Voda se je umaknila skoraj z vseh poplavljenih ulic, kjer je pred dvema dnevoma dosegla tudi do 2 m višine. Kljub temu pa je še vedno možnost, da pride do novih poplav, ker se bo zaradi sorazmerno visokih temperatur začel topiti novo zapadli sneg.

V mestu se zdaj trudijo, da bi življenje normalizirali. Ustanovili so službe za sprejemanje, nameščenje in prehrano prebivalcev, katerih domovi so poplavljeni ali porušeni. V sami Čupriji je vodna stihila porušila blizu 50 hiš. Občina skrbi za prehrano peške stoje ljudi. Sanitarni organi redno kontrolirajo pitno vodo. Začeli so s cepitvijo prebivalstva proti nalezljivim boleznim.

Včeraj so nadaljevali z razbijanjem ledu v Velikem Kanalu v Djerdapu. Z inženirskimi enotami iz Zajčara in romunskimi mineri je sodelovalo tudi letalstvo. Iz dveh helikopterjev so danes vrli na led 50 bomb. Kaže pa, da ta pomoč ne bo mnogo koristila, ker je led v Djerdapu prevelik debel. Doslej so v Djerdapu razbili led v dolžini 15 km, morajo pa še 8 km. Miniranje je zdaj precej lažje, ker je delo sinhronizirano z akcijami na romunski strani.

Ker je ledeni jez v Djerdapu vedno manjši, Donava od Beograda navzdol še naprej upada. Sava v srednjem in spodnjem toku se naprej narašča, v zgornjem pa upada. Upadajo tudi savski pritoki. Tudi Morava upada vzdolž celotnega toka, razen pri Ljubčevskem mostu.

Potem ko se je sneg v Srbiji že skoraj stopil, je danes začelo znova snežiti. Ker se sneg hitro topil, utegne priti do manjših poplav predvsem v rečnih izlivih v centralni Srbiji. Na Zlatiboru je snega 40 cm, v Sjenici okoli 30 cm. V Kraljevu in Kruševcu pa približno 16 cm snega. Novi sneg je na avtomobilski cesti ponekod povzročil manjše snežne zamete. Na delu ceste skozi Grdeličko sotesko se je na magistrali zrušilo 30 vagonov kamena. Odstraniti ga bodo mogli šele, ko bodo plaz minirali. Vozila vozijo po pomožni smeri. Tudi pri Pečenjcu morajo na krajši relaciji vo-

KPI za mednarodno partijsko konferenco

Rim, 23. febr. (Tanjug).

Namestnik generalnega sekretarja KP Italije Luigi Longo je v intervjuju za nedeljsko številko »Unità« izjavil, da italijanska partija »z dovoljstvom pozdravlja pobudo za sklicanje nove konference komunističnih in delavskih partij, ki bi bila dobro pripravljena in ki bi omogočila, da bi izgladili sedanje razlike in da bi se okrepila enotnost mednarodnega komunističnega gibanja. Longo je podrobneje pojasnil stališče italijanskih komunistov glede sklicanja takšne konference. Pri tem je poudaril, da bi jo lahko sklicali šele tedaj, ko bi se pokazale konkretne možnosti, da bi dosegli sporazum in enotnost glede poglavitnih vprašanj. Po Longovem mnenju bi bilo treba konferenco pripraviti na bilateralnih in multilateralnih srečanjih, v ta namen bi tudi izmenjavali delegacije in ustanovili pripravljalni »representativni odbor« najpomembnejših in največjih partij mednarodnega komunističnega gibanja.

KPI za mednarodno partijsko konferenco

Rim, 23. febr. (Tanjug).

Na razgovorih je bilo s sovjetske strani poudarjeno, da politika miroljubne koeksistence, po kateri se ravna obe državi v svojih odnosih, omogoča, da dobi sodelovanje med njima zdaj trajnejšo in širšo ekonomsko podlago. S finske strani so razgovore ocenili kot »zanimive, uspešne in koristne«.

Delitev dela ZSSR-Finska

Sporočilo o sovjetsko-finskih razgovorih

MOSKVA, 23. febr. (Tanjug). — Predsednika vlad Sovjetske zveze in Finske Hruščov in Karjalainen sta se strinjala, da je treba ustvariti vse pogoje za nadaljnji razvoj gospodarskih stikov med obema državama.

Sovjetska zveza je tudi izrazila pripravljenost, da napelje na Finskem plinovod in naftovod, po katerih bi dobavljali Finski sovjetski plin in petrolej. Prav tako je Sovjetska zveza pokazala zanimanje za povečanje dobav finske lesne, predelovalne in ladjedeljske industrije.

»Anzoategui« kjer vrača v Venezuelo

Belem, 23. febr. (AP). Venezuelska ladja »Anzoategui« je sinoči odplula iz majhnega brazilskega pristanišča Belem proti Venezueli. Spremlja jo rusilec »Admiral Clemente«.

Devet članov »gibanja za osvoboditev Venezuele«, ki so se pred nekaj dnevi polastili ladje na odprtem morju in se potem izkrcali v Braziliji, je zaprosilo za politični azil. Danes bodo odgovorili v gorško zadržališče Nova Friguro, kakih 90 km severovzhodno od Ria de Janeira, kjer jih bodo sprejeli v mornariško bolnišnico.

Zadnje vesti

Kuznecov odpotoval v Moskvo

Delegacijo ZSSR v Zenevi bo vodil Carapkin

Zeneva, 23. febr. (AP). Vodja sovjetske delegacije v razoroženem odboru OZN Valilij Kuznecov je danes odpotoval iz Zeneve na posvetovanje v Moskvo, krog, ki so bili sovjetski delegaciji po niso dali nobenih podatkov o tem, kdaj se bo vrnil. Sovjetsko delegacijo bo spet vodil veleposlanik Carapkin.

V Zenevi opozarjajo, da je Kuznecov odpotoval tik pred povratkom vodje ameriške delegacije Fosterja, ki je bil na posvetovanju v Washingtonu, kjer ga je sprejel predsednik Kennedy. Predstavniki State Departmenta je nocoj izjavil v Washingtonu, da Foster ne bo odločil odhoda iz ZDA zaradi odhoda Kuznecova iz Zeneve. Predstavniki sovjetske delegacije pa je nocoj izjavil v Zenevi, da se zanimanje ZSSR za razorožitev pogajanja nič ne zmanjšuje zaradi odhoda Kuznecova, ki je kot prvi namestnik sovjetskega zunanjega ministra imel najvišji položaj med vsemi udeleženci na zenevskih pogajanjih.

Nove aretacije iraških komunistov

Bagdad, 23. febr. (MEN-APP). Iraške oblasti so na področju novega Bagdada aretirale člane CK KP Iraka Abdela Kaderja Ismaila, Abdela Rahmana Serifa in Huseina Radjaja, bolj znanega pod imenom Abdel Salam, ki so ga varnostne sile aretirale, ko je tiskal letake. Na podlagi zaplenjenih dokumentov je policija izvedla racijo v 20 partijskih celicah in aretirala več drugih članov partije, ki so se skrivali v tem bagdaskem predmestju. Vse aretirane so odpeljali v bagdaski »zapor št. 14«.

V Jemenu bodo volili plemenske šejke

Kairo, 23. febr. (Tanjug). Na podlagi odloka predsednika Salaha bodo v Jemenu v kratkem volitve za svet plemenskih šejkov, ki ga sestavljajo 160 do 180 članov, od katerih jih bodo 60% volili, ostali pa bodo imenovani.

Cerar prvi v Amsterdamu

Amsterdam, 23. febr. (AP). Na tokratnem mednarodnem tekmovanju v vajah na orodju je med posamezniki zmagal Miroslav Cerar s 87,55 točke, med ekipami pa je bila prva reprezentanca Jugoslavije. Šrot je bil med posamezniki peti s 55,05, Vidović pa osmi s 53,55 točke.

Prvenstvo v waterpolu

Zagreb, 23. febr. (Tanjug). Rezultati nocojšnjega 2. kola zlatinskega državnega prvenstva v waterpolu: Mladost : Mornar 6:3, Partizan : Jadran (S) 6:0, Jug : Crvena zvezda 5:2 in Jadran (H) : POSK 7:4.

Samo Hrubud in Korpa nadaljujeta

Frankfurt, 23. febr. (SID). Rezultati jugoslovanske 2. kolu mednarodnega namiznoteniskega prvenstva Zahodne Nemčije: Oton (Nizozemska) : Marković 3:0, Johansson (Svedska) : Teran 3:0, Schoofs (Nizozemska) : Večko 3:1, Hrubud : Emerich (Z. Nemčija) 3:0, Korpa : Ness (Z. Nemčija) 3:1.

Kubanski protest

Havana, 23. febr. (Reuter). Kubanski zunanji minister Rog je ustno protestiral pri britanskem veleposlaniku v Havani Herbertu Marchantu zaradi protikubanske dejavnosti na bahamskem otoku Elbow, kjer po podatkih kubanske vlade organizirajo guarske napade, tihopoljanje orožja in pošiljanje diverzantov na Kubo, kar so potrdile osebe, ki so jih pred dvema dnevnoma aretirali, ko so se poskušale izkrcati na kubansko obalo.

Napredek reševanju kitajsko-indijskega obmejnega spora

Džakarta, 23. febr. (Tanjug). Indonezijski zunanji minister dr. Subandrio je po sestanku s kitajskim veleposlanikom v Džakarti izjavil, da je dosegel napredek v razgovorih o reševanju spora.

Telegrami

LETOS 100 km JADRANSKE MAGISTRALE — SPLIT. Letos je namenjen za graditev jadranske magistrale okrog 17 milijard dinarjev, s čimer namenjajo za gradnjo od Omiša do Gradca v dolžini 60 km, odsek med Šibenikom in Rogoznicom v dolžini 36 km in del ceste pri Dubrovniku. To je včeraj izjavil v Splitu sekretar za promet LRH Pero Car.

IZVOZ ŽELEZARNE V ZENICI — ZENICA. Ta železarna bo letos dobavila 50.000 ton železniških tračnic in 1.500 ton železniškega pribora brazilskim železnicam. Poleg tega bo železarna dobavila 5.000 ton betonskega jekla Indoneziji, s čimer bo prvič stopila v poslovne stike s to državo.

LUNS NE GRE V BRUSLJ — HAAG. Danski zunanji minister Joseph Luns se ne bo udeležil sestanka sveta Evropskega skupnega tržišča v Bruslju 25. in 26. februarja, ker mu ta datum »ne ustreza«. Dansko bo zastopal stalni danski predstavnik v EGS Dirk Spiereburg.

NOVA ATOMSKA PODMORNICA — VALLEJO. Tu so splovnili novo ameriško jedrsko podmornico oboroženo z raketami »Polaris«. To je že osma ameriška podmornica tega tipa.

R. K. NEHRU V VARŠAVI — BUDIMPESTA. Generalni sekretar indijskega zunanjega ministrstva Ratan Kumar Nehru je po obisku v Beogradu in v Budimpešti odpotoval v Varšavo.

PLENUM POLJSKE ZDRUŽENE DELAVSKE PARTIJE VARSAVA. 26. februarja bo XII. plenum Poljske zružene delavske partije, na katerem bodo razpravljali o povečanju investicij v kmetijstvu in o povečanju kmetijske proizvodnje.

DEMONSTRACIJE V SIRIJI — DAMASK. V Alepu in Omsu so bile demonstracije, na katerih so demonstranti izražali simpatije za predsednika ZAR Nasera. Policija je demonstrante razgnala ter aretirala več učiteljev in študentov.

Pa še to

ODSLEJ PEŠ — BREMEN. Ker je policijska direkcija v Bremenu v Zahodni Nemčiji pozabila planirati povečano potrošnjo benzina, ko je namesto 1200 ccm avtomobilov nabavila za svoje motorizirane patrle 1700 ccm avtomobile, je dobilo vseh 23 avtomobilskih posadk navodilo, naj do nadaljnjega opravila svojo službo peš in uporablja avtomobile le še v izjemnih primerih.

Nove obsodbe v Spaniji

MADRID, 23. febr. (Reuter). — Vojaško sodišče v Barceloni je včeraj obsodilo novo skupino udeležencev laskih množičnih stavk v Spaniji. Petnajst pripadnikov Narodnoosvobodilne fronte španije je bilo obsodjenih na zaporne kazni od devet mesecev do šest let. Student univerze v Barceloni Angel Abad Clivent je bil obsodjen na šest let strogega zapor, z utemeljitvijo Francovega vojaškega sodišča, da je propagiral za stavke, ki so po zakonih španskega režima prepovedane. Tudi drugi obsojeni španski partizani so bili obsojeni, da so sodelovali v stavkah ali jih podpirali in da pripadajo organizaciji Narodnoosvobodilne fronte.

Ljubljanska opera v Celovcu

Uprizorila bo Verdijevega »Rigoletta« in Gotovčevega »Era«

CELOVEC, 23. febr. — V okviru redne kulturne izmenjave med Koroško in Slovenijo gostuje danes in jutri v Celovcu ansambel ljubljanske Opere, ki bo uprizoril v Mestnem gledališču Verdijevega Rigoletta in Gotovčevega Era z onega sveta.

Ta gostovanja v zadnjih desetih letih niso postala le tradicionalni maršev, pridobila tudi sloves edinstvenega kulturno umetniškega dogodka za vse Koroško. Najboljši dokaz je dejstvo, da so bile na primer vstopnice za nocojšnjo predstavo razprodane že v ponedeljek, pa tudi za jutrišnjo popoldansko prireditev, ki je v glavnem namenjena podeželju, vlada velikega zanimanja, zlasti med slovenskim prebivalstvom.

Ob gostovanju ljubljanske Opere so prispeli danes v Celovec visoki predstavniki kulturnega in javnega življenja Slovenije, med drugim predsednik slovenske Akademije znanosti in umetnosti Josip Vidmar, član Izvršnega sveta Mitja Ribičič, predsednik Mestnega sveta Ljubljane inž. Marjan Tepina in sekretar Sveta za kulturo in prosveto Miloš Poljanšek.

Z umetniškimi ansambli je na obisku v Celovcu tudi ravnatelj Opere SNG Demetri Zebre, ki je ob tej priložnosti poudaril pomen kulturne izmenjave med Koroško in Slovenijo. »O prvem gostovanju ljubljanske Opere v Celovcu 1950. leta so temu s kratkimi presledki sledila vsakoletna gostovanja, ki so postala že tradicionalna. To

pa dokazuje, da se ta gostovanja zdelo iz njune potrebe po tesnejših medsebojnih kulturnih stikih, ki so odraz dobrih odnosov med dvema sosednjima narodoma.«

Za mnenejo o razvoju in pomenu kulturne izmenjave med Koroško in Slovenijo smo zaprosili intendant celoveškega Mest. gledališča Böhma: »Že deset let smo priča kulturni izmenjavi med Koroško in LR Slovenijo,« je dejal, »po kratkem presledku kakih treh let mi je bila prijetna čast, da so bila za časa moje dejavnosti kot intendant celoveškega Mestnega gledališča spet obnovljena gostovanja v okviru te izmenjave. Tako sem v eni sezoni, 1961-62 lahko povabil mariborsko Opero kakor tudi Opero iz Ljubljane, ki sta vsaka gostovali z dvema predstavama. Za našo publiko in za naše umetnike je izredno zanimivo in poučno, da spoznajo druge ansamble.«

Ob koncu je povedal, da bo celoveško Mestno gledališče in 12. maja gostovalo v Ljubljani z avstrijsko klasično opereto »Puccini« Carla Zellerja.

Po nocojšnji predstavi bo delžni glavni Ferdinand Wendenig priredil za uradne goste in umetnike iz Slovenije sprejem v prostorih deželne vlade.

Protest zaradi napadov s strupi

Hanoj, 23. febr. (TASS). — Zunanji minister DR Vietnam Ung Van Khijem je poslal predsednikom ženevske konference o Indokini iz leta 1954 noto, v kateri pravi, da so južnovietnamske letala več dni metala strupena kemična sredstva na polja in vasi v pokrajini Kien Hoa. Zato so deloma ali popolnoma uničili posevke in nasadi v 20 naseljih v pokrajini. Zastupljenih je več tisoč goved, živine pa so tudi med prebivalstvom.

Minister Ung Van Khijem zahteva od predsednikov ženevske konference, naj ostro obsodijo to zločinstvo. Prav tako zahteva, naj ameriška vlada takoj ustavi oboroženo intervencijo v Južnem Vietnamu.

Laoški kralj pride v Varšavo

Varšava, 23. febr. (PAP). Laoški kralj Savang Vatana bo 1. marca prispel na obisk na Poljsko. Laoški suveren prihaja na prijateljski obisk na povabilo predsednika Državnega sveta Poljske Aleksandra Zawadzkega.

Kralj Savang Vatana obiskuje te dni države, ki so podpisale deklaracijo o neodvisnosti Laosu julija 1962. leta. To deklaracijo je podpisala tudi Poljska.

Oberhausen: Grand prix za Vukotića

Jugoslovanski risani film »Igre« najboljši film na festivalu

OBERHAUSEN, 23. febr. — Po večerajšnjih programih ZSSR, Bolgarije in Poljske, po izredni umetniški in zelo bogati poljski selekciji, se je končal letošnji festival v Oberhausenu. Razsodišče je zelo uglednem in zahtevnem mednarodnem sestavu pod predsedstvom nizozemskega režiserja Berta Haanstra je razglasilo naš risani film »Igre« za najboljši film festivala. Tako je dobil Vukotić oberhausenski »Grand Prix« in 5000 mark nagrade.

Naš film »Pravica« je poleg tega dobil tudi prvo nagrado mednarodnega razsodišča za šolski film. Ta film je hkrati najboljši ligrani kratki film. Njegov avtor Ante Bajala se je tako uvrstil med osam

Kanadčan (»Paul Anka«), en Madžar (»Dvoboj«) in en Čeh (»Strast«). Poljski so dobili letos zaradi izredno sugestivnih filmov nagrado razsodišča za najboljši nacionalni program.

In na kraju še dve priznanji za naš kratki film. Filma »Volk« in »Žejni vodnjaki« sta dobila plemeniti priznanji, diplomi uradnega razsodišča in tako dopolnila naš zares veliki uspeh kratkega filma.

M. Jovanović

Pogreb Jovana Četkovića

TITOGRAD, 23. febr. (Tanjug). — Več tisoč Titogradčanov je pospremilo danes v Kruši pri Titogradu posmrtno ostanke upokojenega ministra v vladi Crne gore in dolgoletnega člana glavnega odbora SZDL te republike Jovana Četkovića. Pogreba so se udeležili sekretar CK ZK Crne gore Blažo Jovanović, številni člani republiškega izvršnega sveta, CK ZK Crne gore in drugi.

Simpozij o uporabi jekla v gradbeništvu

Zenica, 23. febr. — Institut za metalurška raziskovanja v Zenici je organiziral simpozij o uporabi jekla v gradbeništvu, predvsem pri visokih gradnjah.

Na simpoziju, ki je trajal dva dni in je bil končan danes dopoldne, je bilo ugotovljeno, da so v jugoslovanskih skladiščih precejšnje količine jekla srednjih in težjih valjanih profilov. To je posledica večje proizvodnje in težav pri prodaji tega blaga na zunanjem trgu, deloma pa tudi manjše domače uporabe. Posebno v gradbeništvu se jeklo premalo uporablja. Na simpoziju je bilo poudarjeno, da je treba uporabo jekla pri jeklnih konstrukcijah v visokih gradnjah povečati in na splošno popularizirati pomen jekla za gradbeništvo. Potrebne bi bile publikacije, ki bi strokovnjake seznanile z rezultati proizvodnje jekla, namenjenega gradbeništvu. Potrebno bi bilo izdelati tudi standarde in predpise za uporabo jekla pri visokih gradnjah.

Burma nacionalizirala banke

Rangun, 23. febr. (AFP). Burmanska vlada je danes nacionalizirala vse privatne in trgovske banke v državi. Hkrati so objavili, da so ustanovili odbor, ki bo nadziral izvajanje nacionalizacije. Na čelu odbora je notranji minister Kiv Soe. Vojška, ki nadzira le denarne ustanove, je dobila ukaz, da ne pusti iz bank nobenega u-službenca, dokler ne bodo pregledali banknih računov.

Pomiritev med Tunizijo in Alžirijo

Tunis, 23. febr. (MEN). Po vesteh iz diplomatskih virov ZAR v Tunisu bosta Alžirija in Tunizija v kratkem ponovno izmenjali veleposlanika. O tem so se sporazumeli na konferenci zunanjih ministrov Alžirije, Tunizije in Maroka, ki je bila nedavno v Rabatu.

Upor katanških žandarjev

Elisabethville, 23. februarja. (Reuter). V mestu Kapanga v severozahodnem delu Katanze so se pred dvema dnevnoma uprli 104 pripadniki katanške žandarmerije. Poveljstvo sil OZN je nujno poslalo v to mesto četo vojakov. Z njimi je bil tudi komandant katanške žandarmerije Norbert Moke, ki je vna kraju samem strogo kaznoval uporne žandarje.